

Zavod za zapošljavanje

Employment Agency Of Montenegro

CRNE GORE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2018. GODINU

Podgorica, januar 2019. godine

SADRŽAJ:

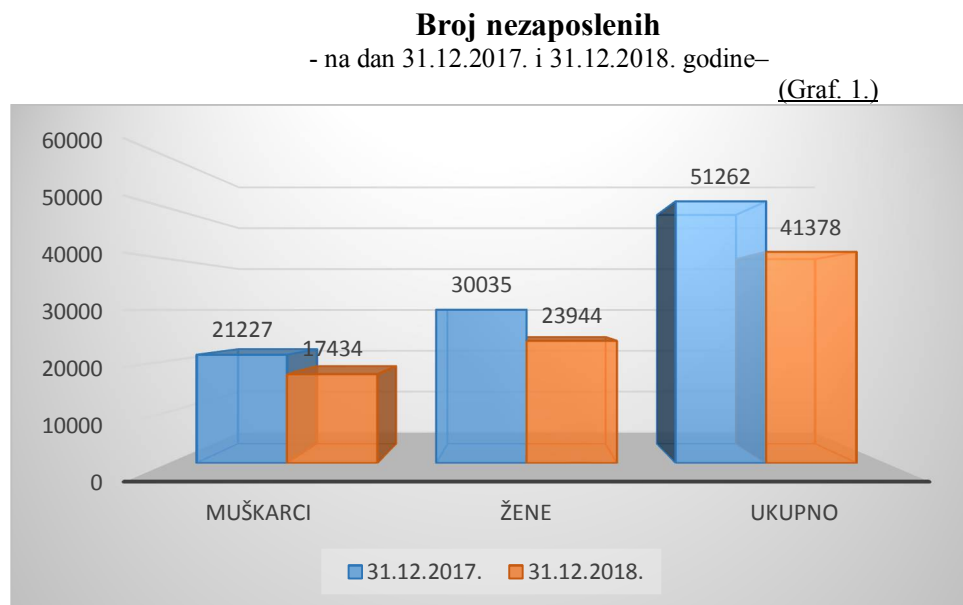
1.	EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA	3
1.1.	Kretanje nezaposlenosti	3
1.2.	Stopa nezaposlenosti	3
1.3.	Kvalifikaciona struktura nezaposlenih	3
1.4.	Regionalna struktura nezaposlenosti	4
1.5.	Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja	6
1.6.	Starosna struktura nezaposlenih	7
1.7.	Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža	8
1.8.	Novoprijavljeni	9
1.9.	Lica sa invaliditetom	10
1.10.	Oglašavanje slobodnih radnih mjesta	11
1.11.	Zapošljavanje	15
1.12.	Prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti	16
1.13.	Zapošljavanje i rad stranaca	18
2.	PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	20
2.1.	Stručni tretman nezaposlenih	20
2.2.	Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih	21
2.3.	Javni radovi	22
2.4.	Rad sa poslodavcima	23
2.5.	Profesionalna orijentacija	26
2.6.	Program Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem	29
2.7.	Profesionalna rehabilitacija	31
2.8.	Realizacija programa za RE populaciju	35
2.9.	Druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti	36
2.10.	Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori	39
2.11.	Saradnja Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad tokom 2018. godine	42
2.12.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	43
2.13.	Zapošljavanje lica sa invaliditetom	45
2.14.	Realizovane aktivnosti u oblasti klasifikacije zanimanja i obrazovanja	48
2.15.	EURES	49
2.16.	Normativno – pravna djelatnost	51
2.17.	Javne nabavke	52
2.18.	Služba za kadrovske i opšte poslove	53
2.19.	Razvoj ljudskih resursa, koordinacija i praćenje procesa rada	55
2.20.	Informacioni sistem	59
2.21.	Odnosi sa javnošću i međunarodna saradnja	60
2.22.	Instrumenti za predpristupnu podršku	67
2.23.	Plan, analiza i statistika	75
3.	PRILOG	77

1. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA

1.1. Kretanje nezaposlenosti

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan **31. decembar 2018. godine** nalazilo se **41.378 nezaposlenih lica** (od toga je žena 23.944 ili 57,87%).

U odnosu na 31.12.2017. godine (51.262 lica, a od toga 30.035 žena ili 58,59%) broj nezaposlenih je smanjen za 9.884 lica ili za 19,28%.

1.2. Stopa nezaposlenosti

Stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, na dan 31. decembar 2018. godine, je bila **17,83%**. Na isti dan prethodne godine stopa nezaposlenosti je bila 22,09%.

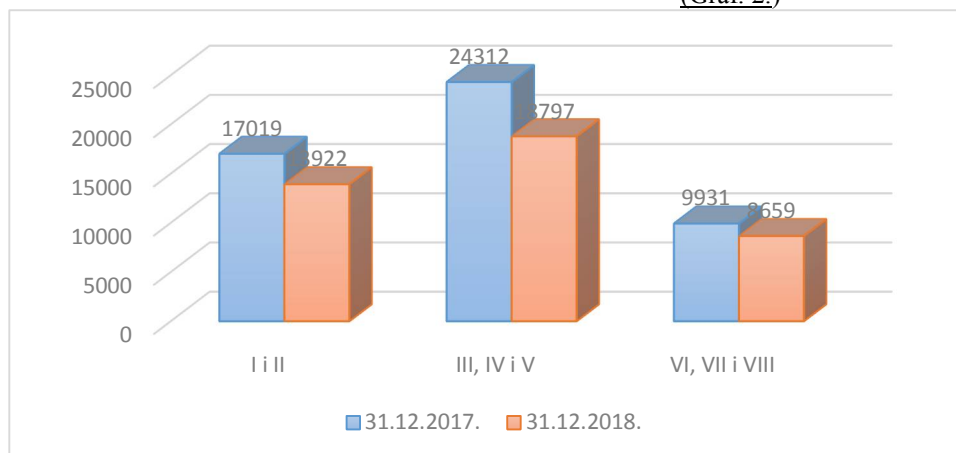
1.3. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih

Na evidenciji Zavoda se nalazi 13.922 lica ili 33,64% sa I i II stepenom obrazovanja (31.12.2017. godine 17.019 lica ili 33,2%). Nezaposlenih sa III, IV i V stepenom obrazovanja ima 18.797 ili 45,43% (31.12.2017. godine 24.312 ili 47,43%), a sa VI, VII i VIII stepenom obrazovanja 8.659 lica ili 20,93% (31.12.2017. godine 9.931 lice ili 19,37%).

Nezaposleni po kvalifikacionoj strukturi

- na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

(Graf. 2.)

1.4. Regionalna struktura nezaposlenosti

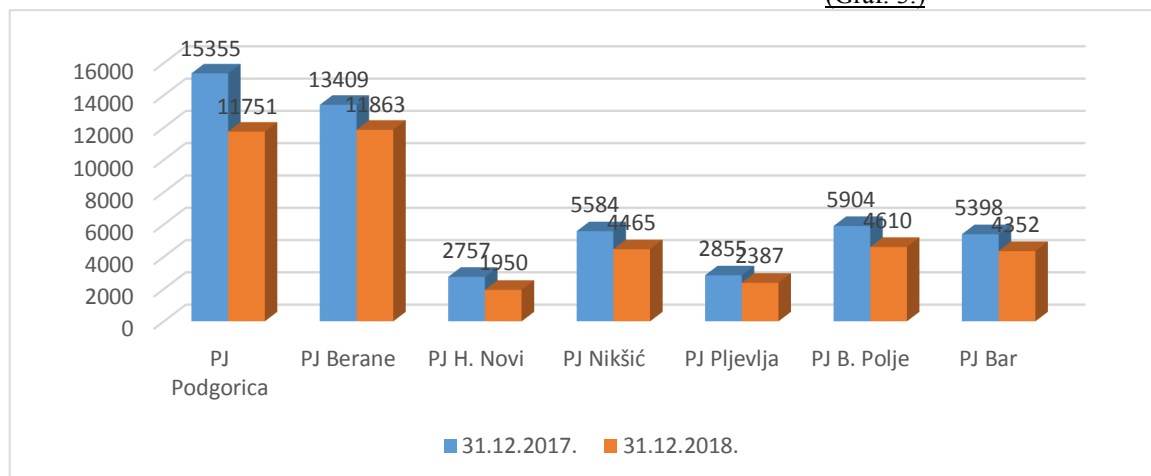
Najviše nezaposlenih, na dan 31. decembar 2018. godine, imali su Područna jedinica Berane, za opštine Berane, Plav, Andrijevica, Rožaje, Gusinje i Petnjica – 11.863 lica ili 28,67% (31.12.2017. godine 13.409 lica ili 26,16%) i Područna jedinica Podgorica, za Podgoricu, Kolašin, Danilovgrad, Cetinje, Tuzi i Golubovce – 11.751 lice ili 28,4% (31.12.2017. godine 15.355 lica ili 29,95%).

Najmanji broj nezaposlenih lica je na području Područne jedinice Herceg Novi, za opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat 1.950 ili 4,71% (31.12.2017. godine 2.757 ili 5,38%), Područna jedinica Pljevlja, za opštine Pljevlja i Žabljak 2.387 ili 5,77% (31.12.2017. godine 2.855 ili 5,57%) i Područna jedinica Bar, za opštine Bar, Budva i Ulcinj 4.352 lica ili 10,52% (31.12.2017. godine 5.398 lica ili 10,53%).

Nezaposleni po područnim jedinicama

- na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

(Graf. 3.)

Promjene broja nezaposlenih po područnim jedinicama i biroima rada

- na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine -

(Tab.1.)

Rb	Područna jedinica/ Biro rada	31.12.2017.	%	31.12.2018.	%	Odnosi 4:2	
						Nom. razlika	Index
	1	2	3	4	5	6	7
1	Podgorica	11732	22,89	7304	17.65	-4428	62.26
2	Golubovci	-	-	676	1.63	-	-
3	Tuzi	-	-	914	2.21	-	-
4	<i>Podgorica, Tuzi, Golubovci</i>	11732	22,89	8894	21.49	-2838	75.81
5	Cetinje	1347	2,63	1074	2.60	-273	79.73
6	Danilovgrad	1457	2,84	982	2.37	-475	67.40
7	Kolašin	819	1,60	801	1.94	-18	97.80
8	PJ Podgorica	15355	29,95	11751	28.40	-3604	76.53
9	Berane	6444	12,57	4519	10.92	-1925	70.13
10	Petnjica	-	-	987	2.39	-	-
11	<i>Berane i Petnjica</i>	6444	12,57	5506	13.31	-938	85.44
12	Andrijevica	1044	2,04	877	2.12	-167	84.00
13	Plav	2201	4,29	1727	4.17	-474	78.46
14	Gusinja	-	-	600	1.45	-	-
15	<i>Plav i Gusinja</i>	2201	4,29	2327	5.62	126	105.72
16	Rožaje	3720	7,26	3153	7.62	-567	84.76
17	PJ Berane	13409	26,16	11863	28.67	-1546	88.47
18	Herceg Novi	1323	2.58	842	2.03	-481	63.64
19	Kotor	650	1.27	532	1.29	-118	81.85
20	Tivat	784	1.53	576	1.39	-208	73.47
21	PJ Herceg Novi	2757	5.38	1950	4.71	-807	70.73
22	Nikšić	5254	10.25	4202	10.16	-1052	79.98
23	Šavnik	116	0.23	86	0.21	-30	74.14
24	Plužine	214	0.42	177	0.43	-37	82.71
25	PJ Nikšić	5584	10.89	4465	10.79	-1119	79.96
26	Pljevlja	2649	5.17	2274	5.50	-375	85.84
27	Žabljak	206	0.40	113	0.27	-93	54.85
28	PJ Pljevlja	2855	5.57	2387	5.77	-468	83.61
29	Bijelo Polje	5026	9.80	3992	9.65	-1034	79.43
30	Mojkovac	878	1.71	618	1.49	-260	70.39
31	PJ Bijelo Polje	5904	11.52	4610	11.14	-1294	78.08
32	Bar	2863	5.59	2270	5.49	-593	79.29
33	Budva	1021	1.99	801	1.94	-220	78.45
34	Ulcinj	1514	2.95	1281	3.10	-233	84.61
35	PJ Bar	5398	10.53	4352	10.52	-1046	80.62
36	CRNA GORA	51262	100	41378	100	-9884	80.72

1.5. Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

Zaposlenje **preko jedne godine traži 24.370 lica ili 58,89%** od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 31.12.2017. godine 23.418 lica ili 45,68%), **preko tri godine 7.229 lica ili 17,47%** nezaposlenih (31.12.2017. godine 6.653 lica ili 12,98%), **a preko 5 godina 3.558 ili 8,6%** (31.12.2017. godine 4.027 ili 7,86%).

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

-na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

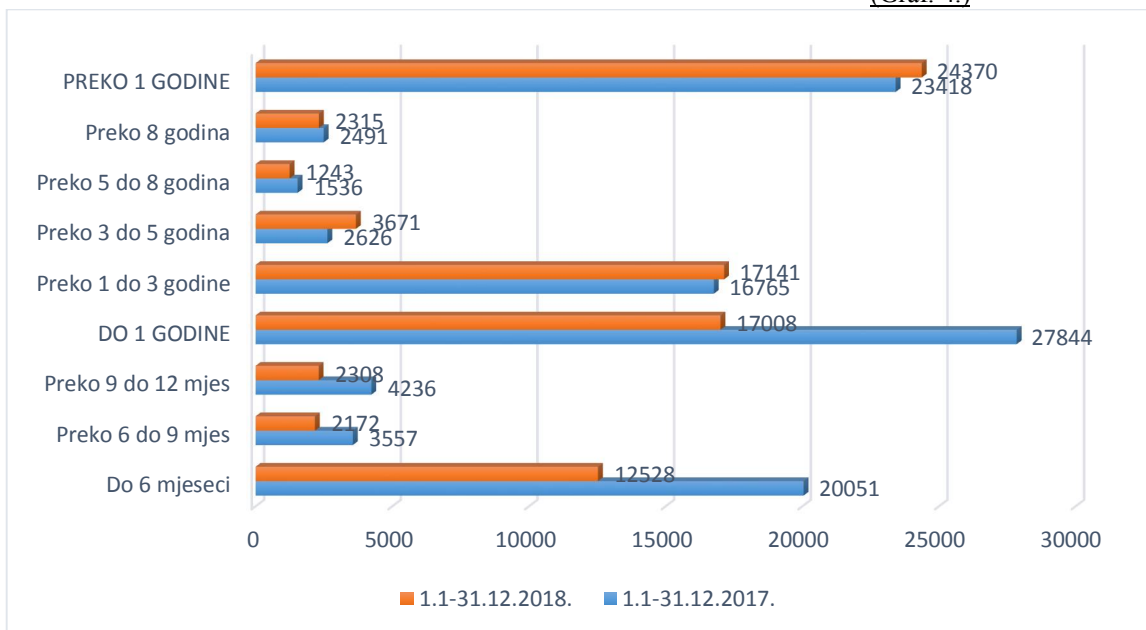
(Tab.2.)

Rb	Dužina traženja zaposlenja	31.12.2017. godine			31.12.2018. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom.raz.	Indeks
	<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
<i>1</i>	Do 6 mjeseci	20051	13675	6376	12528	7219	5309	-7523	62.48
<i>2</i>	Preko 6 do 9 mjes	3557	1823	1734	2172	1308	864	-1385	61.06
<i>3</i>	Preko 9 do 12 mjes	4236	2315	1921	2308	1385	923	-1928	54.49
<i>4</i>	DO 1 GODINE	27844	17813	10031	17008	9912	7096	-10836	61.08
<i>5</i>	Preko 1 do 3 godine	16765	9650	7115	17141	10974	6167	376	102.24
<i>6</i>	Preko 3 do 5 godina	2626	1263	1363	3671	1823	1848	1045	139.79
<i>7</i>	Preko 5 do 8 godina	1536	639	897	1243	595	648	-293	80.92
<i>8</i>	Preko 8 godina	2491	670	1821	2315	640	1675	-176	92.93
<i>9</i>	PREKO 1 GODINE	23418	12222	11196	24370	14032	10338	952	104.07
<i>10</i>	Ukupno:	51262	30035	21227	41378	23944	17434	-9884	80.72

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

- na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

(Graf. 4.)

1.6. Starosna struktura nezaposlenih lica

Lica starosti do 25 godina ima 5.362 ili 12,96% (31.12.2017. godine 7.188 ili 14,02%) od ukupnog broja nezaposlenih, a **preko 50 godina** 12.698 ili 30,69% (na dan 31.12.2017. godine 14.458 ili 28,2%).

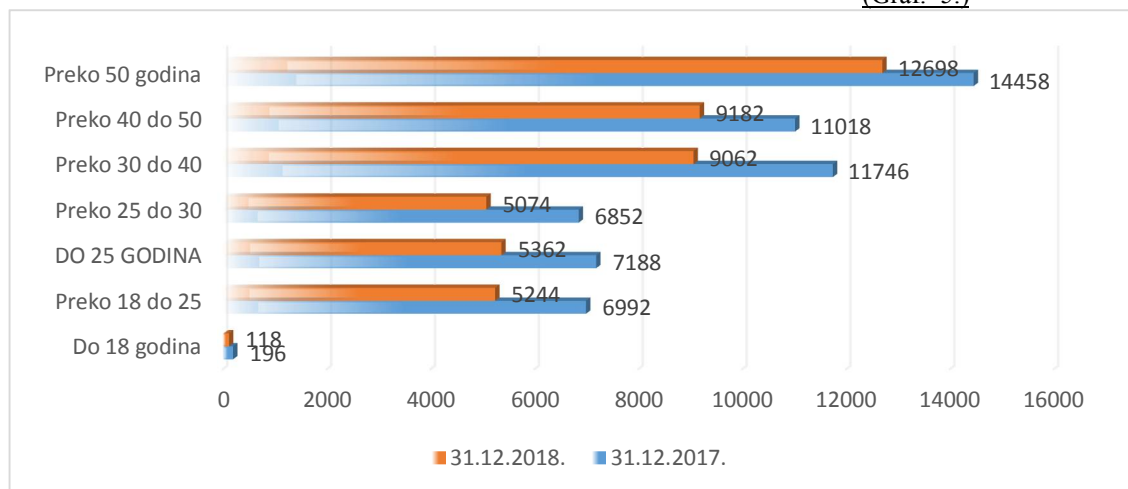
Nezaposleni prema godinama starosti

(Tab.3.)

Rb	Starosna grupa	31.12.2017. godine			31.12.2018. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6		8	9
1	Do 18 godina	196	118	78	118	56	62	-78	60.20
2	Preko 18 do 25	6992	4047	2945	5244	2990	2254	-1748	75.00
3	DO 25 GODINA	7188	4165	3023	5362	3046	2316	-1826	74.60
4	Preko 25 do 30	6852	4195	2657	5074	3023	2051	-1778	74.05
5	Preko 30 do 40	11746	7231	4515	9062	5543	3519	-2684	77.15
6	Preko 40 do 50	11018	6719	4299	9182	5576	3606	-1836	83.34
7	Preko 50 godina	14458	7725	6733	12698	6756	5942	-1760	87.83
8	Ukupno:	51262	30035	21227	41378	23944	17434	-9884	80.72

Nezaposleni prema godinama starosti - na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

(Graf. 5.)

1.7. Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža

Prvi put traži zaposlenje, odnosno nema evidentiranog radnog staža 17.128 lica ili 41,39% (na dan 31.12.2017. godine 21.147 lica ili 41,25%). Radni staž posjeduje 24.250 lica ili 58,61% (na dan 31.12.2017. godine 30.115 lica ili 58,75%).

Nezaposleni prema dužini radnog staža

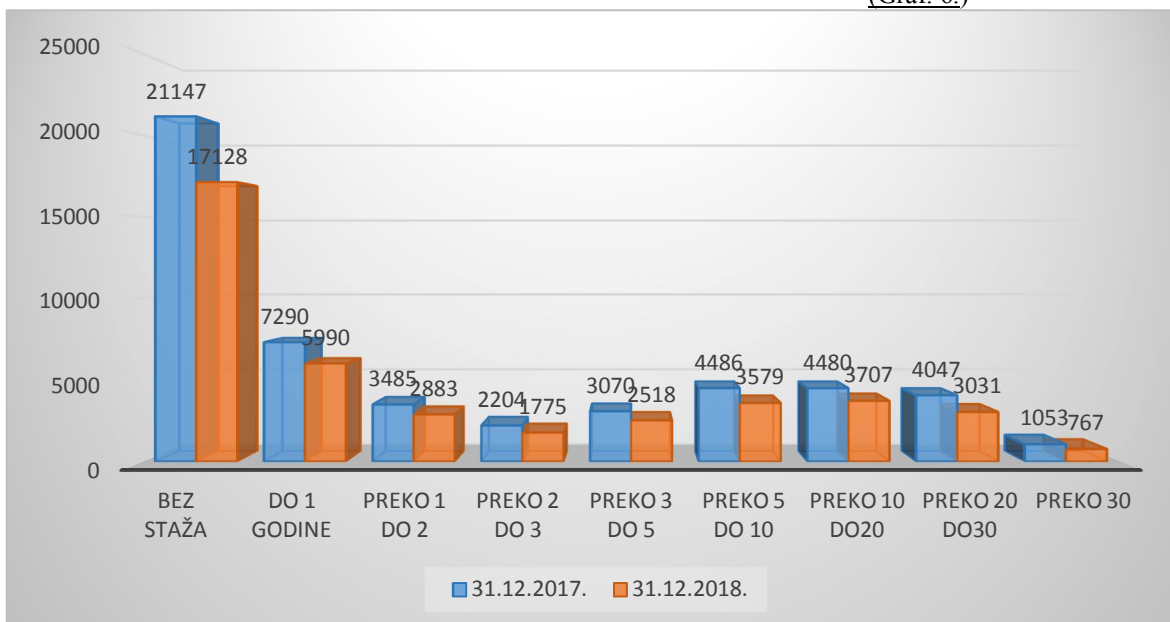
(Tab.4.)

Rb	Radni staž	31.12.2017. godine			31.12.2018. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
<i>1</i>	Bez staža	21147	13471	7676	17128	10803	6325	-4019	80.99
<i>2</i>	Do 1 godine	7290	4372	2918	5990	3552	2438	-1300	82.17
<i>3</i>	Preko 1 do 2	3485	2174	1311	2883	1704	1179	-602	82.73
<i>4</i>	Preko 2 do 3	2204	1376	828	1775	1118	657	-429	80.54
<i>5</i>	Preko 3 do 5	3070	1949	1121	2518	1562	956	-552	82.02
<i>6</i>	Preko 5 do 10	4486	2636	1850	3579	2096	1483	-907	79.78
<i>7</i>	Preko 10 do 20	4480	2182	2298	3707	1811	1896	-773	82.75
<i>8</i>	Preko 20 do 30	4047	1481	2566	3031	1035	1996	-1016	74.89
<i>9</i>	Preko 30	1053	394	659	767	263	504	-286	72.84
<i>10</i>	Sa stažom	30115	16564	13551	24250	13141	11109	-5865	80.52
<i>11</i>	Ukupno:	51262	30035	21227	41378	23944	17434	-9884	80.72

Nezaposleni prema dužini radnog staža

- na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. godine –

(Graf. 6.)

1.8. Novoprijavljeni

U 2018. godini na evidenciju Zavoda za zapošljavanje se prijavilo 34.034 lica. Od navedenog broja, broj lica koja se prvi put prijavljuju je 5.786 ili 17%, dok se 28.248 lica ili 83% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu na 2017. godinu prijavljeno je 10.923 lica manje ili 24,3% (u 2017. godini – 44.957 novoprijavljenih).

Pregled novoprijavljenih

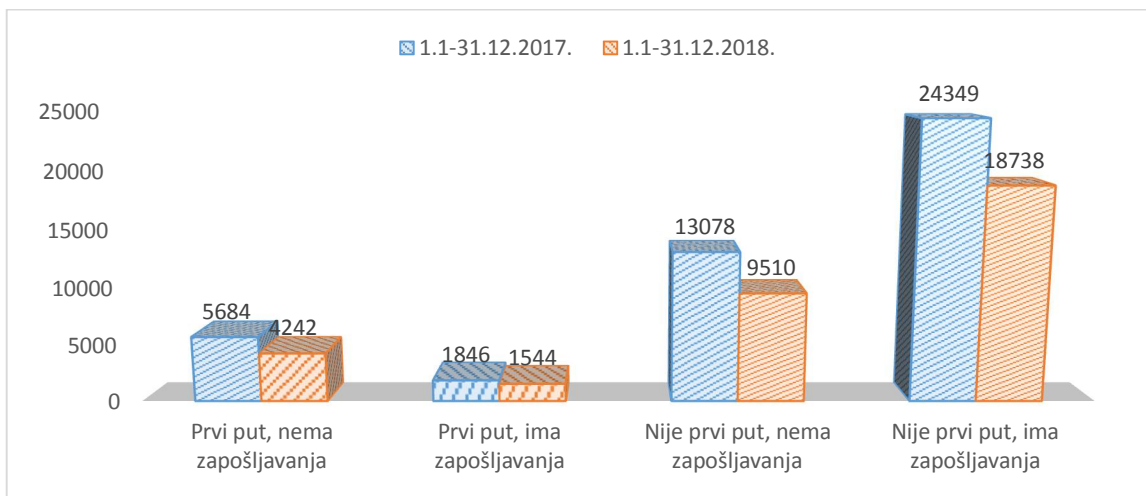
(Tab.5.)

R b	Novoprijavljeni	1.1 – 31.12.2017.			1.1 – 31.12.2018.			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Prvi put, nema zap	5684	2920	2764	4242	2119	2123	-1442	74.63
2	Prvi put, ima zap	1846	901	945	1544	827	717	-302	83.64
3	Nije prvi put, nema zap	13078	8639	4439	9510	5849	3661	-3568	72.72
4	Nije prvi put, ima zap	24349	14547	9802	18738	10639	8099	-5611	76.96
5	UKUPNO:	44957	27007	17950	34034	19434	14600	-10923	75.70

Novoprijavljeni

- u 2017. i 2018. godini -

(Graf. 7.)

Najviše novoprijavljenih lica bilo je u Podgorici (7.970 ili 23,42%), Nikšiću (3.097 ili 9,05%) i Bijelom Polju (2.743 ili 8,06%). Najviše novoprijavljenih je u starosnoj dobi od 18 do 25 godina (7.144 ili 25,56%) i od 25 do 30 godina i (6.413 ili 19,36%).

Posmatrano prema razlozima prestanka radnog odnosa, najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno radno vrijeme (10.399 ili 71,63% od novoprijavljenih sa radnim stažom), zatim zbog zaključenog sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa (918 ili 6,32%) i zbog isplaćene otpremnine zapošljenom za čijim je radom prestala potreba (725 lica ili 5%).

1.9. Lica sa invaliditetom

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, na dan 31.12.2018. godine, nalazilo se 8.222 lica sa invaliditetom, od čega je 4.477 ili 54,45% žena.

Najviše lica sa invaliditetom je registrovano u Birou rada Berane 2.179 ili 26,5% (od čega je 1.161 žena ili 53,28%), zatim u Birou rada Rožaje 1.103 ili 13,42% (od čega je 689 žena ili 62,47%) i u Birou rada Bijelo Polje 711 ili 8,65% (od čega je 361 žena ili 50,77%)

Posmatrano prema stepenima stručne spreme, najviše lica sa invaliditetom je bez zanimanja i stručne spreme 3.674 ili 44,38%, zatim sa III stepenom stručne spreme 1.952 ili 23,74% i IV stepenom 1.753 ili 21,32%.

Najviše lica sa invaliditetom je po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda 6.818 ili 82,52%, invalida rada II i III kategorije 765 ili 9,26% i kategorisane omladine 580 ili 7,04%.

Posmatrano prema godinama starosti najviše lica sa invaliditetom je u starosnoj grupi preko 50 godina – 4.890 lica ili 59,47% i od 40 do 50 godina starosti – 1.933 lica ili 25,51%.

1.10 Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

U 2018. godini **oglašeno je 29.366 slobodnih radnih mjesta** kroz 15.806 prijava o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na 2017. godinu, prijavljeno je 1.949 ili 6,22% manje slobodnih radnih mjesta.

Od ukupnog broja oglašanih slobodnih radnih mjesta 2.148 ili 7,31% je radni odnos na **neodređeno** vrijeme, 20.384 ili 69,41% je radni odnos na **određeno** vrijeme, 228 ili 0,78% su **pripravnici**, 6.498 ili 22,13% su **sezonski poslovi** i 108 ili 0,37% su ostale vrste radnog odnosa (pripravnik–volonter, dopunski rad, privremeni i povremeni poslovi, privremeno radno angažovanje, zapošljavanje invalida).

Posmatrano prema **vrsti radnog mjesta** 12.882 ili 43,86% su **novootvorena** radna mjesta, a 16.484 ili 56,14% su **upražnjena** radna mjesta. Od ukupno oglašanih slobodnih radnih mjesta 29.138 ili 99,22% su **potrebe za radnicima**, a 228 ili 0,78% su iskazane **potrebe za pripravicima**.

Oglašena slobodna radna mjesta

- prema kvalifikacionoj strukturi -

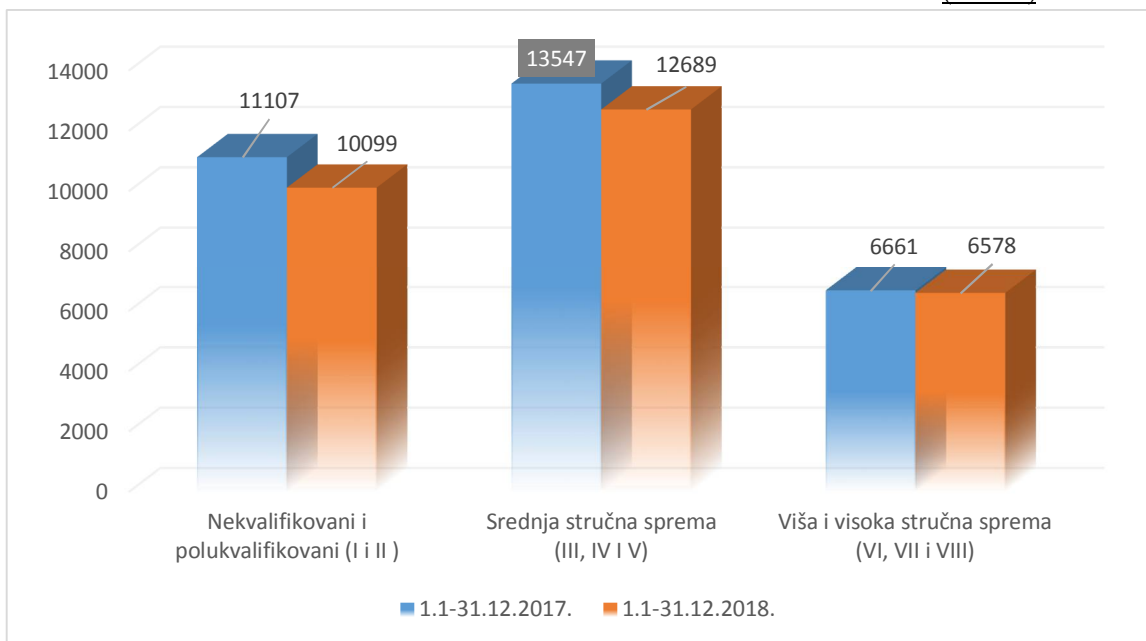
(Tab.6.)

R b	Oglašena slobodna radna mjesta prema kvalifikacionoj strukturi	1.1–31.12.2017.		1.1– 31.12.2018.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz	Indeks
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Nekvalifikovani i polukvalifikovani (I i II)	11107	35.47	10099	34.39	-1008	90.92
2	Srednja stručna sprema (III, IV i V)	13547	43.26	12689	43.21	-858	93.67
3	Viša i visoka stručna sprema (VI, VII i VIII)	6661	21.27	6578	22.40	-83	98.75
4	UKUPNO:	31315	100	29366	100	-1949	93.78

Oglašena slobodna radna mjesta

- u 2017. i 2018. godine -

(Graf.8.)

Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno za I sss 7.535 ili 25,66%, zatim IV sss 6.580 ili 22,41% i III sss 5.933 ili 20,2%.

Najviše slobodnih radnih mjesta je oglašeno u Podgorici 6.399 ili 21,79%, Budvi 5.234 ili 17,82% i Herceg Novom 4.674 ili 5,92%.

Oglašena slobodna radna mjesta

- prema vrsti radnog mjesta, radnog odnosa i stručnoj spremi –

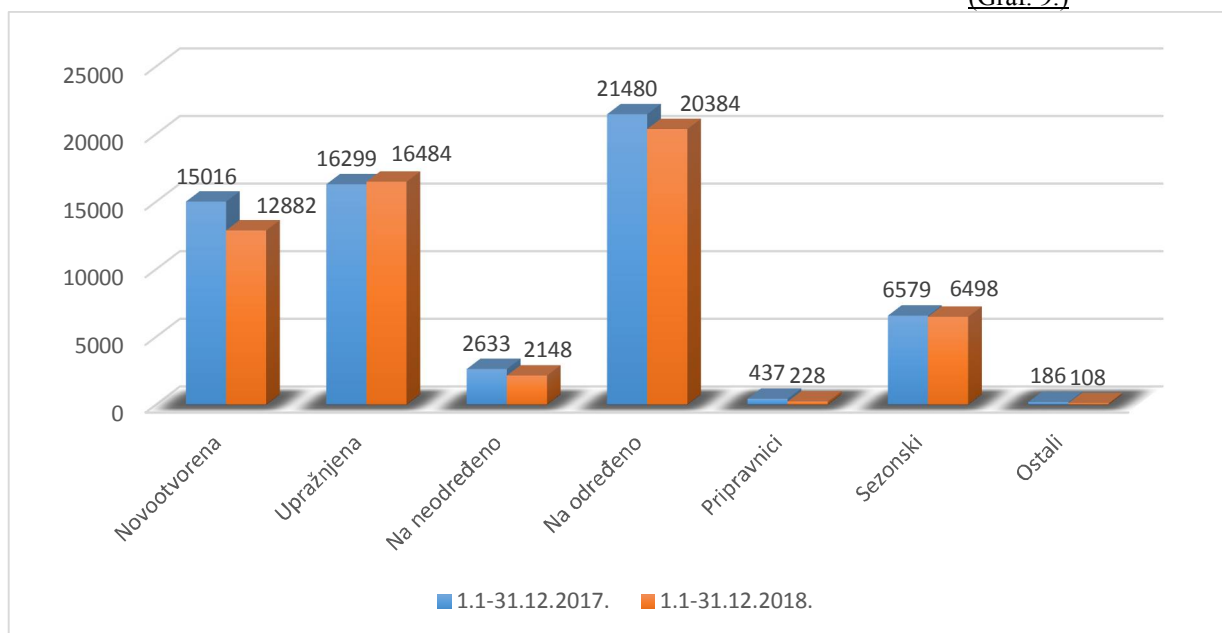
(Tab.7.)

Rb	SSS	Ukupno	Vrsta radnog mjesta		Vrsta radnog odnosa				
			Novo-otvorena	Upražnjena	Na neodređeno	Na određeno	Pripravnici	Sezonski	Ostali
1	I	2	3	4	5	6	7	8	9
1	I	7535	4035	3500	207	5340	0	1945	43
2	II	2564	1241	1323	62	935	0	1553	14
3	III	5933	2914	3019	381	3985	7	1543	17
4	IV	6580	3287	3293	535	4674	113	1239	19
5	V	176	38	138	5	85	0	86	0
6	VI-1	749	177	572	70	634	7	35	3
7	VII-1	5655	1162	4493	868	4581	101	97	8
8	VII-2	83	20	63	14	66	0	0	3
9	VIII	91	8	83	6	84	0	0	1
10	Σ	29366	12882	16484	2148	20384	228	6498	108

Oglašena slobodna radna mjesta

- prema vrsti radnog mjesta i radnog odnosa -

(Graf. 9.)

Oglašena slobodna radna mjesta

- prema djelatnostima -

(Tab.8.)

Rb	Djelatnost	1.1 – 31.12.2017.		1.1 – 31.12.2018.		Odnosi 4:2	
		OSRM	%	OSRM	%	Nom.raz	Indeks
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	711	2.27	296	1.01	-415	41.63
2	B.Rudarstvo	117	0.37	35	0.12	-82	29.91
3	C.Prerađivačka industrija.	1042	3.33	1051	3.58	9	100.86
4	D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	84	0.27	44	0.15	-40	52.38
5	E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	920	2.94	564	1.92	-356	61.30
6	F.Građevinarstvo	1659	5.30	1789	6.09	130	107.84
7	G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	3367	10.75	3297	11.23	-70	97.92
8	H.Saobraćaj i skladištenje	1025	3.27	1356	4.62	331	132.29
9	I.Usluge smještaja i ishrane	6037	19.28	6400	21.79	363	106.01
10	J.Informisanje i komunikacije	338	1.08	289	0.98	-49	85.50
11	K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	400	1.28	474	1.61	74	118.50
12	L.Poslovanje nekretninama	572	1.83	540	1.84	-32	94.41
13	M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	860	2.75	1054	3.59	194	122.56
14	N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5728	18.29	3823	13.02	-1905	66.74
15	O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	1756	5.61	1006	3.43	-750	57.29
16	P.Obrazovanje	3661	11.69	4070	13.86	409	111.17
17	Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	1392	4.45	1468	5.00	76	105.46
18	R.Umjetnost,zabava i rekreacija	587	1.87	618	2.10	31	105.28
19	S.Ostale uslužne djelatnosti	1059	3.38	1188	4.05	129	112.18
20	T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	0	0.00	3	0.01	3	-
21	U. Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	1	0.00	1	0.00	0	100.00
22	UKUPNO CRNA GORA=	31315	100	29366	100	-1949	93.78

Najviše oglašanih slobodnih radnih mjesta je u uslugama smještaja i ishrane (6.400 ili 21,79%), zatim u obrazovanju (4.070 ili 13,86%) i administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (3.823 ili 13,02%).

Slobodna radna mjesta
- prema stepenima stručne spreme –

(Tab. 9.)

Rb	Stepen stručne spreme	1.1-31.12.2017.		1.1-31.12.2018.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz.	Indeks
	I	2	3	4	5	6	7
1	I	8242	26.32	7535	25.66	-707	91.42
2	II	2865	9.15	2564	8.73	-301	89.49
3	III	6182	19.74	5933	20.20	-249	95.97
4	IV	7187	22.95	6580	22.41	-607	91.55
5	V	178	0.57	176	0.60	-2	98.88
6	VI-1	832	2.66	749	2.55	-83	90.02
7	VI-2	1	0.00	0	0.00	-1	0.00
8	VII-1	5600	17.88	5655	19.26	55	100.98
9	VII-2	129	0.41	83	0.28	-46	64.34
10	VIII	99	0.32	91	0.31	-8	91.92
11	Σ	31315	100	29366	100	-1949	93.78

1.11 Zapošljavanje

Prema povratnim informacijama dobijenim od strane Poreske uprave Crne Gore, u 2018. godini, zaposlenje je dobilo 15.360 lica sa evidencije nezaposlenih. Najviše su zapošljavani srednjoškolci sa četvrtim stepenom stručne spreme – 5.369 ili 34,95%, zatim lica sa VII-1 stepenom stručne spreme 4.900 ili 31,9% i srednjoškolci sa trećim stepenom stručne spreme – 2.442 ili 15,9%.

Pregled zapošljavanja

(Tab. 10.)

Rb	Stepen stručne spreme	1.1-31.12.2018. godine		
		Ukupno	Žene	Muškarci
	I	2	3	4
1	I	1739	896	843
2	II	256	185	71
3	III	2442	1056	1386
4	IV	5369	2993	2376
5	V	70	13	57

6	VI-1	360	222	138
7	VI-2	4	0	4
8	VII-1	4900	3352	1548
9	VII-2	219	150	69
10	VIII	1	0	1
11	Ukupno:	15360	8867	6493

Najviše zapošljavanja je bilo u Podgorici – 4.080 ili 26,56%, zatim u Budvi 1.699 ili 11,06% i Bijelom Polju – 1.211 ili 7,88%.

Posmatrano prema djelatnostima poslodavaca najviše zapošljavanja je bilo u trgovini na malo i veliko, popravci motornih vozila i motocikala (2.528 ili 16,46%), zatim u obrazovanju (2.495 ili 16,24%) i uslugama smještaja i ishrane (2.177 ili 14,17%).

1.12 Prava za vrijeme nezaposlenosti

Novčana naknada

Nakon prestanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo, po osnovu osiguranja za slučaj nezaposlenosti, na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima.

Uslovi za sticanje prava, ostvarivanje i prestanak, dužina trajanja, visina novčane naknade i ponovno sticanje prava na novčanu naknadu utvrđeni su Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (»Sl. list Crne Gore«, br.14/10, 45/12, 61/13, 20/15 i 52/16).

Pravo na novčanu naknadu, u smislu ovog zakona, ima osiguranik koji prije prestanka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, kojem je radni odnos prestao bez njegove saglasnosti ili krivice i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u zakonom propisanom roku.

Osnovni kriterijum za utvrđivanje perioda za koje vrijeme nezaposlenom licu nakon prestanka radnog odnosa pripada novčana naknada, je prethodno ostvarena dužina staža osiguranja. Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade iznosi tri mjeseca (za osiguranike sa stažom osiguranja od jedne do pet godina), a maksimalni 12 mjeseci (za osiguranike sa više od 25 godina staža osiguranja). Izuzetak čini nezaposleno lice, koje ima više od 35 godina staža osiguranja, i nezaposleno lice koje ima više od 25 godina staža osiguranja, a roditelj je lica koje u skladu sa zakonom ostvaruje pravo na ličnu invalidninu, kojima pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak tog prava.

Takođe, novčana naknada pripada invalidu II odnosno III kategorije, koji nije korisnik privremene naknade po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju i licu sa invaliditetom, bez obzira na ostvareni staž osiguranja, dok čeka na zaposlenje, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu u skladu sa zakonom.

Novčana naknada, shodno članu 57 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, iznosi 40% minimalne zarade utvrđene zakonom, odnosno 77,20 € (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje 96,35€).

Izuzetno, invalidu rada II i III kategorije, saglasno Zakonu o dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (»Sl.list CG«, br.61/13), počev od 1. januara 2014. godine, pripada pravo na novčanu naknadu u iznosu najniže penzije u Crnoj Gori utvrđene Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, koja je u 2018.godini iznosila 125,63€ (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje 156,80 €).

Na iznos isplaćene novčane naknade obračunavaju se i plaćaju doprinosi za zdravstveno i penzijsko – invalidsko osiguranje.

Pregled isplata novčanih naknada u 2017. i 2018. godini

Tabela (12.)

Rb	Mjesec	Broj korisnika		Nominalna razlika	Indeks
		2017.	2018.		
1	Januar	8084	9147	1063	113.15
2	Februar	8303	9255	952	111.47
3	Mart	8586	9257	671	107.82
4	April	8373	9081	708	108.46
5	Maj	8379	9051	672	108.02
6	Jun	8262	9156	894	110.82
7	Jul	8280	9460	1180	114.25
8	Avgust	8696	9862	1166	113.41
9	Septembar	8602	10026	1424	116.55
10	Oktobar	8426	9914	1488	117.66
11	Novembar	8592	10405	1813	121.10
12	Decembar	8481	10526	2045	124.11

U prosjeku, mjesečno je 9.595 nezaposlenih lica koristilo navedeno pravo. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu za 2018. godinu iznose 11.825.903,73 eura.

Novčana pomoć

Saglasno odredbama Pravilnika o načinu ostvarivanja novčane pomoći za nezaposlena lica ("Sl.list CG", br.39/18), koji je stupio na snagu 23.06.2018. godine, nezaposlena lica za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja, profesionalne rehabilitacije teže zapošljivih lica i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, ostvaruju pravo na novčanu pomoć.

Novčana pomoć iznosi 15% od mjesečne bruto zarade u Crnoj Gori, ostvarene u prethodnoj godini po zaposlenom, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike, odnosno u 2018. godini 114,75 €.

Pravo na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja, profesionalne rehabilitacije teže zapošljivih lica i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti u 2018. godini ostvarilo je 1641 nezaposleno lice. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu pomoć za 2018. godinu iznose 273.784,05 Eur.

1.13. Zapošljavanje i rad stranaca

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređen je Zakonom o strancima („Sl. list Crne Gore“, broj 12/2018 od 23.02.2018. godine). Zakonom je dat okvir uvrđivanja broja radnih dozvola za strance, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj radnih dozvola za strance – kvote.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu ("Službeni list CG" br. 86/2017 i 56/2018), utvrđen je broj radnih dozvola za strance za 2018. godinu u ukupnom broju od 23.185. Od ovog broja izdvojeno je 10.000 radnih dozvola koje se mogu dodatno rasporediti od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, u skladu sa potrebama tržišta rada. Ministarstvo rada je donijelo odluku o raspodjeli 6.218 radnih dozvola za zapošljavanje stranaca.

Kvota za zapošljavanje stranaca u 2018. godini je za 27,5% veća od kvote utvrđene za 2017. godinu (23.185 : 18.185).

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2018. godini izdato je 26.327 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (15.132 u kvoti i 11.195 van kvote) što je za 5.358 ili 25,55% dozvola više u odnosu na 2017. godinu (20.969).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 77,82% je izdato za zapošljavanje stranaca (11.776), 18,96% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.869) i 3,22% za pružanje ugovorenih usluga (487).

U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2018. godini, pretežno učešće (80,23%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti.

Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2018. godini je na nivou 77,99%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola najveća je kod zapošljavanja stranaca – 88,70%, dok su najmanje ukupno utrošene kvote za pružanje ugovorenih usluga – 36,67% (promjenom Zakona o strancima ova vrsta dozvola više na potpada pod kvotni sistem).

Djelatnosti u kojima je najmanja utrošenost kvota u odnosu na raspoređenu kvotu tokom 2018. godine su: djelatnost domaćinstva kao poslodavca - djelatnost domaćinstva koja proizvode robu i usuge za sopstvene potrebe (14,71%), djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela (25%), snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (43,33%), rudarstvo (60,42%), dok je najviše utrošena u djelatnostima: poslovanje nekretninama (93,68%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (91,25%), građevinarstvo (88,59%), ostale uslužne djelatnosti (88,51%), finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja (88%).

Na kraju 2018. godine, u odnosu na ukupan broj dozvola ostalo je neiskorišćeno 22,01% raspoređene kvote za izdavanje radnih dozvola za strance.

Djelatnost	Ukupna raspoređena kvota na 31.12.2018				Utroseno na dan 31.12.2018.godine				% utrosenosti kvote			
	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Pružanje ugovorenih usluga	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Pružanje ugovorenih usluga	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Pružanje ugovorenih usluga	Ukupno
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	208	478	94	780	168	298	48	514	80.77	62.34	51.06	65.90
B.Rudarstvo	30	0	18	48	29	0	0	29	96.67		0.00	60.42
C.Prerađivačka industrija	405	65	25	495	358	23	1	382	88.40	35.38	4.00	77.17
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	149	4	87	240	85	0	19	104	57.05	0.00	21.84	43.33
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	87	13	4	104	86	0	0	86	98.85	0.00	0.00	82.69
F.Građevinarstvo	5355	221	902	6478	5275	99	365	5739	98.51	44.80	40.47	88.59
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	978	221	41	1240	977	101	4	1082	99.90	45.70	9.76	87.26
H.Saobraćaj i skladištenje	403	113	15	531	362	71	7	440	89.83	62.83	46.67	82.86
I.Usluge smještaja i ishrane	2899	3072	39	6010	1915	1938	4	3857	66.06	63.09	10.26	64.18
J.Informisanje i komunikacije	419	52	50	521	375	31	23	429	89.50	59.62	46.00	82.34
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	46	4	0	50	44	0	0	44	95.65	0.00		88.00
L.Poslovanje nekretninama	88	6	1	95	88	1	0	89	100.00	16.67	0.00	93.68
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	321	27	9	357	274	9	4	287	85.36	33.33	44.44	80.39
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	135	17	8	160	139	7	0	146	102.96	41.18	0.00	91.25
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	20	0	0	20	0	0	0	0	0.00			0.00
P.Obrazovanje	64	0	9	73	64	0	0	64	100.00		0.00	87.67
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	169	0	0	169	132	0	0	132	78.11			78.11
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	255	83	3	341	194	44	1	239	76.08	53.01	33.33	70.09
S.Ostale uslužne djelatnosti	1211	419	23	1653	1207	245	11	1463	99.67	58.47	47.83	88.51
T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	30	4	0	34	3	2	0	5	10.00	50.00		14.71
U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	4	0	0	4	1	0	0	1	25.00			25.00
UKUPNO	13276	4799	1328	19403	11776	2869	487	15132	88.70	59.78	36.67	77.99
	Neraspoređena kvota			3782	Dozvole van kvote			11195				
	Ukupno kvota			23185	Ukupno			26327				

2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020. godina, koja je usvojena krajem 2015. godine, predstavlja osnovni programski okvir za definisanje politike zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u narednih nekoliko godina.

Strukturno gledano, Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 sadrži četiri prioriteta koji su usko povezani i sprovođenje svakog pojedinačnog prioriteta u velikoj mjeri zavisi od uspjeha ostalih prioriteta. Strategija se operacionalizuje kroz godišnje Akcione planove.

Shodno odredbama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore donio je Program rada i Izmjenu Programa rada za 2018. godinu kojim su utvrđene mjere i aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu, koje Zavod sprovodi, kao i finansijski okvir za realizaciju ovih programskih aktivnosti.

Programi su sprovedeni u finansijskim okvirima utvrđenim Programom rada i Izmjenom Programa rada Zavoda za 2018. godinu, saglasno zakonskim propisima, a na način i pod uslovima utvrđenim podzakonskim aktima za sprovođenje zakona.

2.1. Stručni tretman nezaposlenih lica

Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje je u 2018. godini kontinuirano pružao usluge informisanja tražiocima zaposlenja, poslodavcima, zaposlenim licima, studentima, učenicima i drugim korisnicima ovih usluga. Ove usluge pružane su besplatno, neposrednim kontaktom sa korisnikom usluga, na anonimnom nivou, putem brošura i drugih informativnih materijala, kao i web stranice Zavoda.

Zavod je, u izvještajnom periodu, za sva novoprijavljena nezaposlena lica koja se prvi put prijavljuju na evidenciju nezaposlenih pružio usluge informisanja o pravima i obavezama koje imaju dok se nalaze na evidenciji Zavoda, o tražnji za pojedinim zanimanjima, o strukturi ponude zanimanja, ukazujući im na potrebe tržišta rada za određenim znanjima, vještinama i kompetencijama i značaju njihove aktivne uloge u traženju zaposlenja, odnosno uključivanja u programima aktivne politike zapošljavanja.

Individualno savjetovanje usmjereno na utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje je tokom 2018. godine kontinuirano sprovodio savjetodavne usluge za nezaposlena lica usmjerene na zapošljavanje, povećanje zapošljivosti i rješavanje

problema socijalne isključenosti. Za pružanje savjetodavnih usluga nezaposlenim licima korišćen je intervju, kao osnovni metod pružanja usluga u zapošljavanju, kojim se prepoznaju prenosive i druge vještine nezaposlenih lica stečene radom ili obrazovanjem i utvrđuje njihov radni potencijal za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Istovremeno, intervju je način za utvrđivanje stepena zapošljivosti i izradu planova zapošljavanja nezaposlenih lica.

U izvještajnom periodu sprovedene su savjetodavne usluge za nezaposlena lica, kroz 41.570 intervju a i 349.524 individualnih planova zapošljavanja.

Pregled stručnih tretmana u 2017. i 2018. godini

Tab. (11.)

Stručni tretman nezaposlenih lica	Godina		Nominalna razlika	Indeks
	2017.	2018.		
Intervju	42677	41570	-1107	97.41
Informativni razgovor	7656	11517	3861	150.43
Plan zapošljavanja	109934	349524	239590	317.94
Realizacija plana zapošljavanja	111320	54992	-56328	49.40
Informativno motivacioni seminari	423	522	99	123.40

2.2 Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih

Programi obrazovanja i osposobljavanja obuhvataju aktivnosti kojima se nezaposlenim licima pruža mogućnost da inoviraju znanje u okviru istog zanimanja i nivoa obrazovanja, steknu stručne kvalifikacije, odnosno znanja i vještine potrebne za obavljanje poslova u okviru zanimanja, radi povećanja zapošljivosti, odnosno, zapošljavanja ovih lica.

Ciljnu grupu programa čine lica sa neadekvatnim znanjima i vještinama, suficitarnih zanimanja, dugoročno nezaposlena lica, pripadnici RE populacije, korisnici novčane naknade i drugih socijalnih davanja, kao i druga lica pripremljena za uključivanje u ovu mjeru aktivne politike zapošljavanja.

Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih su, u 2018. godini, realizovani za 1.295 nezaposlenih lica, u saradnji sa 47 licenciranih organizatora obrazovanja odraslih. U programe sticanja stručnih kvalifikacija uključena su 554 lica, a u programe sticanja znanja i vještina 741 nezaposleno lice.

Sticanjem stručnih kvalifikacija, učesnici su povećali mogućnost zapošljavanja, prije svega u uslužnim djelatnostima (306 lica), ugostiteljstvu i turizmu (101 lice) i građevinarstvu (98 lica). Programi obrazovanja za učenje engleskog, njemačkog i ruskog jezika realizovani su za 373 lica, učenja rada na računaru za 156, za obuku vozača "B", "C" "D" i "E" kategorije za 202 lica i programi obrazovanja za sticanje preduzetničkih znanja i vještine za 10 lica.

Učešće lica ženskog pola je 52,8%, mladih 38,6% i dugoročno nezaposlenih lica 39,5%. Oko 40 % učesnika ove mjere su lica iz opština Sjevernog regiona.

Posmatrano po nivoima obrazovanja, najviše je učesnika III i IV nivoa - 58%, VII nivoa obrazovanja - 28% i sa završenom osnovnom školom – 14%.

Programi sticanja stručnih kvalifikacija za 42 učesnika, kao i programi sticanja ključnih vještina za 69 učesnika još nijesu završeni. Od ukupnog broja učesnika programa koji su završeni u izvještajnom periodu zaposlena su 63 lica, od kojih su 39 uspješni učesnici programa sticanja stručnih kvalifikacija, a 24 programa sticanja ključnih vještina. Za učesnike za koje programi nijesu završeni, kao i za učesnike koji su program završili u 2018. godini, ocjena značaja programa, praćena kroz broj zaposlenih, vršiće se u periodu do šest mjeseci po završetku programa.

Učešće lica koja su uključena u programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja u 2018 godini, iznosi 34,6%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 16,2%.

Za vrijeme trajanja programa oko 40% učesnika je koristilo pravo na novčanu pomoć. Učešće sredstava utrošenih po ovom osnovu, u ukupno utrošenim sredstvima za ovu namjenu, u izvještajnom periodu, iznosi 63%.

2.3. Javni radovi

Polazeći od programskih zadataka utvrđenih na osnovu potreba i mogućnosti lica otežanog zapošljavanja i potreba korisnika programa od javnog interesa, Zavod za zapošljavanje, i u ovoj godini, u okviru raspoloživih sredstava za ove namjene, realizuje programe javnog rada.

Javni rad se sprovodio u saradnji sa ministarstvima, lokalnim upravama, javnim ustanovama, nevladinim sektorom, poslodavcima i drugim pravnim licima, kroz programe socijalne zaštite, ekološke, obrazovne kulturne i druge slične programe utemeljene na društveno korisnom i neprofitabilnom radu koji na tržištu ne stvara nelojalnu konkurenciju.

U javnom radu »*Personalni asistent*«, zaposleno je 507 lica, na određeno vrijeme, u trajanju od četiri do šest mjeseci, na pružanju pomoći i podrške za 1.221 lice sa invaliditetom.

U cilju pružanja podrške starim licima u stanju socijalne potrebe, sprovodi se program javnog rada »*Njega starih lica*«. U ovom programu, zaposleno je 117 lica, na određeno vrijeme, u trajanju od četiri do šest mjeseci, na poslovima gerontodomaćina/ice, za 920 korisnika programa.

Kroz programe zaštite životne sredine, obrazovnih, kulturnih i drugih društveno korisnih programa angažovano je 639 lica iz evidencije Zavoda na određeno vrijeme u u trajanju od tri do šest mjeseci.

Učešće dugoročno nezaposlenih lica, odnosno lica koja su na evidenciji nezaposlenih duže od šest mjeseci i koja su zbog posljedica prolongirane nezaposlenosti nedovoljno konkurentna na tržištu rada, iznosi 27,68%. Lica ženskog pola, u navedenim programima učestvuju sa 58,93%, dok je učešće mladih do 24 godine života 11,80%, odnosno do 30 godina 28,51%. Posmatrano, prema nivoima obrazovanja učešće lica sa završenom osnovnom školom iznosi 18,12%, sa srednjom školom 61,92%, dok je učešće lica sa visokom školskom spremom 19,95%.

Posmatrano po regionima, najviše uključenih lica je iz opština Sjevernog regiona 59, 27%, zatim iz opština Središnjeg regiona 30,75%, dok je najmanje lica uključeno iz opština Primorskog regiona 9,97%.

Osim navedenih programa, u cilju adekvatne pripreme Crne Gore za turističku sezonu, Zavod za zapošljavanje u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, JP Morskim dobrom, opštinama Glavnim gradom, Prijestonicom i javno komunalnim preduzećima, realizuje Projekat »Neka bude čisto«, u trajanju od četiri mjeseca. Kroz ovaj Projekat zaposlena su 82 nezaposlena lica iz evidencije Zavoda, na poslovima čišćenja i održavanja magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori u dužini od 1.300 km.

Za lica za koja je realizacija programa u toku, kao i za 69,6 % učesnika koji su program završili u toku 2018. godine, ocjena značaja programa praćena kroz broj zaposlenih lica, vršiće se u periodu do šest mjeseci po realizaciji programa. Od 936 lica za koje su programi javnog rada završeni, u izvještajnom periodu je zaposleno 41 lice.

Učešće lica uključenih u programe javnog rada u ukupnom broju učesnika aktivne politike zapošljavanja u 2018. godini, iznosi 35,9%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju javnih radova u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 56%.

2.4. Rad sa poslodavcima

Rad sa poslodavcima podrazumijeva kontinuirani proces servisiranja i komunikacije sa ovom ciljnom grupom u cilju podizanja nivoa kvaliteta usluga, a prije svega posredovanja u zapošljavanju licima koja su na evidenciji nezaposlenih. U namjeri da bude kvalitetan servis svojim korisnicima, a u cilju permanentnog unapređenja rada Zavoda, poslodavcima su u područnim jedinicama i biroima rada pružane sljedeće usluge:

- Oglašavanje slobodnih radnih mjesta;
- Posredovanje po osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, predselekcija i selekcija kandidata;

- Informisanje i posredovanje kod sezonskog zapošljavanja;
- Kreditiranje otvaranja novih radnih mjesta po osnovu programa stimulisanja preduzetništva;
- Organizovanje programa obuke i obrazovanje za tržište rada;
- Učešće u finansiranju programa javnih radova,
- Ponuda kvalitetne radne snage iz baze tražilaca promjene zaposlenja;
- Informisanje i podrška prilikom zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- Posjete poslodavcima;
- Pravna i tehnička pomoć prilikom zasnivanja radnog odnosa, a po potrebi i ustupanje prostora poslodavcima za obavljanje intervjua sa nezaposlenima,
- Tematski sastanci, prezentacije, okrugli stolovi, sajmovi zapošljavanja i aktivnosti informisanja o promjenama i novim zakonskim rješenjima, procedurama iz oblasti rada i zapošljavanja.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

Po Zakonu o zapošljavanju, poslodavac je dužan da Zavodu, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, prijavi slobodno radno mjesto, a Zavod je dužan da slobodno radno mjesto poslodavca ogласи na oglasnoj tabli, internet stranici Zavoda i u medijima.

U 2018. godini poslodavci su Zavodu za zapošljavanje prijavili 29.366 slobodnih radnih mjesta kroz 15.806 prijava o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na 2017. godinu prijavljeno je 6,22% manje slobodnih radnih mjesta. Najviše prijavljenih slobodnih radnih mjesta je u sljedećim oblastima: smještaj i ishrana – 6.400 ili 21,79%, obrazovanje – 4.070 ili 13,86%, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - 3.823 ili 13,02% itd.

Posredovanje u zapošljavanju

Posredovanje u zapošljavanju je usluga Zavoda koja daje mogućnost da se na jednostavan i brz način povežu ponuda i tražnje na tržištu rada. Na osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, u biroima rada se organizuju aktivnosti regrutacije, predselekcije i selekcije, kojima se vrši izbor kandidata koji mogu zadovoljiti iskazane potrebe poslodavaca. Potrebe se utvrđuju putem naloga za posredovanje, koji sadrži podatke o zahtjevima radnog mjesta (školska sprema, radno iskustvo, posebna znanja i vještine, karakteristike zaposlenog i dr.). Na osnovu dobijenih informacija, po zadatim kriterijumima, savjetnici za posredovanje iz baze nezaposlenih lica regrutuju odgovarajuće kandidate, koji potom učestvuju u postupku predselekcije i selekcije. Navedeni postupak sa izabranim kandidatima rade savjetnici za rad sa poslodavcima.

Cilj predselekcije je da se, putem grupnih razgovora sa više nezaposlenih lica, ustanovi njihovo iskustvo, kompetencije i motivisanost za rad na odgovarajućem upražnjenom radnom mjestu, kako bi se poslodavcima uputili kandidati koji ispunjavaju tražene uslove.

Selekcije se rade u prisustvu poslodavaca koji, uz pomoć savjetnika za rad sa poslodavcima ili samostalno, obavljaju grupne ili individualne intervjue sa nezaposlenim licima. Na ovaj način se postiže pozitivan efekat, jer se na jednom mjestu direktno sučeljavaju ponuda i tražnja, te vrši upoznavanje onih što posao traže i onih koji posao nude.

U izvještajnom periodu, Zavodu za zapošljavanje se obratio 631 poslodavac sa 1.516 prijava za posredovanje, kojima je iskazana potreba za 4.705 izvršilaca. Zavod je posredovao (regrutacija, predselekcije i selekcije) u zapošljavanju za 13.708 lica sa evidencije.

Sezonsko zapošljavanje

Sezonsko zapošljavanje je vid zapošljavanja koji sve značajnije utiče na ublažavanje problema nezaposlenosti, jer se u toku sezone na ovim poslovima godišnje angažuje značajan broj nezaposlenih lica. U izvještajnom periodu, Zavodu za zapošljavanje su se, kroz proces posredovanja, obratili poslodavci sa iskazanim potrebama za zapošljavanje 2.105 sezonskih radnika. Posredovano je za 4.236 kandidata.

U izvještajnom periodu zaposleno je 9.229 sezonskih radnika sa evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Posjete poslodavcima

Zadatak Zavoda je da kontinuirano njeguje dobre odnose sa poslodavcima jer bez njih, kao ključnih aktera na tržištu rada, nema zapošljavanja. U ovom segmentu smo prepoznali važnost marketinškog koncepta djelovanja i rada, kao sistema savremenog ophođenja prema svojim korisnicima usluga, a sve u cilju kvalitetnog zadovoljavanja njihovih kadrovskih potreba. Zavod za zapošljavanje je potpisnik sporazuma o saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore. Ovim sporazumom su se potpisnici obavezali na kontinuirano praćenje društvenih i privrednih kretanja koja doprinose unapređivanju efikasnosti tržišta rada i konkurentnosti radne snage u cilju poboljšavanja uslova za zadovoljavanje očekivanih potreba za radnom snagom, uticaja na stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta i smanjenja nezaposlenosti.

Veoma važna aktivnost Zavoda u dijelu saradnje sa poslodavcima je i njihov obilazak. Zavodovi mobilni timovi su, u izvještajnom periodu, obišli 599 poslodavaca i u neposrednom kontaktu dobili sve informacije o njihovim potrebama. Dakle, u dijelu njegovanja dobre saradnje sa poslodavcima, akcenat smo stavili na obilazak poslodavaca sa ciljem da identifikujemo njihove kadrovske potrebe, ponudimo im usluge posredovanja i predstavimo programe koje realizujemo i aktuelne subvencije. U fokusu su bila mala i srednja preduzeća, koja najčešće nemaju službe za ljudske resurse, a koja djeluju na prostoru cijele države. Obzirom da su mala i srednja preduzeća definisana kao glavni generator novog zapošljavanja, Zavod za zapošljavanje posebnu pažnju usmjerava upravo prema tim sistemima.

Takođe, prioritet smo dali poslodavcima koji su posljednjih godina zapošljavali najviše stranaca, obzirom da znamo da se gro zapošljavanja obavlja u jeku ljetnje turističke sezone. To je ciljna grupa prema kojoj Zavod ima konkretne aktivnosti: obilazak, anketiranje, upoznavanje poslodavaca sa benefitima ukoliko zaposle domaće radnike (brz i efikasan servis, raspoloživa radna snaga, subvencije, programi itd). Zavodovi mobilni timovi su u periodu predsezone, kroz neposredni kontakt sa poslodavcima, prikupili njihove kadrovske potrebe. Posjećeno je 412 poslodavaca iz turističko-ugostiteljske djelatnosti.

Marketinške aktivnosti

Zavod je aktivno učestvovao i bio suorganizator više sajмова zapošljavanja (Summer Job - u Podgorici, Kotoru i Bijelom Polju, Sajmu turizma u Budvi) gdje smo imali svoje štandove sa pratećim promotivnim materijalom. U direktnom kontaktu informisali smo poslodavce o stanju na tržištu rada, animirali da zapošljavanju domaću radnu snagu i upoznali sa benefitima koje imaju ukoliko je zaposle.

U izvještajnom periodu, promovisane su aktivnosti na temu sezonskog zapošljavanja i putem medija (elektronskih i štampanih). Takođe, i ove godine smo pripremili brošure za nezaposlene i za poslodavce na temu sezonskog zapošljavanja, te benefita koje dobijaju poslodavci ukoliko zaposle domaću radnu snagu.

2.5. Profesionalna orijentacija

2.5.1. Opšti programi profesionalne orijentacije

Zavod realizuje opšte i posebne programe profesionalne orijentacije. Opšti obuhvataju profesionalno informisanje i profesionalno savjetovanje, a u odnosu na metod rada se dijele na individualne i grupne. Individualni programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju u prosjeku dva susreta savjetnika za profesionalnu orijentaciju i korisnika, dok se grupni programi baziraju na radioničarskom tipu rada, gdje korisnici kroz grupne i individualne aktivnosti usvajaju znanja i vještine. Grupni rad uključuje od 7 do 16 učesnika, dok se vremenski okvir pružanja usluga kreće od 45 do 90, odnosno 270 minuta dnevno, zavisno od strukture programa. Opšti programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju pružanje usluga profesionalnog informisanja; profesionalnog savjetovanja; psihološke obrade uz primjenu odgovarajuće testovne materije i predselekciju, odnosno selekcije za zapošljavanje ili uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja.

Tabela - Prikaz korisnika usluga opštih programa profesionalne orijentacije u 2018. godini

Programi	Lica koja su koristila usluge profesionalne orijentacije					
	Nezaposleni	Poslodavci	Učenici	Roditelji	Studenti	Lica koja traže promjenu zaposlenja
Prof. informisanje-grupno	1.730	10	3.677	/	334	5
Prof.informisanje-individualno	2.032	176	716	198	262	25
Prof. savjetovanje - grupno	840	/	1.656	/	25	/
Prof.savjetovanje-individualno	2.442	157	540	257	44	25

Tokom 2018. godine, najveći broj lica koristio je uslugu grupnog profesionalnog informisanja (5.756 lica, od kojih se 1.730 lica nalazilo u evidenciji nezaposlenih), a uslugu individualnog profesionalnog informisanja (3.409 lica). Psihološka obrada servisirana je za 1.676 korisnika, a individualno profesionalno isavjetovanje servisirano je za 2.442 nezaposlena lica i 584 lica koja su u procesu školovanja. Grupnim profesionalnim savjetovanjem obuhvaćeno je 2.521 lice. Proces selekcije prošlo je 774 lica.

2.5.2. Posebni programi profesionalne orijentacije

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama«

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama« realizuje Zavod za zapošljavanje i Ministarstvo prosvjete kontinuirano, počev od 2011. godine. Savjetnik za profesionalnu orijentaciju aktivnosti predviđene ovim Programom sprovodi kako u Centru za informisanje i profesionalno savjetovanje, tako i u obrazovnoj ustanovi.

Program je pokrenut u namjeri da se mladima u obrazovnom sistemu koji izlaze na tržište rada i/ili nastavljaju školovanje pruži osnova za podsticanje karijernog razvoja, pravilnog izbora zanimanja, izbora zaposlenja, razvijanje ideje o preduzetništvu i sl., odnosno da se učenicima osnovnih i srednjih škola pruži mogućnost pravovremenog profesionalnog informisanja o segmentima značajnim za izbor zanimanja i karijernog razvoja. Ovaj program se realizuje za učenike osnovnih i srednjih škola koji nastavljaju školovanje i za učenike srednjih stručnih škola koji izlaze na tržište rada.

Tabela - *Korisnici usluga Programa "Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama"*

AKTIVNOSTI	Broj posjećenih škola	Broj informisanih učenika
Promocija usluga CIPS-ova u osnovnim školama	61	4.867
Promocija usluga CIPS-ova u srednjim školama	26	2.494

Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su informisali 7.361 učenika, o uslugama koje Zavod pruža u Centrima za informisanje i profesionalnu orijentaciju kroz posjete osnovnim i srednjim školama.

Program „Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica”

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica” namjenjen je licima koja se prvi put prijavljuju na evidenciju Zavoda za zapošljavanje, a u funkciji podsticanja profesionalnog razvoja kandidata za zapošljavanje.

Program se realizuje, kroz radionice, u trajanju od jednog do tri dana. Koncipiran je tako da sažima program usmjeren ka socijalnoj formi, program fokusiran na informisanju, motivisanju i aktivnom traženju zaposlenja. Broj učesnika u izvještavanom periodu prikazan je u tabeli.

Tabela - *Korisnici usluga Programa "Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih"*

OPŠTI PROGRAMI	Broj seminara	Broj učesnika
Program jednodnevne radionice	40	430
Program dvodnevne radionice	9	113
Program trodnevne radionice	1	16
Ukupno	50	559

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih” prošlo je 559 lica.

Informator o upisu u srednju školu namijenjen svršenim osnovcima štampan je u 8.000 primjeraka i u maju je distribuiran u svim osnovnim školama u Crnog Gori.

Tokom "Podgoričkog sajma knjiga i obrazovanja", savjetodavni intervju o karijeri prošlo je 106 lica, dok je 266 lica informisano o uslugama Zavoda. Ovom prilikom je distribuirano preko 250 flajera o zapošljavanju maturanata i studenata na sezonskim poslovima i preko 400 flajera o uslugama profesionalne orijentacije koje je moguće dobiti u Zavodu.

2.6. Program Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem sprovodi se u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ("Sl. list CG", br. 38/2012) i Pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje ("Sl. list CG", br.46/2012).

Pravo na stručno osposobljavanje imaju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja nemaju radno iskustvo u određenom nivou obrazovanja i na evidenciji su Zavoda za zapošljavanje. Stručno osposobljavanje korisnika traje devet mjeseci i priznaje se kao radono iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita. Korisnik za vrijeme stručnog osposobljavanja prima novčanu naknadu u neto iznosu od 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prthodnoj godini. Sredstva namijenjena za realizaciju programa iznose 8.000.00, eur.

U izvještajnom periodu, program stručnog osposobljavanja sprovodi se za 3.055 lica sa stečenim visokim obrazovanjem (1.458 lica u javnom i 1.597 lica u privatnom sektoru).

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem organizuje se po šesti put. Poslodavci su iskazali veliko interesovanje za Program, što je rezultiralo oglašavanjem 10.029 slobodnih radnih mjesta za stručno osposobljavanje, od čega 4.030 slobodnih radnih mjesta za javni sektor, a za privatni sektor 5.999 slobodnih radnih mjesta.

Broj visokoškolaca koji su aplicirali za učešće u Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem je 3.241.

Nakon elektronskog povezivanja poslodavaca i korisnika, 2.969 visokoškolaca je dobilo priliku da se stručno osposobljava kod izabranog poslodavca (prvi krug). U drugom krugu još 86 visokoškolaca je dobilo poslodavca. Jedini kriterijum za povezivanje kandidata sa poslodavcima bio je prosječna ocjena u toku studiranja. Poslodavci su najviše tražili kvalifikacije iz oblasti prava, ekonomskih nauka (ekonomija, računovodstvo, finansije i bankarstvo), turizma, elektronike, telekomunikacija i računara, engleskog jezika i

književnosti, učiteljskog studija , novinarstva i građevinarstva, što je bio slučaj i prethodnih godina.

Posmatrano po regionima, u opštinama Središnjeg regiona, broj korisnika Programa stručnog osposobljavanja je 1.712, odnosno 56%, Sjeverni region 735 korisnika ili 24% dok u opštinama Južnog regiona uključeno je 608 lica ili 20%. Učešće lica ženskog pola u ukupnom broju uključenih lica iznosi 58%.

Tabela -Učesnici programa stručnog osposobljavanja

Biro rada	Broj učesnika u javnom sektoru	Broj učesnika u privatnom sektoru	Ukupno
Andrijevića	16	2	18
Bar	59	109	168
Berane	72	64	136
Bijelo Polje	101	109	210
Budva	37	34	71
Cetinje	55	16	71
Danilovgrad	34	17	51
Gusinje	8	2	10
Herceg Novi	55	60	115
Kolašin	11	8	19
Kotor	38	42	80
Mojkovac	10	8	18
Nikšić	160	88	248
Plav	33	13	46
Pljevlja	47	63	110
Plužine	0	1	1
Petnjica	5	3	8
Podgorica	529	813	1.342
Rožaje	87	53	140
Savnik	5	1	6
Tivat	27	25	52
Ulcinj	64	58	122
Žabljak	5	8	13
UKUPNO	1.458	1.597	3.055

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem realizovaće se po sedmi put za **2018/2019.godinu**. Javni poziv poslodavcima da uzmu učešća u programu objavljen je 10.09.2018.godine od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za poslodavce iz privatnog sektora i od strane Uprave za kadrove, za poslodavce iz javnog sektora, u dnevnom listu "Pobjeda", kao i na web stranicama Vlade Crne Gore, Uprave za kadrove i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. I ove godine poslodavci su iskazali veliko interesovanje za Program, što je rezultiralo oglašavanjem 11.005 slobodnih radnih mjesta za stručno osposobljavanje, od čega 4.251 slobodnih radnih mjesta za javni sektor, a za privatni sektor 6.754 slobodnih radnih mjesta. Broj visokoškolaca koji su aplicirali za učešće u Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem je 3.447.

S obzirom na to da 273 lica, nakon prvog kruga povezivanja poslodavaca i korisnika nije dobilo poslodavca, a imajući u vidu da je ostao veliki broj oglašanih slobodnih mjesta, organizovan je i drugi krug prijavljivanja potencijalnih korisnika Programa.

Nakon drugog kruga još 124 visokoškolca su dobila poslodavca. Jedini kriterijum za povezivanje kandidata sa poslodavcima bio je prosječna ocjena u toku studiranja. Svi visokoškolci koji su dobili priliku, njih 3.298, da se stručno osposobljavaju počeće 15. januara naredne godine, do kada će biti obavezni da zaključe Ugovor sa poslodavcem.

Poslodavci su kao i do sad najviše tražili kvalifikacije iz oblasti prava, ekonomskih nauka (ekonomija, računovodstvo, finansije i bankarstvo), turizma, elektronike, telekomunikacija i računara, engleskog jezika i književnosti, učiteljskog studija, novinarstva, arhitekture i građevinarstva.

2.7. Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija je proces koji se realizuje sa ciljem osposobljavanja lica sa invaliditetom za socijalnu i radnu integraciju.

Obuhvata mjere i aktivnosti koje omogućavaju da se lica na odgovarajući način pripreme za tržište rada, osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene profesionalnu karijeru.

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. list Crne Gore“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) profesionalna rehabilitacija obuhvata 14 mjera, i to:

Mjera 1: Savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja

Mjera 2: Utvrđivanje preostale radne sposobnosti

Mjera 3: Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad

Mjera 4: Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva

Mjera 5: Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina

Mjera 6: Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta
 Mjera 7: Analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom
 Mjera 8: Izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom
 Mjera 9: Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom
 Mjera 10: Osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu
 Mjera 11: Praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja
 Mjera 12: Praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja
 Mjera 13: Evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom
 Mjera 14: Ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom

Profesionalna rehabilitacija je kombinacija mjera koje pomažu unaprijeđivanju posredovanja u zapošljavanju lica sa invaliditetom, u skladu sa njihovim mogućnostima i radnim sposobnostima, uz obezbjeđivanje podrške poslodavcima. Licu sa invaliditetom se kroz taj proces daje mogućnost i pruža podrška u identifikaciji sopstvenih mogućnosti.

U mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u toku 2018. godine, uključeno je 313 lica sa invaliditetom, kod dva izvođača: Multidisciplinarni obrazovni centar »PAMARK« Privatna ustanova iz Podgorice – 150 lica i »ZOPT« DOO iz Podgorice – 163 lica. Od ukupnog broja uključenih 63,89% su lica ženskog pola (200).

Osim lica sa invaliditetom iz evidencije nezaposlenih Zavoda, u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u skladu sa zakonom, uključuju se i zaposlena lica sa invaliditetom za koje je poslodavac podnio zahtjev za ostvarivanje prava na subvenciju za bespovratna sredstva za opremanje radnog mjesta zaposlenog lica sa invaliditetom i subvenciju za učešće u finansiranju ličnih troškova pomagača u radu lica sa invaliditetom. Tako se, kroz određene mjere, nakon analize konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom, izrađuje plan prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja i plan potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom i utvrđuje potreba za asistentom, tj. pomagačem u radu.

Broj lica sa invaliditetom uključenih u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, po opštinama:

- Bar - 62 lica sa invaliditetom (39 žena ili 62,90%)
- Nikšić – 59 lica sa invaliditetom (37 žena ili 62,71%)
- Pljevlja - 47 lica sa invaliditetom (35 žena ili 74,46 %)
- Berane – 36 lica sa invaliditetom (23 žene ili 63,88%)
- Podgorica - 34 lica sa invaliditetom (23 žena ili 67,64%)
- Bijelo Polje – 30 lica sa invaliditetom (18 žena ili 60%)
- Tivat – 15 lica sa invaliditetom (11 žena ili 73,33%)
- Herceg Novi – 13 lica sa invaliditetom (četiri žene ili 30,76%)
- Kotor – devet lica sa invaliditetom (četiri žene ili 44,44%)
- Mojkovac – četiri lica sa invaliditetom (tri žene ili 75%)
- Golubovci – dva lica (jedna žena)
- Danilovgrad – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola
- Budva – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola

Proces profesionalne rehabilitacije počinje uključivanjem lica sa invaliditetom u **mjere 1 i 2**, koje se odnose na *savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja* (mjera 1), u okviru koje se prepoznaju smetnje, sposobnosti i potencijali i upoznaje socijalno okruženje uključenog lica i na *utvrđivanje preostale radne sposobnosti* (mjera 2), kao najvažnije mjere profesionalne rehabilitacije, u okviru koje tim stručnjaka kod izvođača profesionalne rehabilitacije (doktor medicine rada, psiholog, tehnolog, radni terapeut i drugi) vrši procjenu svih faktora bitnih za utvrđivanje radne sposobnosti pojedinca (socijalni faktori, zdravstveno stanje, ocjena profesionalnih i obrazovnih faktora, radno funkcionisanje pojedinca). Kao rezultat navedenog procesa, donosi se nalaz o preostaloj radnoj sposobnosti pojedinca, koja treba da omogućiti kvalitetnije posredovanje u zapošljavanju i/ili opredijeli dalje uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

U izvještajnom periodu, u mjere 1 i 2, uključena su 254 lica sa invaliditetom (161 žena ili 63,38%).

Broj lica sa invaliditetom uključenih u mjere 1 i 2, po opštinama:

- Bar - 59 lica sa invaliditetom (37 žena ili 62,71%)
- Nikšić – 42 lica sa invaliditetom (31 žena ili 73,80%)
- Berane – 36 lica sa invaliditetom (23 žene ili 63,88%)
- Bijelo Polje – 28 lica sa invaliditetom (16 žena ili 57,14%)
- Podgorica - 25 lica sa invaliditetom (15 žena ili 60%)
- Pljevlja - 19 lica sa invaliditetom (14 žena ili 73,68 %)
- Tivat – 15 lica sa invaliditetom (11 žena ili 73,33%)
- Herceg Novi – 13 lica sa invaliditetom (četiri žene ili 30,76%)
- Kotor – devet lica sa invaliditetom (četiri žene ili 44,44%)
- Mojkovac – četiri lica sa invaliditetom (tri žene ili 75%)
- Golubovci – dva lica sa invaliditetom (jedna žena)
- Danilovgrad – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola
- Budva – jedno lice sa invaliditetom ženskog pola

Realizacija **mjera 3, 4, 5** (pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva i razvijanje socijalnih spretnosti i vještina), za cilj ima produbljivanje motivacije za reintegraciju lica u socijalno i radno okruženje, informisanje, savjetovanje i unapređivanje komunikacije pojedinca sa radnim i širim okruženjem.

U navedene mjere, u izvještajnom periodu, uključeno je 61 lice sa invaliditetom (42 žene ili 68,85%), i to: iz evidencije Biroa rada Nikšić 30 lica (20 žena); Biroa rada Pljevlja devet žena; Biroa rada Herceg Novi devet lica (dvije žene); Biroa rada Tivat pet lica (četiri žene), Biroa rada Podgorica pet žena i Biroa rada Kotor tri lica (dvije žene).

U **mjeru 6** (pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta), koja za cilj ima pokušaj da se licu pronađe odgovarajuće radno mjesto, imajući u vidu njegovo obrazovanje, radnu sposobnost, interesovanje, motivaciju i ograničenje, uključeno je 51 lice sa invaliditetom (34 žene ili 66,66%), i to 23 lica (16 žena) iz evidencije Biroa rada

Nikšić; osam lica (šest žena) iz evidencije Biroa rada Pljevlja; šest lica (pet žena) iz Biroa rada Podgorica; šest lica (jedna žena) iz Biroa rada Herceg Novi; pet lica (četiri žene) iz evidencije Biroa rada Tivat i tri lica (dvije žene) iz evidencije Biroa rada Kotor.

U **mjere 7, 8 i 9** (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom; izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom), uključeno je 40 lica sa invaliditetom (20 žena ili 50%), i to 11 lica (dvije žene) iz Podgorice; devet lica (četiri žene) iz Nikšića; šest lica (pet žena) iz Bara; četiri lica (tri žene) iz Mojkovca; četiri lica (dvije žene) iz Berana, po jedno lice ženskog pola iz Bijelog Polja, Budve, Danilovgrada i Golubovaca i po jedno lice muškog pola iz Pljevalja i Tivta. U ove mjere uključuju se zaposlena lica sa invaliditetom, radi ostvarivanja prava njihovih poslodavaca na subvencije za bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje i učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom.

U **mjeru 10**: osposobljavanje na konkretnom radnom mjestu, u izvještajnom periodu, uključena su dva lica sa invaliditetom iz evidencije Biroa rada Podgorica i Kotor.

U pitanju je mjera profesionalne rehabilitacije koja se realizuje kod poslodavaca i koja ima za cilj da omogući i olakša uvođenje pojedinca u rad, na određenom radnom mjestu, uz program osposobljavanja koji je prilagođen pojedincu, njegovim sposobnostima i mogućnostima. Nakon perioda osposobljavanja, čija dužina zavisi od postignutih ciljeva definisanih u planu osposobljavanja, učesnici zaključuju ugovor o radu sa poslodavcem.

U **mjeru 12**: praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja, s ciljem pomoći pojedincu i njegovom radnom okruženju da bude uspješan u obavljanju zadataka, u izvještajnom periodu, uključeno je 11 lica sa invaliditetom (pet žena), i to iz evidencije Biroa rada Nikšić šest lica (dvije žene); Biroa rada Kotor dva lica (jedna žena); Biroa rada Tivat dva lica (jedna žena) i Biroa rada Podgorica jedno lice ženskog pola.

Izvođači profesionalne rehabilitacije su u izvještajnom periodu izvršili evaluaciju uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom (**mjera 13**) za 20 lica sa invaliditetom (11 žena), i to za 11 lica (sedam žena) iz evidencije Biroa rada Pljevlja; tri lica (dvije žene) iz evidencije Biroa rada Nišić; tri lica (jedna žena) iz evidencije Biroa rada Herceg Novi; dva lica (jedna žena) iz evidencije Biroa rada Tivat i za jedno lice muškog pola iz evidencije Biroa rada Kotor.

Ova mjera važna je jer podstiče izvođače profesionalne rehabilitacije ka usmjerenosti na rezultate, kako u oblasti prepoznavanja potreba, tako i rezultata, u korist pojedinca i poslodavaca. Rezultat ove mjere je detaljna analiza procesa profesionalne rehabilitacije po pojedincu, koja treba da omogući korekcije svih nepravilnosti i nedostataka.

U toku 2018. godine, u radnom odnosu je bilo 106 lica sa invaliditetom, kojima je, kroz proces profesionalne rehabilitacije, u prethodnom periodu, utvrđena preostala radna sposobnost.

2.8. Realizacija programa za RE populaciju

U toku 2018. godine u mjere aktivne politike zapošljavanja su uključena 72 pripadnika populacije Roma i Egipćana (25 žena ili 34,72%):

- U javni rad “Neka bude čisto”, uključeno je 15 lica iz Bara, Podgorice, Herceg Novog i Tivta.
- U sedam lokalnih javnih radova uključeno je 18 lica (sedam žena) u Bijelom Polju, Herceg Novom, Podgorici, Nikšiću, Mojkovcu i Rožajama.
- U programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih uključeno je 26 lica (devet žena) i to:
 - U program obrazovanja i osposobljavanja za sticanje stručne kvalifikacije za zanimanje “frizer” uključeno je 21 lice (sedam žena) u Podgorici;
 - U program obrazovanja i osposobljavanja za sticanje stručne kvalifikacije za zanimanje “kozmetičar za njegu lica i tijela” u Podgorici uključena je jedna žena;
 - U program obrazovanja i osposobljavanja za sticanje ključnih vještina - *učenje engleskog jezika (srednji nivo)*, uključena je jedna žena iz Nikšića;
 - U program obrazovanja i osposobljavanja za sticanje ključnih vještina – obuka za vozače C kategorije, uključena su tri lica iz Podgorice.
- U pilot program podrške teže zapošljivim licima u pripremi i aktiviranju na tržištu rada “*Osnaži me i uspjeću*” uključeno je 13 lica (devet žena) iz Nikšića, Podgorice, Herceg Novog i Tivta.

U toku 2018. godine, na sezonskim poslovima, zaposlena su 82 lica (48 žena ili 58,53%).

Starosna struktura:

- 15-25 godina starosti: 23 lica (11 žena)
- 26-35 godina starosti: 25 lica (14 žena);
- 36-45 godina starosti: 26 lica (18 žena);
- 46-55 godina starosti: šest lica (četiri žene);
- Preko 55 – dva lica (jedna žena).

Regionalni pregled:

- iz evidencije Područne jedinice Herceg Novi za opštine Herceg Novi, Tivat i Kotor – 30 lica (19 žena);
- iz evidencije Područne jedinice Bar za opštine Bar, Budva i Ulcinj - 19 lica (10 žena);
- iz evidencije Područne jedinice Podgorica za opštine Podgorica, Danilovgrad, Kolašin i Cetinje – 12 lica (pet žena);
- iz evidencije Područne jedinice Nikšić za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik – 11 lica (osam žena);

- iz evidencije Područne jedinice Bijelo Polje za opštine Bijelo Polje i Mojkovac – osam lica (pet žena);
- iz evidencije Područne jedinice Berane za opštine Berane, Andrijevića, Plav, Rožaje, Gusinje i Petnjica – jedno lice muškog pola
- iz evidencije Područne jedinice Pljevlja za opštine Pljevlja i Žabljak – jedno lice ženskog pola.

Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja

Jedna od mjera za ostvarivanje cilja koji se odnosi na povećanje učešća Roma i Egipćana u programima aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa odredbama Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana, je uvođenje zanimanja saradnik za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja (medijator u oblasti zapošljavanja) u sistem. Angažovanje medijatora u oblasti zapošljavanja na terenu, u samoj zajednici, treba da omogući bolju informisanost RE populacije o pravu na rad, o ulozi Zavoda, značaju i načinu prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica. Zadaci romskog medijatora se, u skladu sa usvojenim standardom zanimanja za navedenu stručnu kvalifikaciju, odnose i na pružanje neposredne pomoći korisnicima prilikom prijavljivanja u evidenciju Zavoda, prilikom uključivanja u programe APZ i druge programe, podsticanje na ažurnost i redovnost prijavljivanja u evidenciju, pružanje neposredne pomoći u procesu traženja slobodnog radnog mjesta, zatim tokom pripreme dokumentacije za prijavljivanje na oglašeno slobodno radno mjesto, itd.

Saradnici u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja koji su zaposleni kroz realizaciju projekta koji sprovodi NVO »Help« do kraja 2019. godine, ostvarili su saradnju sa lokalnim biroima rada u Podgorici i Nikšiću. Saradnici će u narednom periodu, dva puta nedjeljno u Podgorici, odnosno, jednom nedjeljno u Nikšiću, boraviti u biroima rada i uz podršku i pomoć mentora iz institucija postepeno se upoznavati sa tehnologijom rada sa nezaposlenim licima.

Informativne sesije

Počev od novembra 2018. godine, u romskim naseljima u Podgorici i Nikšiću, jednom mjesečno će se održavati info sesije na kojima će savjetnici iz biroa rada dodatno informisati romsku i egipćansku populaciju o pravima i obavezama u oblasti zapošljavanja i predstavljati aktivnosti koje sprovodi Zavod u cilju inkluzije te populacije na tržište rada.

2.9. Druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti

2.9.1. Program osposobljavanja i zapošljavanja mladih na poslovima suzbijanja neformalnog poslovanja »Stop sivoj ekonomiji«

Zavod za zapošljavanje u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom finansija – Poreskom upravom, Ministarstvom unutrašnjih poslova – Upravom policije i Upravom za inspeksijske poslove, realizovao je Program

osposobljavanja i zapošljavanja mladih sa stečenim visokim obrazovanjem na poslovima sprječavanja neformalnog poslovanja “Stop sivoj ekonomiji”. Ciljevi realizacije ovog programa su podrška mladima u rješavanju problema nezaposlenosti podizanjem njihovih radnih kapaciteta, kao i sprječavanje sive ekonomije na tržištu rada s posebnim akcentom na neformalno poslovanje. Kako neformalno poslovanje kao paralelna aktivnost formalnom-regularnom poslovanju negativno utiče na integraciju mladih na tržištu rada, a time i na njihov socijalno ekonomski status, programskim aktivnostima omogućeno je učesnicima da neposrednim djelovanjem utiču na stvaranje kvalitetnijeg tržišnog ambijenta.

Programom je obuhvaćeno 180 nezaposlenih lica sa stečenim visokim obrazovanjem, do 30 godina života i sa radnim iskustvom u najkraćem trajanju od devet mjeseci, što predstavlja oko 10 % ukupnog broja potencijalnih učesnika ovog programa. Učesnici programa su, u realnoj radnoj sredini, pružali tehničku podršku i pomoć službenim licima Uprave za inspekcijske poslove – 60 učesnika, Uprave policije - 40 i Poreske uprave – 80 učesnika, u suzbijanju neformalnog poslovanja. Radni zadaci učesnika programa utvrđeni operativnim planom osposobljavanja uz rad, sprovedeni su uz kontinuirano mentorstvo, u trajanju od šest mjeseci. U periodu realizacije programa, učesnici su praktično primijenili stečena znanja, ali i usvojili nova saznanja kroz detekciju radnji vezanih za sivu ekonomiju i neposredno po realizaciji programa, dobili potvrdu o osposobljenosti za obavljanje odnosnih poslova.

Učešće lica ženskog pola iznosi 56,7%, dugoročno nezaposlenih 15 %, a učešće lica iz Sjevernog region 48,9%.

Učešće lica obuhvaćenih odnosnim programom u ukupnom broju učesnika mjera aktivne politike zapošljavanja iznosi 4,8 %.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju Programa “Stop sivoj ekonomiji” u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 19,5%.

2.9.2 Pilot program podrške teže zapošljivim licima u pripremi i aktiviranju na tržištu rada “Osnaži me i uspjeću”

Zavod za zapošljavanje je u 2018. godini u saradnji sa agencijama za zapošljavanje, realizovao Pilot program podrške teže zapošljivim licima u pripremi i aktiviranju na tržištu rada “Osnaži me i uspjeću”. Program je kreiran na bazi nacionalnih i evropskih smjernica i preporuka, s ciljem pružanja podrške teže zapošljivim licima, prioritetno ženama bivšim korisnicama naknade po osnovu rođenja troje i više djece i korisnicima materijalnog obezbjeđenja porodice, u pripremi i aktiviranju na tržištu rada.

Programom je obuhvaćeno 925 teže zapošljivih lica, od kojih 538 žena bivših korisnica naknade po osnovu rođenja troje i više djece, 185 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice i 202 ostala teže zapošljiva nezaposlena lica.

U ukupnom broju učesnika programa lica ženskog pola učestvuju sa 95,7%, starija od 50 godina 37,6%, lica do 30 godina 4,1%, dok učešće dugoročno nezaposlenih lica iznosi 22,2%. Posmatrano po nivoima obrazovanja, najviše je učesnika III i IV nivoa – 57,5%, sa završenom osnovnom školom – 39,8% i VII nivoa obrazovanja – 2,7 %. Oko 48% učesnika ovog programa su lica iz opština Sjevernog regiona.

Prvi dio programa realizovan je za 925 učesnika u trajanju od jednog mjeseca. Ovaj dio programa imao je za cilj psihosocijalno osnaživanje usmjereno ka jačanju kapaciteta ličnog i profesionalnog razvoja, u procesu boljeg pozicioniranja na tržištu rada. Učesnicima je obezbijedena podrška kako bi se podigao nivo samopouzdanja, povećala motivacija za zapošljavanje, pomoglo u definisanju profesionalnih ciljeva, povećale radne i socijalne vještine.

Izvođači programa su za 476 učesnika identifikovali prepreke u zapošljavanju i sačinili predloge za njihovo prevazilaženje. Tako su za uključivanje u programe obrazovanja i osposobljavanja predložili 134 učesnika, programe profesionalne rehabilitacije 137, a programe samozapošljavanja 67 učesnika. Pored navedenih, za uključivanje u programe javnog rada predloženo je 38 učesnika, program funkcionalnog opismenjavanja 10, dok je za ostale učesnike prepoznata potreba uključivanja u programe podrške u definisanju profesionalnih ciljeva u dužem trajanju. Tokom trajanja ovog dijela programa devet učesnika je napustilo program.

Izvođači programa su procijenili da 449 učesnika posjeduje znanja i vještine koje ih čine konkurentnim na tržištu rada. Ovim licima je tokom trajanja drugog dijela programa pružana neposredna pomoć u nalaženju zaposlenja, unapređenjem specifičnih vještina potrebnih za traženje posla i uključivanje na tržište rada. U izvještajnom periodu, uz podršku izvođača programa, zaposleno je 39 lica, od kojih 5 i uz finansijsku podršku Zavoda.

Učešće lica obuhvaćenih odnosnim programom u ukupnom broju učesnika mjera aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu iznosi 24,7%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju ovog programa u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 8,3%.

Za vrijeme trajanja prvog dijela programa učesnici su koristili pravo na novčanu pomoć. Učešće sredstava utrošenih po ovom osnovu, u ukupno utrošenim sredstvima za ovu namjenu, u izvještajnom periodu, iznosi 38,6%.

2.10 Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori

Podnijeti zahtjevi za kredit

U 2018. godini podnijeto je 90 zahtjeva za dodjelu kredita, ukupne vrijednosti 554.200,00 €, čijom realizacijom bi se otvorilo 111 novih radnih mjesta. Od ovog broja, 37 zahtjeva (46,83% podnijetih zahtjeva za kredit od strane nezaposlenih lica) podnijele su nezaposlene žene. Vrijednost njihovih projekata je 200.000,00 € čijom realizacijom je planirano otvaranje 40 novih radnih mjesta.

Posmatrano po opštinama, najviše podnijetih zahtjeva je u: Nikšiću (21 ili 23,33%), Baru (15 ili 16,66%), Bijelom Polju (14 ili 15,55%) i Beranama (11 ili 13,93%).

Regionalne komisije

U posmatranom periodu regionalne komisije su pozitivno ocijenile 90 zahtjeva za kredit u vrijednosti od 554.200,00€, čijim finansiranjem bi se omogućilo zapošljavanje 111 radnika.

Nosioci 37 pozitivno ocijenjenih projekta su nezaposlene žene. Ovim projektima, vrijednosti 200.000,00€, predviđa se otvaranje 40 novih radnih mjesta.

Odobreni krediti

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u posmatranom periodu, odobrio je 90 kredita vrijednih 554.200,00 €, čijom realizacijom bi bilo omogućeno otvaranje 58 novih radnih mjesta. Od ovog broja 12 lica je odustalo od kreditnih sredstava jer nisu bili u mogućnosti da obezbijede adekvatna sredstva obezbjeđenja. Vrijednost ovih kredita iznosi 75.000,00€.

Isfinansirani krediti

U 2018. godini isfinansirano je 80 kredita, ukupne vrijednosti 499.200,000 €, namijenjenih otvaranju 100 novih radnih mjesta. Od ovog broja, 70 isfinansiranih kredita (87,5%) je za nezaposlena lica, 8 kredita (10%) za pravna lica i 2 (2,5%) kredita za preduzetnike.

U navedenom periodu 36 kredita (51,43% od isfinansiranih kredita nezaposlenim licima) je dodijeljeno licima ženskog pola.

Posmatrano prema starosnim grupama, a u odnosu na isfinansirane kredite nezaposlenim licima, 2 kredita dodijeljena su licima do 25 godina života, od 25 – 50 godina života 54 kredita, dok je 14 kredita dodijeljeno licima preko 50 godina života.

Prema nivoima obrazovanja korisnika kredita (nezaposlena lica), 12 lica je sa završenom osnovnom školom, 1 lice je sa II stepenom obrazovanja, 51 lice je sa III i IV nivoom obrazovanja, 1 lice je sa VI nivoom obrazovanja, dok je 5 lica je sa visokom spremom.

Posmatrano po opštinama, najveći broj kredita isfinansiran je u opštinama: Nikšić (18 ili 22,5%), Bijelo Polje (14 ili 17,5%), Berane (11 ili 13,75%), Bar (9 ili 11,25%), Podgorica (8 ili 10%) i Pljevlja (7 ili 8,75%).

Kreditni su odobravani za projekte iz svih djelatnosti, u skladu sa planiranim regionalnim razvojem. Najviše isfinansiranih kredita je iz oblasti poljoprivrede i ribarstva (37 ili 46,25%), trgovine (17 ili 21,25%) zanatstva i ličnih usluga (7 ili 8,75%) i ugostiteljstvo i turizam (6 ili 7,5%). Slijede, industrija i rudarstvo (5 ili 6,25%) i saobraćaj i veze (3 ili 3,75%).

Kontrola upotrebe sredstava

U posmatranom periodu izvršena je 41 kontrola namjenske upotrebe kreditnih sredstava, od kojih je:

- 31 ili 75,61% korisnika u potpunosti namjenski iskoristilo dodijeljena sredstva;
- 7 ili 17,07% korisnika u fazi realizacije dodijeljenih sredstava;
- 3 ili 7,32% korisnika nenamjenski iskoristilo dodijeljena kreditna sredstva i u odnosu na njih je pokrenut postupak prinudne naplate;
- 12 lica je odustalo od kredita.

U 2018. godini 55 korisnika je izvršilo povraćaj odobrenih kreditnih sredstava.

Edukacije i seminari

U 2018. godini 97 lica je prošlo edukacije „Pružanje elementarnih znanja iz oblasti preduzetništva”, od ovog broja 90 lica je podnijelo zahtjev za kredit.

Održano je sedam seminara »Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina korisnicima kredita Zavoda za zapošljavanje Crne Gore« sa 130 polaznika.

Rad Komisije za dodjelu kredita

Komisija za dodjelu kredita se u 2018. godini sastajala 10 puta. Na sjednicama su razmatrani zahtjevi za dodjelu kredita i molbe korisnika kredita.

Shodno ovlaštenjima, Komisija je Upravnom odboru Zavoda predložila da se odobri 90 zahtjeva za dodjelu kredita i razmotrila 100 molbi korisnika kredita.

Tabela - Pregled isfinansiranih kredita po djelatnostima

RB	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (Eur)
1	Industrija i rudarstvo	5	8	40.000
2	Poljoprivreda i ribarstvo	37	38	190.000
3	Šumarstvo			
4	Građevinarstvo	1	3	15.000
5	Saobraćaj i veze	3	3	15.000
6	Trgovina	17	24	119.200
7	Ugostiteljstvo i turizam	6	10	50.000
8	Zanatstvo i lične usluge	8	10	50.000
9	Finans.tehn.i posl. usluge	1	1	5.000
10	Obrazov., nauka, kultura i infor.			
11	Zdravstvena i socijalna zaštita	2	3	15.000
	UKUPNO:	80	100	499.200

Tabela - Isfinansirani krediti po opštinama

	Opština	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Berane	11	18	90.000
2	Andrijevića	1	1	5.000
3	Plav			
4	Rožaje	2	4	20.000
5	Gusinje			
6	Petnjica			
7	Pljevlja	7	11	54.200
8	Žabljak	1	1	5.000
9	Nikšić	18	19	95.000
10	Šavnik	1	1	5.000
11	Plužine			
12	Bijelo Polje	14	14	70.000
13	Mojkovac	1	1	5.000
14	Kolašin	1	1	5.000
15	Cetinje	2	2	10.000
I	Suma	59	73	364.200
16	Podgorica	7	7	35.000
17	Danilovgrad	3	3	15.000
18	Tuzi			
19	Golubovci	1	1	5.000
20	Bar	9	15	75.000
21	Ulcinj			
22	Budva	1	1	5.000
23	Herceg Novi			
24	Tivat			
25	Kotor			
II	Suma	21	27	135.000
	UKUPNO (I+II):	80	100	499.200

Tabela - Pregled isfinansiranih kredita po statusu

Rb	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (Eur)
I	Nezaposleni	70	80	399.200
	Žene	36	41	205.000
	Muškarci	34	39	194.200
II	Preduzetnici	2	3	15.000
III	Pravna lica	8	17	85.000
	Ukupno (I+II+III):	80	100	499.200

2.11. Saradnja Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad tokom 2018. godine

Sporazum između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Centara za socijalni rad o procesu socijalne aktivacije radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja usmjeren je ka socijalnoj aktivaciji korisnika MOP-a, s ciljem unapređenja kvaliteta i efikasnosti pružanja usluga Centara za socijalni rad i Područnih jedinica Zavoda ciljnoj grupi Sporazuma. Socijalna aktivacija je nov pristup pomoći socijalno isključenim osobama koji ih, kroz izradu Individualnog plana aktivacije, usmjerava da prihvate programe podrške i na taj način povećaju pristup tržištu rada.

Jedan od ciljeva Sporazuma je unapređenje položaja ranjivih ciljnih grupa nezaposlenih osoba na temelju poboljšanja saradnje centara za socijalni rad i Zavoda na području ponude integrisanih usluga iz oba sistema. Ovaj cilj je realizovan kroz razmjenu planova aktivacije pri čemu su za period od januara do decembra 2018. godine centri za socijalni rad dostavili Zavodu za zapošljavanje 4.319 planova aktivacije, a Zavod je, u dogovorenom roku, dopunio i vratio 3.878 planova aktivacije. Ovim planovima za 1.642 lica planirano je uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja, i u iste uključeno 482 lica. Mjera posredovanja u zapošljavanju odvija se u kontinuitetu u skladu sa iskazanim potrebama poslodavaca i rezultirala je zapošljavanjem 217 lica.

U cilju poboljšanja protoka informacija i znanja između CSR i ZZZCG dogovorena je blagovremena razmjena podataka važnih za procjenu potreba korisnika i pružanje odgovarajuće podrške, unutar i između službi. Radna grupa za izmjenu Pravilnika o sadržini i obliku individualnog plana aktivacije i načinu sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja završila je posao i usaglasila se oko obrazaca koji će biti pretočen u informatičko rješenje za "dvosmjernu" razmjenu podataka između centara i Zavoda. U toku je postupak za uspostavljanje informatičke razmjene podataka.

2.12. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore su obrazovane prvostepene i Drugostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju.

Izveštaj o radu prvostepenih komisija

Prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju obrazovane su u područnim jedinicama Zavoda u Podgorici, Nikšiću, Pljevljima, Beranama, Bijelom Polju, Herceg Novom i Baru.

Prvostepenu komisiju, u stalnom sastavu čine: doktor specijalista medicine rada (predsjednik), doktor medicine druge specijalnosti i službenik Zavoda koji obavlja poslove profesionalne rehabilitacije. Komisija može, u cilju davanja mišljenja, tražiti dopunu dokumentacije koja se pribavlja od ljekara određene specijalnosti, odnosno stručnog lica odgovarajućeg profila. Ovo u zavisnosti od zdravstvenih i drugih smetnji lica kojem se utvrđuje procenat invaliditeta, preostala radna sposobnost, odnosno mogućnost zaposlenja i uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Stručne i administrativne poslove za potrebe prvostepene komisije obavlja službenik Zavoda.

Utvrđivanje procenta invaliditeta

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje procenat invaliditeta sagledavajući medicinske, ali i socijalne i druge kriterijume, kojima se utvrđuju sposobnosti lica sa invaliditetom neophodne za uključivanje na tržište rada, odnosno mogućnost njegovog zapošljavanja. To znači da se invaliditet ne određuje samo u okviru medicinskog modela (oštećenja i bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lica sa invaliditetom da efikasno i ravnopravno učestvuje u društvu sa licima bez invaliditeta.

Radi utvrđivanja procenta invaliditeta, Komisiji se može obratiti:

- Nezaposleno lice koje ima status lica sa invaliditetom, ali nema utvrđen procenat invaliditeta, u cilju utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Nezaposleno lice koje nema status lica sa invaliditetom, u cilju utvrđivanja statusa i procenta invaliditeta, radi utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Zaposleno lice koje ima zdravstvena i druga ograničenja, a nije mu prije zapošljavanja utvrđen status lica sa invaliditetom (iz člana 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom), niti mu je u toku zaposlenja utvrđena invalidnost (u smislu člana 30 stav 2 Zakona o penzijskim i invalidiskom osiguranju), u cilju utvrđivanja statusa, radi uključivanja u mjere i

aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zadržavanja zaposlenja, odnosno napredovanja u njemu.

U 2018. godini, prvostepene komisije su donijele nalaz i mišljenje o utvrđenom procentu invaliditeta za 3.141 lica.

Broj rješenja o utvrđenom procentu invaliditeta, koja su donijeta na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju, po područnim jedinicama:

- Područna jedinica Berane – 1.557
- Područna jedinica Bijelo Polje - 425
- Područna jedinica Bar - 234
- Područna jedinica Pljevlja – 197
- Područna jedinica Podgorica – 361
- Područna jedinica Nikšić - 270
- Područna jedinica Herceg Novi - 97

Uključivanje lica u programe profesionalne rehabilitacije, utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

Na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju, vrši se uključivanje lica sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih lica u programe profesionalne rehabilitacije, kroz koje im se utvrđuje preostala radna sposobnost i nakon toga se usmjeravaju, obučavaju, pripremaju i osposobljavaju za određeni posao.

Priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju, daje mišljenje o potrebi uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije kod:

- nezaposlenog lica sa invaliditetom, i to prvenstveno u mjere: 1. savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i 2. utvrđivanje preostale radne sposobnosti, a kasnije Komisija, po potrebi, daje predlog o uključivanju i u druge mjere i aktivnosti – cilj: procjena radne sposobnosti i ocjena mogućnosti zaposlenja;
- zaposlenog lica sa invaliditetom u odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije – cilj: zadržavanje zaposlenja, napredovanja ili promjene profesionalne karijere, utvrđivanje visine subvencije zarade;
- teže zapošljivog lica sa evidencije Zavoda, kojem nije utvrđen status lica sa invaliditetom, ali ima potrebu za uključivanjem u profesionalnu rehabilitaciju – cilj: postizanje konkurentnosti na tržištu rada.

U 2018. godini komisije su donijele 441 mišljenja o potrebi uključivanja lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bijelo Polje-54

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja – 34

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi – 65

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bar – 103

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić - 103

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica - 77
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Berane - 5

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

Za prethodno navedene kategorije lica, Komisija daje i mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti i mogućnosti zaposlenja. Mišljenja se daju na osnovu izvještaja ovlašćenih izvođača profesionalne rehabilitacije, nakon realizacije potrebnih mjera.

U 2018. godini, prvostepene komisije donijele su mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti za 131 lice:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bijelo Polje – 44
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica – 12
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić – 12
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Bar – 41
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi – 22

U izvještajnom periodu, komisije su donijele ocjene o mogućnosti zaposlenja za 42 lica:

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica – 9
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Nikšić – 3
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Herceg Novi – 15
Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja – 15

2.13. Zapošljavanje lica sa invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, propisano je, da se u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore organizuje Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i da se sredstva Fonda prvenstveno obezbjeđuju iz posebnog doprinosa, koji uplaćuju poslodavci koji nijesu ispunili propisanu kvotu pri zapošljavanju lica sa invaliditetom. Ova sredstva se uplaćuju u Budžet Crne Gore.

Sredstva Fonda, shodno Zakonu mogu se koristiti, za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije, finansiranje grant šema i novčane pomoći za učesnike u mjerama profesionalne rehabilitacije.

Od 1. januara 2014. godine, Fond je izdvojen kao posebna budžetska pozicija, u prihodnoj i rashodnoj strani Budžeta Crne Gore, odnosno Budžeta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i za 2018. godinu, za ovaj program je predviđen iznos od 6.000.000,00€.

Za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja sa invaliditetom, u 2018. godini utrošeno je 5.923.672,10 Eur i to za:

- programe profesionalne rehabilitacije – 255.781,07 €;
- subvencije zarade – 2.704.966,75 €;
- subvencija (prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada) – 51.352,47 €;
- subvencija (učesće u finansiranju ličnih troškova asistenta u radu) – 141.343,73 €;
- finansiranje grant šema – 2.647.110,54 €;
- novčane pomoći polaznicima programa – 33.665,02 €;
- naknade članovima komisija za profesionalnu rehabilitaciju i Savjeta Fonda – 89.452,52 €.

U skladu sa članom 36 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Službeni list CG", br.49/2008, 73/2010 i 39/2011), poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije koje se odnose na:

- bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- učesće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom;
- subvencije zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli.

Subvencije zarade za zaposlena lica sa invaliditetom

Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u 2018. godini, podnijeto je 789 zahtjeva za priznavanje prava na subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom (260 zahtjeva se odnosilo na produžavanje ovog prava).

Od ukupnog broja podnijetih zahtjeva, iz razloga neblagovremenosti odbijena su 3 zahtjeva za ostvarivanja prava na subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom, dok je 706 zahtjeva za ostvarivanje prava na ovu vrstu subvencije odobreno u skladu sa odredbama članova 37 i 37a Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.

Na dan 31.12.2018. godine, 421 poslodavac ostvaruje pravo na subvenciju zarade za 660 lica sa invaliditetom (muškarci – 344; žene – 316). Na određeno vrijeme zaposlena su 254 lica sa invaliditetom, dok je 406 lica zaposleno na neodređeno vrijeme.

Broj poslodavaca po opštinama:

OPŠTINA	BR. POSLODAVACA
ANDRIJEVICA	3
BAR	35
BERANE	31

BIJELO POLJE	81
BUDVA	6
CETINJE	4
DANILOVGRAD	4
HERCEG NOVI	29
KOLAŠIN	3
KOTOR	9
MOJKOVAC	19
NIKŠIĆ	24
PLJEVLJA	33
PODGORICA	99
PLAV	1
PLUŽINE	1
PETNJICA	5
ROŽAJE	25
ŠAVNIK	2
TIVAT	7
UKUPNO	421

Bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada

U toku 2018. godine, 22 poslodavca podnijela su Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom 24 zahtjeva za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada.

Pravo na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada ostvarila su 22 poslodavca za 24 zaposlena lica sa invaliditetom.

Učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu)

U 2018. godini, 18 poslodavaca podnijelo je 20 zahtjeva za ostvarivanje subvencije – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) zaposlenom licu sa invaliditetom.

Pravo na ovu subvenciju u 2018. godini ostvarilo je 17 poslodavaca za 19 zaposlenih lica sa invaliditetom (muškarci – 11; žene - 8). Tri lica sa invaliditetom zasnovalo je radni odnos na određeno vrijeme, dok je 16 lica zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme.

Odbijen je jedan zahtjev za ostvarivanje ovog prava.

Na dan 31.12.2018. godine, 47 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) za 65 zaposlenih lica sa invaliditetom (muškarci – 42; žene – 23). Sedam lica je zaposleno na određeno vrijeme, dok je 58 lica zaposleno na neodređeno vrijeme.

Finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema

Član 39 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom propisuje da se sredstva Fonda, između ostalog, mogu koristiti i za finansiranje grant šema. U skladu sa tim, usvojen je Pravilnik o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema ("Sl. list CG", br.28/14 i 16/16) kojim se propisuje da Zavod najmanje jednom godišnje objavljuje javni poziv za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema.

Tokom 2018. godine, raspisana su dva javna poziva za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema, od 23.01.2018. godine i 31.07.2018. godine.

Odlukama Upravnog odbora Zavoda br. 01-6188 od 27.04.2018. godine i br. 01-18280 od 15.11.2018. godine, a po osnovu gore navedenih javnih poziva, odobreno je finansiranje 56 projekata, ukupne vrijednosti 2.916.239,15 €.

Kroz ove projekte, predviđeno je uključivanje 400 lica sa invaliditetom, od kojih će 310 lica biti zaposleno tokom trajanja projekta, a 125 lica će biti zaposleno nakon završetka projekta u minimalnom trajanju od šest mjeseci. Realizacija ovih projekata će biti nastavljena i u 2019. godini.

U toku 2018. godine, realizovano su i 54 projekta po javnim pozivima od 21.03.2017. godine i 07.08.2017. godine. U ove projekte uključeno je 428 lica sa invaliditetom, tokom trajanja projekata zaposleno je 268 lica, a nakon završetka projekta zaposleno je 71 lice. Realizacija projekata završena je u oktobru 2018. godine.

2.14. Realizovane aktivnosti u oblasti klasifikacije zanimanja i obrazovanja

U okviru kontinuirane podrške u cilju optimizacije procesa rada u oblasti evidencije, posredovanja, oglašavanja i statističkog izveštavanja, planirane aktivnosti u oblasti klasifikacije obrazovanja i zanimanja u izvještajnom periodu realizovane su u skladu sa definisanim ciljevima:

- Šifarnik zanimanja i stručnih sprema dopunjen je novim zanimanjima/kvalifikacijama u IV, VI, VII i VIII nivou obrazovanja u skladu sa strukturom šifarnika. Javne isprave (diplome i uvjerenja) kojim tražioci zaposlenja u procesu prijavljivanja na evidenciju ZZZCG potvrđuju stečenu kvalifikaciju nivoa obrazovanja su osnov za definisanje šifarskog koda i razvrstavanje kvalifikacija prema grupama zanimanja i pripadajućim područjima rada. Šifarnik se dopunjava i ažurira utvrđenom dinamikom rada, a na osnovu prijema zahtjeva od biroa rada. Pregled Šifarnika omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje).
- Šifarnik posebnih znanja i vještina dopunjen je u kategoriji "Sticanje stručne kvalifikacije" i "Sticanje znanja i vještina, ključnih vještina i kompetencija". Osnov za definisanje šifarskog koda i razvrstavanje u određene kategorije Šifarnika su javne isprave (sertifikati i potvrde). Šifarnik se dopunjava i ažurira utvrđenom

- dinamikom rada a na osnovu prijema zahtjeva od biroa rada. Pregled Šifarnika omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje).
- Standardna klasifikacija zanimanja SKZ/08 dopunjena je novim zanimanjima/kvalifikacijama nivoa obrazovanja, odnosno klasifikovana su i šifrirana sva pojedinačna zanimanja u skladu sa strukturom SKZ/08. Osnov za definisanje šifarskog koda i razvrstavanje u određene kategorije Šifarnika su javne isprave (diploma i uvjerenja). Šifarnik se dopunjava i ažurira utvrđenom dinamikom rada, a na osnovu prijema zahtjeva od biroa rada. Pregled Šifarnika omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje).
 - U izvještajnom periodu urađeno je inoviranje Standardne klasifikacije zanimanja SKZ/08 u okviru strukture trećeg Roda, a odnosilo se na implementaciju inoviranog šifarskog koda pojedinačnih zanimanja/kvalifikacija u cilju usaglašavanja naziva i šifre sa nivoom obrazovanja na nivou Grupa zanimanja navedene klasifikacije. Ovom izmjenom je obuhvaćeno 256 klasifikacionih jedinica. Ažurirana klasifikacija dostupna je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje).

Određeni poslovi u ovoj oblasti realizovani su u saradnji sa Sektorom za informacioni sistem.

U 2019. godini sve aktivnosti će se kontinuirano sprovoditi u cilju daljeg unapređenja funkcionisanja šifarskog sistema i optimizacije u primjeni Šifarnika i Standardne klasifikacije zanimanja

2.15. EURES

Crna Gora (CG) je u procesu pridruživanja Evropskoj uniji (EU). Zavod je u cilju potpune harmonizacije svoje metodologije rada sa metodologijama rada javnih službi za zapošljavanje EU formirao Odsjek za EURES i međunarodno posredovanje.

EURES (**E**uropean **e**mployment **s**ervice) je mreža javnih službi za zapošljavanje zemalja članica Evropskog ekonomskog prostora koji su u partnerstvu s Evropskom komisijom. U zemlje evropskog ekonomskog prostora spada 28 država članica EU, kao i Norveška, Lihtenštajn, Island i Švajcarska.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je uključen u više pregovaračkih poglavlja u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Poglavlje koje se najviše tiče rada Zavoda i direktno utiče na njegovo funkcionisanje je pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika. Ovo poglavlje je zvanično otvoreno 11. decembra 2017. godine na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2018. godine predstavnici Zavoda su radili na daljem usklađivanju zakonskih i podzakonskih akata sa pravnom tekovinom Evropske unije i ispunjavanju obaveza iz »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji«. Redovno su rađeni i izvještaji o ispunjavanju obaveza iz prethodno usvojenog »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji«.

Video konferencija za Poglavlje 2 sa predstavnicima Evropske komisije održana je u aprilu 2018. godine. U radu sastanka sa crnogorske strane su učestvovali predstavnici: Ministarstva rada i socijalnog staranja CG, Misije CG pri EU, Ministarstva zdravlja, Fonda za zdravstveno osiguranje, Komisije za tržište kapitala, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva evropskih poslova i Zavoda za zapošljavanje. Cilj videokonferencije je bio da se detaljnije razmotri način praćenja ispunjavanja završnih mjerila za poglavlje 2.

U okviru projekta »Ka EU pravilima o koordinaciji sistema socijalne sigurnosti« (koji finansira EU) su organizovane obuke u kojima su, između ostalog učestvovali i predstavnici Zavoda, a čiji je cilj da omogući efikasnu primjenu sistema socijalne sigurnosti kroz jačanje institucionalne i administrativne kapacitete nadležnih organa u Crnoj Gori kako bi se implementirale pravne tekovine EU u polju slobodnog kretanja radnika i koordinirale šeme socijalne sigurnosti nakon pristupa EU. Ove obuke doprinese ispunjavanju obaveza iz Poglavlja 2 i Poglavlja 19 vezano za jačanje administrativnih kapaciteta.

Posredstvom TAIEX-a (Tehnička pomoć i razmjena informacija - instrument jedinice Generalnog direktorata za proširenje EK, čiji je zadatak da osigura pomoć u usklađivanju, primjeni i sprovođenju zakonodavstva EU) je aplicirano za *Ekspertsku misiju* koja se tiče slobodnog kretanja radnika i zapošljavanja u EU i *Studijsku posjetu* radi upoznavanje sa principima funkcionisanja i načinom rada EURES mreže u zemlji članici EU. Ciljevi ekspertске misije i studijske posjete je podrška mobilnosti i slobodnom kretanju radnika i podrška Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u implementaciji i promociji EURES mreže u Crnoj Gori. Time se podstiče razvoj novih poslovnih procesa u posredovanju pri zapošljavanju u skladu s EURES mrežom i jačanje kapaciteta zaposlenih za sprovođenje tih poslovnih procesa i ispunjavanje obaveza iz pregovora sa Evropskom unijom.

Zavod za zapošljavanje je otpočeo aktivnosti na saradnji sa javnom službom za zapošljavanje Republike Malte »Jobsplus« u cilju zapošljavanja crnogorskih građana u Republici Malti.

Tokom 2018. godine su pokrenute aktivnosti na proširenju saradnje sa Federalnom agencijom za zapošljavanje SR Njemačke i institucijom u okviru ove agencije koja se bavi zapošljavanjem stranih radnika – Centralnom posredničkom kancelarijom za strane radnike i stručnjake iz inostranstva.

Takođe, sprovode se aktivnosti i na realizaciji saradnje sa javnom službom za zapošljavanje Portugala u cilju zapošljavanja crnogorskih građana u ovoj državi.

Nastavak saradnje sa navedenim službama i realizacija zapošljavanja je planirana za narednu godinu.

Zavod svakodnevno vrši informisanje građanima koji nam se obraćaju lično ili telefonskim putem, a zainteresovani su za zapošljavanje u inostranstvu.

U cilju što kvalitetnijeg i sveobuhvatnijeg informisanja građana Crne Gore o načinima i mogućnostima nalaženja posla u inostranstvu na web prezentaciji Zavoda mogu se naći sve relevantne informacije o mogućnostima i načinima nalaženja posla u inostranstvu, kao i kako se zaštititi prilikom odlaska na rad u inostranstvo.

2.16. Normativno – pravni poslovi

U okviru normativno-pravnih poslova u toku 2018. godine realizovane su sljedeće aktivnosti, koji se odnose, na:

- učešće u izradi Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- učešće u izradi Pravilnika o načinu ostvarivanja novčane pomoći za nezaposlena lica;
- praćenje zakonskih i drugih propisa iz oblasti zapošljavanja;
- obezbjeđivanje jedinstvene primjene propisa u oblasti zapošljavanja i ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlenosti;
- učešće u pripremi ugovora i sporazuma koje zaključuje Zavod;
- učešće u pripremi predloga odluka i zaključaka Upravnog odbora Zavoda;
- praćenje propisa iz oblasti zapošljavanja i rada stranaca i zaštite građana Crne Gore na radu u inostranstvu;
- vođenje prvostepenog upravnog postupka po zahtjevu za slobodan pristup informacijama;
- učešće u pripremi internih pravila i procedura na osnovu zakona i drugih propisa;
- primjenu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu osiguranja za slučaj nezaposlenosti;
- postupanje po tužbama i presudama u upravnom sporu;
- izradu uputstava kojima se obezbjeđuje jedinstvena primjena propisa iz oblasti zapošljavanja;
- postupanje po inicijativama, predstavkama i pritužbama.

2. 16.1 Pregled sudskih sporova

Tokom 2018. godine, znatno se povećao broj sudskih sporova. S obzirom da su postupci koji se vode za naplatu kredita trajnog karaktera zbog prirode spora, to se broj predmeta iz tog osnova smanjuje tek isplatom kompletnog duga. Radi se o sporovima koji su sadržani u ranijim izvještajima.

Zaposleni u Zavodu su preko svojih punomoćnika pokrenuli sudske postupke pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori (oko 500 tužbenih zahtjeva). Osnov tužbenih zahtjeva je naknada štete po osnovu rada u komisijama i drugim radnim tijelima. Takođe, nastavljen je postupak iz osnova osiguranja “Lovećen osiguranje” po žalbi pred Višim sudom u Podgorici.

Pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, pred Višim sudom u Bijelom Polju i Privrednim sudom u Podgorici, po žalbama tužioca ili tuženog iz različitih pravnih osnova se

nastavljaju sudski postupci (radni sporovi, sporovi za naplatu kredita, sporovi za nezakonito primanje novčane naknade, pojedinačni sporovi po osnovu privatizacije...).

Broj predmeta iz osnova privatizacije i transformacije se mijenja i bitno je smanjen u odnosu na prethodni period. Ali se broj predmeta iz drugih osnova povećava. U pitanju su pojedinačni sporovi, različitog pravnog osnova, čiji bi činjenični i pravni osnov znatno opteretio izvještaj, jer je njihov broj značajan.

Osnovi tužbenih zahtjeva tokom 2018.godine se bitno ne mijenja osim u broju pokrenutih sporova koji je u stalnom porastu i to najvećim dijelom radni sporovi. Opis svakog pojedinačnog spora bi opteretio izvještaj pa je stanje iz ovog osnova prikazano opisno ne ulazeći u suštinu svakog pojedinačnog postupka.

Takođe povećao se broj predmeta koji se vode pred Upravnim sudom Crne Gore i u pitanju su posebni postupci iz nadležnosti Upravnog suda.

S obzirom da svaki pojedinačni spor zahtijeva prisustvo ročištima u velikom broju to opterećuje pravni sektor koji uspijeva da prati sve pojedinačne postupke.

Kako se radi o postupcima čije trajanje vremenski nije ograničeno to se oni nastavljaju tokom 2019. godine.

2.17. Javne nabavke

Planom javnih Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2018. godinu, planirano je sprovođenje 25 postupka javnih nabavki sa procijenjenim budžetom od ukupno 602.350,00 Eur. Od tog iznosa na nabavku roba odnosi se 138.450,00 Eur, 443.900,00 Eur, za nabavku usluga i 20.000,00 Eur za planirane radove.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ("Sl. list CG", br. 42/11, 57/14), Planom javnih nabavki Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2018. godinu i odlukama Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje do 26.12.2018. godine pokrenuta su 23 (dvadeset tri) postupka javnih nabavki (otvoreni postupak) i nabavki male vrijednosti, od čega je realizovano (zaključeni su ugovori) za 22 (dvadeset dva) postupka, ugovorene vrijednosti 540.231,75 Eur.

Za nabavku kancelarijskog materijala (otvoreni postupak) pokrenut je postupak zaštite prava žalbom kod Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki.

U otvorenom postupku putem javnog nadmetanja realizovano je 9 (devet) postupka javnih nabavki: usluge marketinga i oglašavanja, usluge emitovanja televizijske emisije, usluge mobilne telefonije, usluge fiksne telefonije, poštanske usluge, usluge održavanja programske opreme (softveri), usluge arhiviranja, nabavka naftnih proizvoda i goriva, nabavka kompjuterske opreme,– ugovorene vrijednosti 372.025,41 Eur.

Kroz postupak nabavke male vrijednosti (procijenjene vrijednosti veće od 5.000 eura) je pokrenuto i realizovano 13 (trinaest) postupaka javnih nabavki i to: nabavka guma za vozila, nabavka priozvoda za čišćenje, nabavka djelova i prateće opreme za kancelarijske

uređaje, nabavka kancelarijskog namještaja, nabavka usluga putničkih agencija, usluga osiguranja imovine i lica po partijama, nabavka usluga popravke službenih vozila, nabavka usluga zaštitara, nabavka štamparskih usluga, izvođenje građevinskih radova, nabavka usluga održavanja i popravki po partijama, nabavka usluga programiranja, nabavka usluga čišćenja poslovnih prostorija, ugovorene vrijednosti 168.206,34 Eur.

Realizovane su i nabavke male vrijednosti po profakturi u iznosu od 84.042,67 Eur.

U navedenom periodu vršena je hitna nabavka – izvođenje građevinskih radova, shodno Zakonu o javnim nabavkama, ukupne vrijednosti 4.961 Eur.

Predmetni postupci javnih nabavki provedeni su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama metodom otvorenog postupka javnih nabavki (javni poziv, javni tender), kroz postupak nabavke male vrijednosti, hitne nabavke i nabavke male vrijednosti po profakturi.

U 22 postupka javnih nabavki, za vrednovanje ponuda je primijenjen kriterijum - najniža ponuđena cijena, a za pružanje usluga mobilne i fiksne telefonije je primijenjen kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda.

2.18. Služba za kadrovske i opšte poslove

Služba za kadrovske i opšte poslove je u izvještajnom periodu obavljala aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore i isti se odnose na:

- praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa;
- pripremanje opštih i pojedinačnih akata kojima se utvrđuju prava, obaveze i odgovornost službenika i namještenika;
- izradu i kontrolu primjene rasporednih rješenja službenika i namještenika Zavoda;
- sprovođenje postupaka u vezi sa zapošljavanjem, ocjenjivanjem, napredovanjem, osposobljavanjem pripravnika za samostalno vršenje poslova;
- vođenje jedinstvene kadrovske evidencije i drugih evidencija iz oblasti rada;
- komunikaciju sa Upravom za kadrove; praćenje primjene propisa vezanih za korišćenje prevoznih sredstava u svojini Crne Gore;
- kancelarijsko poslovanje; upravljanje službenim vozilima; opšte i administrativno-tehničke poslove; obavljanje portirskih, kurirskih poslova, poslove održavanja higijene.

Služba je tokom 2018. godine radila, prije svega, na vođenju postupka zasnivanja, raspoređivanja i prestanka radnog odnosa, formiranju i ažuriranju personalnih dosijea, vođenju kadrovske evidencije, sprovođenju postupka ocjenjivanja, unosu i ažuriranju podataka iz kadrovske evidencije u administrativno-fnansijski podsistem informacionog sistema Zavoda, pripremi pojedinačnih akata iz oblasti rada i radnih odnos, pripremi ugovora o djelu, prijavljivanju i odjavljivanju zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Poreskoj upravi, izdavanju uvjerenja, izrada rješenja za godišnje odmore, redovno

ažuriranje podataka neophodnih za sajt Zavoda, sprovođenje ispitnih postupaka i obavješćavanje zaposlenih o rezultatima, itd.

Služba je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 2/18), nakon isteka mandata za 4 pomoćnika direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore donijela rješenja o prestanku mandata, te rješenja o određivanju vršioca dužnosti pomoćnika direktora Zavoda, do imenovanja, odnosno postavljenja u skladu sa zakonom.

Shodno zakonskoj obavezi, Služba je pripremila Kadrovski plan za 2018. godinu, primjenjujući Metodologiju za izradu kadrovskog plana i usklađujući ga sa Zakonom o budžetu za 2018. godinu. Na donijeti Kadrovski plan Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je data je saglasnost od strane Ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom.

Takođe, Služba je shodno zakonskoj obavezi ocjenjivanja državnih službenika i namještenika za prethodnu godinu, radila na donošenju rješenja o ocjenjivanju državnih službenika i namještenika zaposlenih u ZZZCG za 2017. godinu. Na osnovu Rješenja o ocjenjivanju izvršen je unos podataka svih zaposlenih u program kadrovskog informacionog sistema (KIS).

Tokom tekuće godine donijeta su rješenja o utvrđivanju prava na jubilarnu nagradu zaposlenih koji su stekli ovo pravo shodno odredbama Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa ("Sl.list Crne Gore", br. 18/15).

Shodno Planu optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020, koji je donešen od strane Vlade Crne Gore, Služba kadrovske i opšte poslove radi na sprovođenju zaključaka i mjera iz Plana optimizacije koje se odnose na Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Služba za kadrovske i opšte poslove učestvuje u izradi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koji je u toku.

Tokom 2018. godine Uprava za kadrove je, za potrebe Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, objavila 5 internih oglasa unutar organa, 2 interna oglasa između državnih organa i 9 javnih oglasa, kao i jedan javni konkurs za pomoćnika direktora za Sektor za normativno-pravne poslove i prava iz osiguranja po osnovu nezaposlenosti.

U izvještajnom periodu broj novozaposlenih je 15 na neodređeno vrijeme, dok je za 3 službenika prestao radni odnos, 1 lice je na mirovanju prava iz radnog odnosa, a za 1 lice je u toku postupak utvrđivanja da li je prestanak radnog odnosa ili mirovanja prava iz rada i po osnovu rada

Na dan 25.12.2018. godine, broj zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje je 334.

2.19. Razvoj ljudskih resursa, koordinacija i praćenje procesa rada

2.19.1. Razvoj ljudskih resursa

Stručno usavršavanje zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje

Eksterna organizacija stručnog usavršavanja zaposlenih za sticanje posebnih znanja iz oblasti stranih jezika

U toku 2018. godine Odsjek za razvoj ljudskih resursa je učestvovao u obukama za usavršavanje znanja iz oblasti stranih jezika i organizovanje kurseva stranih jezika za zaposlene.

British Council je u partnerstvu sa Ministarstvom javne uprave i Upravom za kadrove i uz podršku Britanske ambasade Podgorica, pokrenuo projekat „Engleski jezik i profesionalne vještine u javnoj upravi Crne Gore“ u cilju pružanja podrške razvoju potrebnih jezičkih i profesionalnih vještina državnih službenika za postizanje veće efikasnosti, kvaliteta i sigurnosti u komunikaciji sa međunarodnim akterima. U okviru ovog projekta, 15 radnika Zavoda je učestvovalo na testiranju, da bi se utvrdio nivo znanja engleskog jezika kada su u pitanju komponente pisanje i govor. Od toga je 10 zaposlenih pokazalo napredni nivo znanja i učestvovalo u programu obuke.

Eksterna organizacija specifičnog programa obuke

U toku 2018. godine ukupan broj zaposlenih koji su prošli određene programe obuka iznosi 83 lica.

Zainteresovanost za određene programe obuka u 2018. godini iznosi 24% od ukupnog broja zaposlenih. Specifične obuke koje je pohađao najveći broj zaposlenih tematski se odnose na sledeće oblasti:

- Upravni postupak,
- Statistički proces prikupljanja i analize podataka,
- Slobodan pristup informacijama,
- Tajnost podataka,
- Poslovna korespondencija.

U periodu od 1.01.do 31.12.2018.godine zaposleni su bili na sledećim obukama:

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (januar-mart)

- Zabrana diskriminacije	1 lice
- Borba protiv korupcije i spreča. sukoba interesa u JU	1 lice
- Motivacija zaposlenih	3 lica
- Od ideje do uspešno realizovanog projekta	4 lica
- Zakon o upravnom postupku	25 lica

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (april-jun)

- Integritet u JU i sprovođenje planova integriteta	2 lica
- Zaštita ličnih podataka	3 lica
- Evropski sud za ljudska prava	1 lice
- Postupak izrade akata o unutrašnjoj organizaciji i sistemati.	2 lica
- Etički kodeks	2 lica
- Statistički proces prikupljanja i analize podataka	7 lica
- Slobodan pristup informacijama	3 lica
- Održivi razvoj	1 lice
- Tajnost podataka	7 lica
- Primjena novog Zakona o upravnom postupku	2 lica
(Zakon o upravnom postupku - Slobodan pristup informacijama)	
- Jačanje vješt. i upuć. i potenc. sluč. trg. ljudima u CG	2 lica

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (septembar-decembar)

- Slobodan pristup informacijama	5 lica
- Poslovna korespondencija	5 lica
- Zabrana diskriminacije	1 lice
- Pravno tehnička pravila za izradu propisa ...	1 lice
- Zakon o Upravnom postupku	1 lice
- Kadrovsko planiranje	2 lica
- Metodologija praćenja ZUP-a	2 lica

Interna organizacija specifičnog programa obuke

U toku prve polovine 2018. godine Odsjek za razvoj ljudskih resursa učestvovao je u realizacijama internih programa obuka za sticanje posebnih znanja iz oblasti stranih jezika za PJ Podgorica i PJ Nikšić:

- Program obuka za sticanje posebnih znanja iz oblasti stranih jezika u PJ Podgorica pohađa 7 zaposlenih
- Program obuka za sticanje posebnih znanja iz oblasti stranih jezika u PJ Nikšić pohađa 12 zaposlenih

Izrada strateških dokumenata za unapređenje rada Zavoda

Revidiranje "Predloga modela definisanja strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje"

U dokumentu je predstavljen predlog modela definisanja strateških elemenata Zavoda za zapošljavanje od strane menadžmenta; predlog modela definisanje mjesta trenutnog stajanja na nivou svih organizacionih jedinica; predlog modela definisanja strateških elemenata na svim organizacionim jedinicama; predlog modela definisanja ciljeva svih

organizacionih jedinica; predlog modela definisanja misije, vizije i ciljeva na individualnom nivou (na nivou zaposlenog).

Revidiranje “Predloga modela strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje” sa akcentom na predlogu modela definisanja ciljeva i radnih zadataka zaposlenih

U skladu sa urgentnim formalno-pravnim obavezama definisanja ciljeva i radnih zadataka za sve zaposlene redefinisan je model “Predloga definisanja strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje sa akcentom na definisanje ciljeva i radnih zadataka” u saradnji sa kadrovskom službom.

Aktivnosti izrade karijernih kartona zaposlenih

U okviru redovnih aktivnosti Odsjeka za razvoj ljudskih resursa kontinuirano se radilo na formiranju najpodesnijeg modela izrade individualnih karijernih kartona zaposlenih, modela vođenja evidencije o uključenosti zaposlenih u procese izrade strateških dokumenata, o uključenosti zaposlenih u programe, seminare i konferencije određenih tematskih cijelina i sl.

Urađeni su karijerni kartoni zaposlenih pristigli za 2018. godinu.

Proces mapiranja potrebnih obuka na organizacionom i individualnom nivou

Proces mapiranja potrebnih obuka na organizacionom i individualnom nivou realizovao se u skladu sa programom rada i procedurama odseka. Ispitani su svi zaposleni, kao i svi rukovodioci organizacionih jedinica o potrebama za obukama.

Ispitivanje je uključivalo definisanje mekih i specifičnih potrebnih znanja i vještina na individualnom i organizacionom nivou.

Izrada plana programa obuka za 2018. godinu

Izrada programa modela obuka, planiranja i realizacije obuka u Zavodu za zapošljavanje bila je podjeljena u 8 različitih faza. Odsjek za razvoj ljudskih resursa realizovao je ukupno 5 faza. Predlog plana obuka urađen je u skladu sa procedurama i postavljenom finansijskom konstrukcijom, i kao takav upućen na informisanje i saglasnost zainteresovanih strana.

2.19.2. Koordinacija i praćenje procesa rada

Odsjek za koordinaciju i praćenje procesa rada u toku 2018. godine prioritet svojih aktivnosti stavio je na nastavak i potpuno ujednačavanje prakse vezane za prijavu i prestanak vođenja evidencije nezaposlenih lica.

Obzirom, da je 01.01.2018. godine počela da se primjenjuje nova tehnologija rada kod vođenja evidencije o nezaposlenim licima, a koja ima nova suštinska i informatička rješenja, čitava aktivnost bila je obilježena poteškoćama mimo očekivanja.

S toga, po nalogu direktora ZZZ CG, sredinom aprila uslijedio je obilazak svih područnih jedinica od strane Radne grupe, gdje se neposredno vršio uvid u primjenu navedenog Uputstva o vođenju evidencije nezaposlenih lica, te neposredno davanje instrukcija na niz iznesenih pitanja i nejasnoća. Nakon završenih obilazaka područnih jedinica, evidencija nezaposlenih lica je umnogome sređenija, ali i dalje iziskuje intenzivno praćenje i koordinaciju. Stoga, Radna grupa i dalje u kontinuitetu prati ove aktivnosti.

U pomenutom periodu organizovano je niz sastanaka sa načelnicima Područnih jedinica i njihovim saradnicima, na kojima su analizirane i druge aktivnosti koje je nametala svakodnevna praksa, kao što su:

- Praćenje individualnog plana zapošljavanja,
- Izmjena aplikacije ENL koja zahtijeva stalnu nadogradnju,
- Rješavanje kadrovskih, tehničkih i prostornih zahteva,
- Fizička pristupačnost službama ZZZ CG za lica sa invaliditetom (Berane i Kolašin),
- Primjena Zaključka Vlade Crne Gore da se od 02.04.2018. godine koristi sistem elektronske evidencije radnog vremena. Oprema za ovu namjenu je instalirana, međutim ona još uvijek nije stavljena u funkciju zbog određenih nejasnoća i tumačenja pravne regulative na šta je ukazala Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama,
- Rješavanje predstavljeni upućenih od strane nezaposlenih lica, kao i onih koje su dostavljane od strane zaposlenih u Zavodu,
- Ocjenjivanje zaposlenih u Sektoru i načelnika PJ,
- Anketa svih zaposlenih za potrebe Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Uprave za kadrove o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima državne uprave,
- Saradnja sa drugim državnim institucijama i NVO sektorom (analize, ankete, upitnici i itd.),
- Krajem novembra započele su aktivnosti po osnovu revizorskog izvještaja Odjeljenja za unutrašnju reviziju Zavoda za zapošljavanje. Metodom slobodnog uzorka sačinjen je revizorski izvještaj poslovanja Područne jedinice Bar sa pripadajućim Biroima rada, koji je rezultirao konkretnim preporukama. U cilju realizacije preporuka koje se sa manjim odstupanjima odnose na sve Područne jedinice i biroe rada, formiran je Radni tim koji će raditi na njihovoj realizaciji.

2.20. Informacioni sistemi

Tehnička infrastruktura

Informacioni sistem Zavoda raspolaže sa ukupno 485 računara (370 stonih i 115 prenosivih računara) i 351-im uređajem za štampu (314 štampača i 37 multifunkcionalnih uređaja). Sve organizacione jedinice Zavoda povezane su u jedinstvenu računarsku mrežu. Prosječna starost računara je 8,2 godine, dok je prosječna starost štampača 8,8 godina.

Održavanje tehničke infrastrukture

U cilju obezbjeđenja potrebnog nivoa bezbjednosti informacionog sistema, urađen je plan redizajna modela uređenja računarske mreže Zavoda, koji podrazumijeva povećanje efektivnosti i efikasnosti upravljanja hardversko-softverskim resursima mreže, kroz autentifikaciju entiteta, autorizaciju i kontrolu pristupa nad resursima, forsiranje sigurnosnih polisa kao i konfiguracionih parametara, udaljenu instalaciju patcheva i softvera na računare u mreži i dr. Svi računari povezani u računarsku mrežu Zavoda su učlanjeni u novu organizacionu strukturu (domen).

Izvršeni su radovi na podizanju tehničke i fizičke bezbjednosti prostora za smještaj serverske opreme, na nivo predviđen Uredbom o mjerama informatičke bezbjednosti.

Održavanje programske opreme

U okviru Informacionog sistema Zavoda egzistira veliki broj programskih aplikacija koje pokrivaju sve segmente poslovnog sistema zapošljavanja. Veliki dio poslova na održavanju implementirane programske opreme u ispravnom stanju i njenom prilagođavanju zakonskim ili organizacionim promjenama, izvodi se u okviru Sektora za informacioni sistem. Održavanje aplikacija kod kojih zahtijevana znanja prevazilaze kapacitete sopstvenog stručnog kadra i ulaze u domen usko specijalističkih je predmet outsourcing-a i povjereno je stručnim firmama. Značajnije aktivnosti na održavanju i nadgradnji postojeće programske opreme su:

- Analiza postojećeg stanja IS i tehničkih specifikacija za nabavku nove IT opreme i novog aplikativnog softvera, u kontekstu obnavljanja IT infrastrukturne osnove i inoviranja softverske platforme (LMIS), s ciljem usklađivanja s EURES zahtjevima u okviru pristupa EU, kroz projekat “Šeme socijalne sigurnosti”, koji se finansira iz EUIF (EU Integration Facility), uz tehničku pomoć eksperta iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ);
- Snimanje, analiza i optimizacija svih upita koji se izvršavaju nad bazom;
- Obezbjedenje tehničkih uslova za rad sistema za evidenciju radnog vremena u okviru računarske mreže Zavoda;
- Priprema tehničko-tehnoloških specifikacija za inovaciju aplikacija „Evidencija slobodnih radnih mjesta” i „Stručno osposobljavanje i prekvalifikacija”;
- Projektovanje, razvoj i implementacija podsistema za automatsko prikupljanje podataka o hardversko-softverskim resursima računarske mreže Zavoda;

- Projektovanje, razvoj i implementacija podsistema za ICT podršku korisnika, koji omogućava bržu i kvalitetniju komunikaciju sa korisnicima IS, ali i precizan uvid u strukturu i statistiku problema u radu IS, kao i uvid u radno angažovanje zaposlenih u sektoru;
- Konverzija aplikacije “Kredit” iz MS Office 97 u MS Office 2007;
- Izrada projektnog zadatka i obezbjeđenje tehničkih pretpostavki za realizaciju web-servisa radne aktivacije nezaposlenih lica korisnika materijalnog obezbjeđenja (od MRSS ka ZZZCG i od ZZZCG ka MRSS);
- Testiranje različitih scenarija virtuelizacije servera i inicijalna priprema za prelazak na virtuelnu serversku platformu, u cilju efikasnijeg iskorišćenja IT resursa i smanjenja operativnog ulaganja u IT.

Ostale aktivnosti

- Stalne promjene u tehnologiji rada Zavoda i pravnoj normativi koja prati njen rad, uslovile su povećanu potrebu za inovacijom i nadgradnjom postojećih programskih rješenja;
- Kontinuiran rad na pripremi i izradi različitih statističkih izvještaja, koji pokrivaju sve poslovne procese sistema zapošljavanja.
- Redovne, svakodnevne, aktivnosti na preventivnom, korektivnom, adaptivnom i perfektivnom održavanju IS-a, izradi sigurnosnih kopija vitalnih djelova sistema, administraciji email naloga i dr.

2.21. Odnosi sa javnošću i međunarodna saradnja

2.21.1. Medijske i promotivne aktivnosti

Aktivnosti koje su realizovane u 2018. godini:

- Uređivanje i ažuriranje web sajta Zavoda na dnevnoj osnovi;
- Objavljivanje javnih poziva i konkursa za realizaciju pojedinih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja;
- dodjele grant šema licima sa invaliditetom;
- Kroz projektnu saradnju sa UNDP-ijem, u septembru, je otvorena redizajnirana Fejsbuk stranica CIPS Crna Gora;
- Zavod je 24. oktobra otvorio Fejsbuk stranicu Zavod za zapošljavanje Crne Gore;
- Redovno obavještavanje nezaposlenih lica, korisnika novčane naknade o terminima isplate;
- Odjeljenje je učestvovalo u tehničkoj pripremi i dizajnu publikacija, brošura: »Povlastice poslodavcima«, »Sezonski poslovi«, »Sezonsko zapošljavanje«, »Mladi, zaradite na ljetovanju«, »Informator za upis u srednju školu«;
- Učešće u pripremi izvještaja i informacija iz djelokruga rada Odjeljenja za PR i međunarodnu saradnju – 6-mjesečno.

Direktor i članovi menadžmenta, u izvještajnom periodu, učestvovali su na skoro 50 okruglih stolova, konferencija, seminara i prezentacija u Crnoj Gori i inostranstvu. Odjeljenje je učestvovalo u obradi prezentacija i pripremi podataka za potrebe zaposlenih, radi učešća na skupovima u zemlji i inostranstvu.

Odjeljenje je u dnevnoj saradnji sa medijima, priprema odgovore na pitanja novinara iz svih crnogorskih medija. Učestvuje u organizaciji pres konferencija – prema potrebi (1. avgusta održana polugodišnja, a 21. decembra godišnja konferencija za novinare).

Odjeljenje je u dnevnoj komunikaciji između unutrašnjih organizacionih jedinica Zavoda, na osnovu dostavljenih informacija o projektima, aktivnostima, koristeći kanale interne komunikacije radi informisanja zaposlenih u Zavodu.

Krajem januara i početkom februara 2018. godine Zavod je organizovao javnu promociju poziva za dodjelu grant šema licima sa invaliditetom. U svih sedam područnih jedinica održane su info sesije. Povodom potpisivanja ugovora za dodjelu granta, po pozivu od 22. januara, 4. maja, održana je konferencija za novinare. Povodom podjele grant šeme, po drugom pozivu, od 1. avgusta, pres je održan 16. novembra.

Od početka godine do kraja marta Zavod je odradio intenzivnu medijsku kampanju sa IRF-om – edukativne seminare podrške preduzetništvu »Šansa za posao«.

Zavod je aktivno učestvovao i bio suorganizator sajмова zapošljavanja (Summer Job - u Podgorici, Kotoru i Bijelom Polju, gdje smo imali svoje štandove sa pratećim promotivnim materijalom (brošure). Događaji su medijski praćeni saopštenjima, konferencijama za štampu, tekstovima, gostovanjima u televizijskim emisijama.

Tokom aprila odradene su javne promocije selekcija sezonskog zapošljavanja za potrebe hotela: "Budvanska rivijera", "Splendid", "Allure palazzi", "Ruža vjetrova". Na sajtu je postavljena platforma, namijenjena mladima: "Zaradite na ljetovanju!". Time je omogućena elektronska prijava maturanata i studenata za sezonske poslove.

Sprovedeno je niz medijskih aktivnosti povodom predstavljanja Informatora "Kuda nakon osnovne škole". Objavljeno je nekoliko tekstova u štampanim medijima na temu pravilnog izbora zanimanja i pripremljeno više televizijskih gostovanja naših savjetnika za profesionalnu orijentaciju. Tim povodom, 4. maja, organizovana je konferencija za medije. Od januara do avgusta 2018. pripremljeno je i snimljeno 14 emisija "Pokreni se" emitovanih na TVCG. Od 28. novembra počeo je na, TV Vijesti (najbolja ponuda na tenderu), novi serijal emisije "PutokaZZZ", koja se reprizno emituje dva puta mjesečno. Prikazane su tri emisije.

Od 31. maja napisano je i objavljeno 50 informativnih strana "Zapošljavanje" u Dnevnim novinama, portalima Analitika, CdM, Bankar.

2.21.2. Međunarodna saradnja

Međunarodna saradnja Zavoda se odvija u skladu sa strateškim opredjeljnjima i programom rada Vlade Crne Gore, ranije preuzetim obavezama vezanim za učešće u međunarodnim projektima, kao i multilateralnim i bilateralnim sporazumima koje je potpisao Zavod.

Delegacija Zavoda je u aprilu učestvovala na Generalnoj skupštini i 11. Svjetskom kongresu Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje/WAPES u Marakešu/Maroko. Zavod za zapošljavanje Crne Gore je već 12 godina član WAPES-a. Ova prestižna asocijacija, jedina na svijetu te vrste, broji oko 100 članova javnih službi za zapošljavanje iz cijelog svijeta, koje djeluju u pet regiona. Partneri WAPES-a su: Međunarodna organizacija rada, Međunarodna organizacija za migracije, Svjetska konfederacija poslodavaca, Evropska unija, Evropska fondacija za obuku, OECD i druge organizacije iz svijeta rada, na evropskom i svjetskom nivou. WAPES je ove godine obilježio 30. godišnjicu postojanja. Direktori nacionalnih javnih službi za zapošljavanje su na Generalnoj skupštini WAPES-a, izabrali su novu upravljačku strukturu: Upravni odbor, blagajnika i internog revizora.

Generalna poruka sa 11. Kongresa pod nazivom »Javne službe za zapošljavanje u kontekstu održivog razvoja i digitalnog doba« je da se službe za zapošljavanje moraju usklađivati s inovativnim trendovima i pratiti potrebe tržišta rada, poboljšati baze podataka i olakšati administrativne procedure. Poručeno je da digitalizacija stvara nove poslove, a time i nova radna mjesta zbog čega je neophodno da javne službe razvijaju ponudu prilagođenih usluga; da se poboljša konekcija između privatnog i državnog sektora, poboljša socijalna zaštita, unaprijedi situacija u oblasti samozapošljavanja kroz smanjenje rizika i povećanje šansi. Javnim službama za zapošljavanje je sugerisano i da ojačaju usluge za nestandardno zapošljavanje, da detaljno analiziraju tržište te da inoviraju modele obuke i obrazovanja, otvorene radionice, kao i platforme za e-učenje. Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao institucija koja se kontinuirano razvija i prilagođava savremenim tokovima života i rada, nastoji da kroz primjenu modernih tehnologija i procesa pruža kvalitetne usluge klijentima na tržištu rada. Razmjena iskustava s kolegama iz svijeta zapošljavanja i rada je od suštinskog je značaja za ispunjenje misije Zavoda.

U Beogradu/Republika Srbija je u septembru održana godišnja konferenciji Centra javnih službi za zapošljavanje država Jugoistočne Evrope/CPESEC, na kojoj je učestvovala i delegacija Zavoda. Domaćin je bila **Nacionalna služba za zapošljavanje Republike Srbije, predsjedavajuća ovom organizacijom tokom 2018.g.** Na konferenciji su učestvovali predstavnici javnih službi za zapošljavanje deset zemalja članica: Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Mađarske, Makedonije, Rumunije, Slovenije, Srbija i Turske, kao i predstavnici nacionalnih i međunarodnih organizacija. **Tema direktorske konferencije je bila »Promocija mjera aktivne politike zapošljavanja - obuka, stručna obuka i usavršavanje kroz različite obrazovne programe«, a stručne »Afirmativne mjere i programi namijenjeni poslodavcima«.**

Godišnja konferencija CPESSEC-a je bila prilika da se razmijene znanja i iskustva iz tematskih oblasti. Kao zajednički izazovi svih država prepoznati su: rad sa dugoročno nezaposlenim licima, sa mladim ljudima, sa korisnicima socijalne pomoći, ali i saradnja sa

poslodavcima. U kontekstu pružanja usluga poslodavcima, uloga javnih službi za zapošljavanje je unapređenje saradnje sa poslodavcima, imajući u vidu da ove aktivnosti mogu značajno doprinijeti postizanju ukupnog strateškog cilja - smanjenja nezaposlenosti i povećanja zaposlenosti. Svijet rada se brzo mijenja i nameće nove zahtjeve koji treba adekvatno i blagovremeno ispuniti. Javne službe za zapošljavanje treba da pomognu poslodavcima da se bolje suoče s promjenljivim tržištem rada i adekvatno planiraju i implementiraju svoje politike ljudskih resursa. S druge strane, javne službe za zapošljavanje treba da šire ponudu mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu s potrebama na dinamičnom tržištu rada, kako bi nezaposlena lica bila što spremnija za nove izazove.

Zaključak sa godišnje Konferencije CPESSEC-a je da su visoka stopa nezaposlenosti i migracije radne snage veliki problemi u svim zemljama jugoistočne Evrope, pa i u Crnoj Gori. Učesnici su utvrdili smjernice za dalji rad Centra.

Zavod je učestvovao u redizajniranju internet stranice i izradi Statističkog biltena CPESSEC-a.

Regionalni projekat Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja/ESAP, kojeg realizuje Savjet za regionalnu saradnju zajedno s Međunarodnom organizacijom rada, a finansira Evropska komisija, počeo je s implementacijom u martu 2016. godine i trajaće do marta 2019. godine. Glavni korisnici projekta su ministarstva rada i socijalnog staranja i javne službe za zapošljavanje iz šest država Zapadnog Balkana (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Makedonija i Srbija). Kroz realizaciju projektnih aktivnosti, jača regionalna saradnja i institucionalni kapaciteti nacionalnih administracija, organizacija poslodavaca i radnika, što će im omogućiti da razvijaju i djelotvorno implementiraju reforme politike zapošljavanja i socijalne politike na putu proširenja Evropske unije.

U okviru Projekta je tokom 2018. godine održano više međunarodnih događaja na temu rješavanja pitanja diskriminacije, zapošljavanja Roma i ekonomskog jačanja romskih žena; organizovane su radionice razmjene stručnog znanja o zapošljavanju osoba s invaliditetom, o lokalnom partnerstvu u zapošljavanju, o programima pripravnništva, o participativnoj procjeni inkluzije i ekonomskoj aktivnosti registrovanih stranaca, o promociji inkluzivnih rješenja na tržištu rada Zapadnog Balkana.

U Budimpešti/Mađarska je krajem juna održan finalni događaj razmjene stručnog znanja za javne službe za zapošljavanje zemalja Zapadnog Balkana u okviru projekta »Promocija inkluzivnih tržišta rada Zapadnog Balkana«. Program je realizovala Međunarodna organizacija rada u periodu od jula 2017. godine do juna 2018. godine, finansirala Austrijska agencija za razvoj, a inspirisan je evropskim programom međusobnog učenja i razmjenom stručnog znanja. Tokom konferencije je, između ostalog, konstatovano da programi ZZZCG pod nazivom »Osposobljavanje za rad kod poslodavca« i »Stop sivoj ekonomiji« u potpunosti korespondiraju s programima koji se realizuju u zemljama Evropske unije i dobili su veoma dobru ocjenu. Na završnoj konferenciji Projekta su predstavljeni izvještaji i preporuke kreatorima politika u javnim službama zapošljavanja ovih država.

U junu je u Briselu/Belgija održan konsultativni i promotivni događaj pod nazivom »Razvoj zapošljavanja i tržišta rada u zemljama Zapadnog Balkana« kojeg je organizovao Savjet za regionalnu saradnju u okviru ESAP projekta. Konstatovano je da je prethodnih godina stanje u privredi i na tržištu rada Zapadnog Balkana znatno poboljšano, a broj radnih mjesta stalno raste. Pozitivni trend je bio najizraženiji među starijim radnicima i među osobama s visokim obrazovanjem, što ukazuje na značaj kvalifikacija i vještina za zapošljavanje. Komparativna analiza javnih službi zapošljavanja šest država je pokazala da su najjače oblasti djelovanja: održiva aktivacija i upravljanje prelascima između nezaposlenosti i zapošljavanja, oblikovanje operativnih postupaka, odnosi sa poslodavcima i partnerstva. Kao oblasti za poboljšanje istaknuti su: planiranje i implementacija politika koje se baziraju na dokazima, strateško upravljanje učincima i raspodjela resursa. Razmjena iskustava, međusobno učenje i ciljne nacionalne akcije, uz tehničku podršku ESAP projekta, mogu pomoći u rješavanju nekih od ovih izazova. Učesnici konferencije su razgovarali i o načinima kako da se formalizuje neprijavljeni rad, s ciljem da se dubinski istraže direktni i indirektni pristupi i povezane institucionalne strukture koje vode do formalizacije neprijavljenog rada. Države regiona su bile jednoglasne u ocjeni da je ESAP projekat veoma značajan i korisan za unapređenje procesa rada, kao i za poboljšanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje država Zapadnog Balkana u cilju pružanja kvalitetnih usluga klijentima i izrazili očekivanja da se projekat nastavi..

Ove godine je Evropska mreža javnih službi za zapošljavanje (EU PES Network) prvi put uputila poziv javnim službama za zapošljavanje koje nisu članice da učestvuju na događaju kojeg organizuje. Ova organizacija djeluje u okviru Evropske komisije, formirana je 2014. godine, a čine je javne službe za zapošljavanje 28 država članica EU, Norveška, Island i Evropska komisija. Mreža je osnovana s ciljem da se maksimizira efikasnost javnih službi za zapošljavanje, a glavne aktivnosti su upoređivanje uspješnosti javnih službi za zapošljavanje kroz komparativno učenje, identifikaciju dobre prakse bazirane na dokazima i stimulisanje međusobnog učenja, promociju modernizacije i jačanja usluga javnih službi za zapošljavanje; pripremanje inputa za izradu Evropske strategije zapošljavanja i drugo. Početkom juna je u Sofiji/Bugarska održan 9. sastanak Upravnog odbora EU Mreže JSZ. Poziv za učešće su dobile i javne službe za zapošljavanje država korisnica ESAP projekta. Organizatori su imali za cilj da sagledaju iskustva stečena kroz ovaj projekat, a odnose se na komparativno učenje/benchlearning. Konstatovano je da su predstavnici ZZZCG kroz ovu aktivnost pokazali visoki nivo svijesti o važnosti identifikacije glavnih prednosti i slabosti te prepoznavanja prostora za dalje unapređenje. Kroz proces samoprocjene su date ocjene koje su gotovo identične ocjenama eksternih eksperata o snagama i slabostima ZZZCG. Kao dobre strane su prepoznati kapaciteti Zavoda, procedure Zavoda i područnih jedinica, povezanost s operativnim procesima, što vodi ka uspostavljanju standarda nacionalne službe za zapošljavanje. Slabosti proizilaze iz manjka finansijskih sredstava, što se nadomješta sredstvima iz EU fondova. Tokom sastanka je razgovarano o razvoju tehnologije, kompjuterizaciji i robotici, kao i o njihovom uticaju na tržište rada. Opšti zaključak je da savremeni trendovi u razvoju tehnologije u velikoj mjeri utiču na razvoj novih zanimanja i na prestanak potrebe za pojedinim zanimanjima, a na javnim službama za zapošljavanje je odgovoran zadatak da nađu adekvatan odgovor na ove izazove.

Uključivanje javnih službi za zapošljavanje zemalja Zapadnog Balkana u aktivnosti EU Mreže JSZ je veoma značajno, jer se na taj način i kroz realizaciju ESAP i drugih EU projekta, ove institucije postepeno pripremaju za punopravno članstvo u EU.

U novembru je delegacija Zavoda učestvovala na Konferenciji aktera EU Mreže javnih službi za zapošljavanje na temu »Budućnost rada«. Konferencija na visokom nivou, koja je okupila relevantne aktere na tržištu rada, bila i prilika da se identifikuju oblasti za dalji razvoj, ponude rješenja za pitanja koja proizlaze iz brzih promjena na tržištu rada, kao i za dijeljenje dobre prakse. Javne službe za zapošljavanje, udruženja poslodavaca i obrazovne institucije treba da imaju jače veze i da zajednički djeluju kako bi se smanjile neusaglašenosti potreba tržišta rada i 'proizvoda' obrazovnog sistema. Koncept učenja tokom cijelog života i podsticanje inovacija su neophodni kako bi se na dugi rok održala ponuda i potražnja radne snage. Istovremeno treba poboljšati efikasnost povezivanja prilikom posredovanja u zapošljavanju i time skratiti vrijeme prelaska na drugi posao i traženje zaposlenja. Neophodno je da službe zapošljavanja prate dinamiku razvoja informacionih tehnologija, a time i vještačke inteligencije, da bi se unaprijedili alati za predviđanje kretanja na tržištu rada i kreiranje virtualnih platformi slobodnih radnih mjesta, u cilju nadomještanja gubitaka radnih mjesta uslovljenog procesom automatizacije.

Delegacija Zavoda je u martu boravila u radnoj posjeti Nacionalnoj službi za zapošljavanje Srbije, na poziv ove institucije. Tokom bilateralne posjete predstavnici ovih institucija su razmijenili iskustva iz djelokruga rada i najbolje primjere dobre prakse u oblasti aktivnih mjera zapošljavanja i finansiranja projekata u oblasti profesionalne rehabilitacije. Konstatovano je i da postoji niz aktivnosti i mjera koje bi javne službe za zapošljavanje Crne Gore i Srbije trebale da implementiraju u budućem radu da bi unaprijedili svoju osnovnu djelatnost. Neophodno je kreirati nove mjere aktivne politike zapošljavanja te unaprijediti mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, a sve u cilju povećanja nivoa zapošljivosti i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

U junu je *delegacija Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije* boravila u *uzvratnoj posjeti Zavodu*. Istaknuto je da postoji mnogo razloga za saradnju ne samo dvije službe nego i dvije države, kako na polju ekonomije, privrede i tržišta rada tako i na polju politike i obrazovanja. Konstatovano je da ove dvije institucije imaju iste zadatke i probleme, ali i uspjehe i neuspjehe te da je stanje na tržištu rada gotovo identično. Gosti su upoznati s organizacionom strukturom Zavoda i mjerama aktivne politike zapošljavanja, s posebnim akcentom na programe »Stop sivoj ekonomiji« i »Oснаži me, uspjeću«; predstavljene su mjere podrške preduzetništvu i programe samozapošljavanja, kao i set mjera koje se realizuju radi boljeg uključivanja lica sa invaliditetom na tržište rada. Delegacija gostiju je obavila radu posjetu Područnoj jedinici Bar, gdje su ih domaćini upoznali sa specifičnostima lokalnog tržišta rada.

Delegacija Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je boravila u radnoj posjeti Zavodu krajem oktobra ove godine. Istaknuto je da saradnju između ZZZCG i ARZ BiH treba konstantno unapređivati kroz češće susrete i međusobne kontakte. Postoje brojni razlozi za saradnju, jer je sve više interesovanja investitora koji dolaze u Crnu Goru i žele izaći na regionalno tržište. Treba mnogo zajedničkog rada, razmjena informacija i bolja saradnja između dvije službe. Razmjenom dobre prakse i iskustava te iznošenjem problema

sa tržišta rada, bolje će se uticati na kreiranje mjera za veće zapošljavanje. Razgovarano je i o sezonskom zapošljavanju, jer je značajan broj državljana Bosne i Hercegovine angažovan na sezonskim poslovima, uglavnom u turizmu i građevinarstvu. Delegacija ARZ BiH je posjetila i Područnu jedinicu Bar, gdje su ih domaćini upoznali s aktivnostima ove regionalne službe.

U okviru projekta Svjetske banke, *u studijskoj posjeti institucijama Crne Gore i Zavodu je boravila delegacija Kosova*. Cilj posjete međuresorskog tima iz Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva zdravlja Kosova je bio da od Vlade i institucija Crne Gore saznaju informacije o praktičnim aspektima postupaka za podnošenje zahtjeva i ispunjavanje uslova za oslobađanje od plaćanja doprinosa za socijalno i zdravstveno osiguranje, kao i o postavi i funkcionisanju povezanih informacionih sistema. Konstatovano je da je novo zakonsko rješenje, po kome građanima Crne Gore više nije potreban status nezaposlenosti da bi ostvarili pravo na zdravstvenu zaštitu i socijalno davanje, pozitivan primjer reforme socijalne politike, koja je za posljedicu imala smanjenje nezaposlenosti. Predstavnici Zavoda su upoznali goste s Kosova i s metodologijom rada područnih jedinica Zavoda, u svim crnogorskim gradovima kao i načinom korišćenja podataka iz informacionog sistema. U međusobnom dijalogu, razmotrene su mogućnosti za unapređenje saradnje službi za zapošljavanje.

U cilju unapređenja specifičnih stručnih znanja, zaposleni su učestvovali *na stručnim seminarima* na međunarodnom nivou: na 49. simpoziju Saveza računovođa i revizora Srbije, pod nazivom »Implikacije finansijskog izvještavanja i oporezivanja na poslovanje realnog sektora, javnih preduzeća i korisnika budžetskih sredstava«; na 6. Kongresu Controllera Srbije, pod nazivom »Controlling na raskrsnici«, kojeg je organizovao Menadžment Centar Beograd; na savjetovanju »Novine i primena opštih i finansijskih propisa u javnom i u privatnom sektoru«, u organizaciji kompanija Paragraf Lex; na 16. Međunarodnom donatorskom seminaru pod nazivom »Uspješno korišćenje novih fondova međunarodnih donatora & vodič kroz EU javne nabavke »PRAG«, kao i na obuci koju je organizovala Međunarodna organizacija rada, pod nazivom »Instrumenti politika za rješavanje izazova mladih koji nisu u obrazovanju, zapošljavanju ni obuci (NEET) u Centralnoj i Istočnoj Evropi«.

Predstavnici Zavoda su učestvovali u nizu međunarodnih konferencija: »Jačanje socijalne dimenzije u Zapadnom Balkanu i Turskoj - doprinos upravljanja ekonomijom dostojnom radu i životu«, u organizaciji Evropske komisije/Generalni direktorat za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju; na Regionalnoj Klinici javnih politika i Ekspertske radionici za promovisanje integrisanog vođenja slučaja u zemljama Zapadnog Balkana, koja se realizuje u okviru projekta pod nazivom »Promocija inkluzivnih rješenja na tržištu rada na Zapadnom Balkanu« (organizator je UNDP u partnerstvu sa Međunarodnom organizacijom rada i uz finansijsku podršku Austrijske agencije za razvoj; na 2. Bečkoj konferenciji o tržištima rada Zapadnog Balkana, koju je organizovala Svjetska banka u saradnji s Ministarstvom finansija Austrije i Bečkim institutom za međunarodne studije; na **Inicijalnom sastanku Alumni Asocijacije za Zapadni Balkan (WBAA), koju je organizovala Evropska komisija/Generalni direktorat za obrazovanje i kulturu;** na Međunarodnoj konferenciji o izradi preporuka za optimizaciju karijernog vođenja i

savjetodavnih usluga za učenike s posebnim obrazovnim potrebama kao dijelu projekta »Inkluzivno stručno obrazovanje - karijerna orijentacija i vođenje kao podrška za pristup relevantnom obrazovanju i obuci - I-VET«; na XIV OECD Forumu za praktikante, preduzetnike i socijalne inovatore na temu »Kreiranje održivih radnih mjesta u novom svijetu rada«; na Međunarodnoj konferenciji OECD-a na temu »Oslobađanje transformatorske moći kulture i kreativnosti za lokalni razvoj« koju su organizovali Evropska komisija i UNESCO; na 6. Međunarodnoj konferenciji interesnih grupa Budućnost prioritetne oblasti 9 »Investiranje u ljude i vještine« Dunavskog regiona, koju su organizovali Ministarstvo za rad, socijalna pitanja, zdravlje i zaštitu potrošača i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i istraživanja Austrije.

Zavod su tokom godine posjetili i eksperti Svjetske banke, Evropske komisije, Međunarodne organizacije rada, Evropske fondacije za obuku, Savjeta za regionalnu saradnju i drugih.

U izvještajnom periodu je organizovano 15 redovnih i 6 elektronskih sjednica Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

2.22. Instrumenti za predpristupnu podršku

2.22.1 Odsjek za izradu EU projekata

1. Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 1.1., grant šema „Mladi, žene i dugotrajno nezaposleni na tržištu rada“

U okviru ove grant šeme sproveden je i krajem 2017. završen projekat „Računovodstvo za bolju budućnost“, koji su u partnerstvu sprovedi Zavod i Institut računovođa i revizora Crne Gore. Nakon što je Zavod početkom 2018. godine, u skladu sa utvrđenim rokovima, dostavio set izvještaja o ovom projektu Ugovaračkoj instituciji (Ministarstvu finansija Crne Gore – CFCU), projekat je odobren i zaključen u operativnom i finansijskom dijelu. Projekat je obuhvatio osposobljavanje lica sa evidencije nezaposlenih za zanimanje Računovodstveni tehničar u skladu sa javno važećim programom obrazovanja i osposobljavanja, pri čemu je gotovo 50% polaznika na kraju projekta našlo zaposlenje u novoosnovanim biznis jedinicama i na otvorenom tržištu rada.

1.1. Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 3.1., grant šema „Implementacija projekata obuke i zapošljavanja za OSI i RE populaciju“

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je 16. februara 2017. godine potpisao ugovor sa Ministarstvom finansija (CFCU-om) za projekat “Korak bliže do zapošljavanja” koji se odnosi na RE populaciju. Time je projekat zvanično počeo da teče od 17. februara 2017. godine i trajao je 12 mjeseci. Završene su obuke za pripadnike Romske i Egipćanske

populacije u četiri opštine i to: Podgorica, Bijelo Polje, Berane i Tivat. Kandidati su se obučavali za zanimanja sobara/ice, baštovana/ke, frizera/ke, pomoćnog kuvara/ice i rukovaoca građevinskim mašinama. Na projektu je obučeno 57 pripadnika RE populacije, 55 je sertifikovano, a zaposleno njih 8. Kako je projekat zvanično završen 17.02.2018. godine, Završni izvještaj je predat i odobren od strane Ministarstva finansija – CFCU te je izvršena i finalna uplata po ovom projektu.

1.2. Projekat „Tranzicija iz obrazovanja u svijet rada za studente sa invaliditetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ (Trans2Work), Erasmus+

Projekat Trans2Work završen je 15.10.2018. godine, a Koordinator projektu poslali su narativni i finansijski izvještaj, kao i prateća dokumentacija. Revizija projekta je u toku i u prvoj polovini 2019. godine projekat će biti i zvanično zaključen. Implementacija ovog trogodišnjeg projekta započela je 15. oktobra 2015. i u njemu je Zavod učestvovao kao jedan od članova konzorcijuma. Konzorcijum se sastojao od 22 člana, a u njegovom sastavu su bili državni i privatni univerziteti, nevladine organizacije osoba sa invaliditetom, javne i privatne službe za zapošljavanje i biznis asocijacije. U Crnoj Gori su, pored Zavoda za zapošljavanje, partneri bili još i Univerzitet Crne Gore – Fakultet za pomorstvo Kotor, Univerzitet Donja Gorica i Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore. Koordinator projekta je Univerzitet Makedonija u Solunu, Grčka. Projekat je finansiran kroz ERASMUS+ program Evropske Unije.

U okviru planiranih aktivnosti, Zavod je u 2018. godini učestvovao u sljedećem:

- Radionica sa poslodavcima „Zapošljavanje mladih sa invaliditetom – od obrazovanja do tržišta rada“, koja je održana u organizaciji UMHCG u Rektoratu Univerziteta Crne Gore 1. marta 2018. godine, na kojoj su predstavnici Zavoda predstavili internet platformu za povezivanje poslodavaca i studenata, i učestvovali u animaciji poslodavaca;
- Predstavljanje projekta „Trans2Work“ i okrugli sto sa poslodavcima na Sajmu zapošljavanja u organizaciji Zavoda, održanog 22. marta 2018. godine na Jadranskom sajmu u Budvi. Događaju su prisustvovali poslodavci, posjetioci sajma, zaposleni Zavoda i predstavnici Fakulteta za pomorstvo Kotor. Poslodavci kojima je događaj namijenjen prvenstveno su bili iz oblasti turizma, ugostiteljstva, kateringa i proizvodnje hrane i pića.
- Sastanak partnera, članova konzorcijuma na projektu „Trans2Work“, održan u Banja Luci u periodu 29-30. marta 2018. godine. Organizator ovog sastanka bio je Univerzitet u Banjoj Luci. Na sastanku, čiji je osnovni cilj bio upravljanje projektom, obrađeni su radni paketi i očekivani rezultati i proizvodi projekta u prethodnom periodu, dok su predstavnici Zavoda prezentovali svoj rad u prethodnim mjesecima projekta.
- Sastanak partnera, članova konzorcijuma na projektu „Trans2Work“, održan je u Solunu u periodu 09-10. maja 2018. godine, u organizaciji Koordinatora, Univerziteta Makedonija u Solunu, Grčka. Sastanak se sastojao iz dva dijela. Prvi dio ticao se upravljanja projektom, gdje su obrađeni radni paketi i očekivani rezultati i proizvodi

projekta u prethodnom periodu, sa posebnim fokusom na finansijskom izvještavanju i pripremi dokumentacije za revizorski izvještaj. Drugi dan sastanka bio je posvećen VI Panhelenskom simpozijumu iz oblasti razvojne psihologije. U dijelu simpozijuma povezanim sa Trans2Work projektom, predstavnici dva univerziteta iz konzorcijuma prezentovali su radove iz ove oblasti, dok su predstavnici Zavoda, kao i ostali partneri, podijelili sopstvena iskustva sa publikom i učesnicima.

- Finalni sastanak partnera, članova konzorcijuma na projektu „Trans2Work“, održan je u Vrnjačkoj Banji u periodu 04-06. septembra 2018. godine, u organizaciji Univerziteta u Kragujevcu, pri čemu je sastanak održan na Fakultetu za menadžment u turizmu u Vrnjačkoj Banji. Ovo je bio završni sastanak na kojem je sumiran trogodišnji projekat i partnerima data uputstva u vezi sa finalnim narativnim i finansijskim izvještavanjem, pratećom dokumentacijom i zahtjevima revizije.
- Višemjesečna animiranja poslodavaca za uključivanje u program mobilnosti studenata sa invaliditetom obavljeno kroz kontaktiranje i pozivanje poslodavaca, uz angažovanje svih područnih jedinica, pri čemu je Zavod promovisao internet platformu i putem svoje internet stranice;
- Program mobilnosti studenata: potpisivanje ugovora sa Univerzitetom u Kragujevcu o prijemu na radnu praksu jednog studenta sa invaliditetom sa Univerziteta u Kragujevcu (posredstvom mentorstva Fakulteta za pomorstvo Kotor). Studentkinja je započela dvomjesečnu radnu praksu u Sektoru za izradu projekata EU i finansijsko upravljanje i kontrolu 15. juna 2018. godine;
- Završna konferencija projekta održana je u Rektoratu Univerziteta Crne Gore 03.10.2018. godine u organizaciji Univerziteta Crne Gore – Fakulteta za pomorstvo iz Kotora, i na njoj je predstavnik Zavoda pred partnerima iz zemlje i inostranstva dao presjek trogodišnjih projektnih aktivnosti iz perspektive doprinosa projekta zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

1.3. Prekogranični IPA projekat MNE-KOS “Zajednička akcija za održivo zapošljavanje”

Projekat iz Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo “Zajednička akcija za održivo zapošljavanje”, koji je trajao od februara 2015. godine do avgusta 2017. godine završen je, sa svim uspješno sprovedenim aktivnostima. Sprovodili su ga Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Agencija za promociju zapošljavanja Kosova, sa partnerima NVO “Natura” (Kolašin) i NVO “Jeta” (Peć). U prvoj polovini 2018. godine prihvaćeni su narativni, finansijski i revizorski izvještaji ovog projekta te je i zvanično zaključen.

Kroz ovaj projekat su se između službi za zapošljavanje **ojačala saradnja, razmjenila iskustva i unaprijedili efikasnost i kvalitet usluga zapošljavanja radi boljeg zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u prekograničnoj regiji**. Kroz projekat je obuku prošlo 60 nezaposlenih – 30 u Crnoj Gori i 30 na Kosovu. Oni su kroz teorijski i praktičan rad na zemljištu naučili kako se pravilno prikupljaju, uzgajaju, skladište i na tržištu plasiraju ljekovito bilje i šumski plodovi. U praktičnom dijelu, aktivnosti su obuhvatile pilotiranje obuke za prikupljanje, proizvodnju, obradu i tržišni plasman ljekovitog bilja i šumskih plodova za 60 nezaposlenih, stvaranje uslova, osnaživanje i samozapošljavanje 20 osposobljenih (10 u Crnoj Gori i 10 na Kosovu), kao i dodjelu

bespovratnih sredstava za samozapošljavanje u oblasti prikupljanja, uzgoja i obrade ljekovitog bilja i šumskih plodova za 10 kandidata na Kosovu, odnosno pružanje materijalne podrške iz projekta za samozapošljavanje u oblasti prikupljanja, uzgoja i obrade ljekovitog bilja i šumskih plodova za 10 kandidata u Crnoj Gori.

1.4. EU Programme for Employment and Social Innovation (EaSI) (*Posting of Workers: enhancing administrative cooperation and access to information-EEPOW*)

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u toku 2017. godine, kao jedan od 8 partnera iz 8 zemalja, učestvovao u izradi gore navedenog projektnog prijedloga, koji se odnosi na istraživanje radne snage u zemljama kandidatima, njihovu pripremu za lakšu mobilnost u zemlje članice EU. Ovaj projekat, koji je doprinio većoj koheziji i solidarnosti između zemalja članica EU i zemalja-kandidata za ulazak u EU u zapadnom Balkanu, ocijenjen je pozitivno i njegova implementacija započela je u januaru 2018. godine. Projektni konzorcijum čine: Evropski centar za socijalnu politiku i istraživanje – Koordinator projekta (Austrija), Istraživački centar Slovenačke akademije nauka i umjetnosti (Slovenija), Centra za stručno osposobljavanje (Italija), Centra za socijalna istraživanja u Halu (Njemačka), Ministarstvo rada, zapošljavanja, boračkih i socijalnih pitanja Republike Srbije (Srbija), Zavod za zapošljavanje Crne Gore (Crna Gora), Evropski pokret u Albaniji (Albanija) i PUBLIC (Bivša jugoslovenska republika Makedonija).

Početni sastanak konzorcijuma održan je u periodu 27-28. februara 2018. godine u Beču (Austrija), na kojem su predstavnici projektnog tima iz Zavoda učestvovali u kreiranju plana rada za cjelokupan projekat, u skladu sa svrhom projekta, koja se sastoji u proaktivnom pristupu pitanju angažovanja radnika u pretpristupnom periodu putem pružanja pomoći istočnoevropskim zemljama, naročito zemljama kandidatima Albaniji, BJR, Crnoj Gori i Srbiji u sprovođenju Direktive o angažovanju radnika (96/71/EK).

Zavod je 08. maja 2018. godine u Podgorici organizovao prvu projektom predviđenu radionicu na temu angažovanja radne snage u Istočnoj Evropi. Kroz okupljanje glavnih zainteresovanih strana uključenih u ovu temu, na radionici su obrađene sljedeće teme: pravne i političke implikacije, uključujući socijalna prava i prava po osnovu rada; razmjenu informacija među institucijama/organizacijama; tržišta vještina i radne snage; i zdravlje i zaštita na radu. Radionici su prisustvovali predstavnici Koordinatora i konzorcijuma, kao i ključnih aktera iz Crne Gore.

Do kraja 2018. su urađene sve radionice predviđene projektom, te se nakon prve godine implementacije očekuje poziv za prvi presjek dosadašnjih rezultata projekta.

1.5. Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku (2015-2017), Akcija 4.6.1 Unapređenje tržišta rada i povećanje zapošljivosti

Predstavnici Zavoda za zapošljavanje su, zajedno sa predstavnicima Operativne strukture za programiranje EU fondova iz Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, održali niz sastanaka u vezi sa detaljnijim definisanjem specifičnih aktivnosti i davanjem inputa za izradu operativnih identifikacionih obrazaca za Akciju 4.6.1. Zaposleni Sektora za izradu projekata EU su takođe učestvovali u radu na nizu sastanaka i obuka koji su okupljali predstavnike relevantnih tijela (Operativne strukture Ministarstva rada i socijalnog staranja, CFCU, Nacionalnog fonda, kancelarije NIPAC-a, Ministarstva evropskih poslova, itd.) u raznim fazama pregovaračkog procesa vezanog za dodjelu EU sredstava državi Crnoj Gori u oblasti tržišta rada i zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike.

Pored toga, održan je niz sastanaka sa predstavnicima DEU u Podgorici, gdje su zaposleni Sektora za izradu projekata EU i finansijsko upravljanje i kontrolu, Sektora za statistiku, plan i analizu, i Službe za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke pružili informacije, prezentirali iskustvo i statistiku Zavoda u srodnoj oblasti dodjele kredita za samozapošljavanje, i generalno dali temeljan doprinos razradi aktivnosti „Grantova za samozapošljavanje“, koja predviđa dodjelu grantova individualnim nezaposlenim licima sa evidencije Zavoda radi pokretanja sopstvenog biznisa i otvaranja novih radnih mjesta. U junu 2018. godine Evropska Komisija je donijela odluku o dodjeli direktnog granta Zavodu za akciju „Grantovi za samozapošljavanje“ u trogodišnjem trajanju. Ova aktivnost obuhvatiće dodjelu minimum 400 grantova pojedinačnim nezaposlenima sa evidencije Zavoda u toku 3 godine, a očekuje se da će do realizacije prvog od 3 poziva doći u prvom dijelu 2019. godine. Zavod je započeo pripreme osoblja u centralnoj službi i područnim jedinicama za administraciju i sprovođenje ovog programa. Predstavnici Zavoda pohađali su niz radionica na kojima su, zajedno sa predstavnicima sektorskih operativnih struktura i nacionalnih tijela za programiranje i ugovaranje EU pomoći i finansiranje iz sredstava EU, uz pomoć stranih eksperata razrađivane procedure ugovaranja i implementacije u okviru IPA II programa. Ove radionice su bile posebno korisne u dijelu informacija koje se odnose na podjelu odgovornosti jedinica za implementaciju projekata i korisničkih institucija.

Za potrebe razvoja Programa grantova za samozapošljavanje (iz Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku (2015-2017 – IPA II program), za zaposlene Zavoda su organizovani posebni sastanci sa stranim ekspertom radi što boljeg planiranja Ugovora o direktnom grantu, koji je kao procedura sasvim nov, kako za Zavod, tako i za ostale nacionalne institucije uključene u njegovo ugovaranje i sprovođenje. U skladu sa procedurom sprovođenja Ugovora o direktnom grantu, početkom 2019. godine Ugovaračka institucija uputiće Zavodu poziv za dostavljanje predloga projekta za „Grantove za samozapošljavanje“.

1.6. Akcioni dokument za sektor obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike (IPA 2020)

U drugoj polovini 2018. godine započeto je planiranje sektorske IPA podrške Crnoj Gori za oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, pod nazivom IPA 2020. U svrhu ovog planiranja obrazovana je Radna grupa za sektor obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike čiji su članovi zaposleni Sektora za izradu projekata EU i finansijsko upravljanje i kontrolu. Oni su učestvovali u radu Radne grupe koja je, uz pomoć eksperata iz Tehničke pomoći, u dosadašnjem radu definisala osnovne ciljeve i indikatore iz ove tri oblasti koji su osnov za izradu Akcionog dokumenta za sektor obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike (IPA 2020). U oblasti zapošljavanja Akcioni dokument će se fokusirati na unapređenje zapošljavanja ljudskih resursa i smanjenje nesklada između ponude koju proizvodi svijet obrazovanja i potreba tržišta rada, uz poseban naglasak na povećanje mobilnosti radne snage, aktivaciju i sprovođenje aktivnih mjera za tržište rada. Inovativan pristup ovog Akcionog dokumenta karakteriše sinergija i isprepletenost intervencija iz sve tri oblasti (zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike), pri čemu se nastoje planirati ishodi koji će obezbijediti istovremeno rezultate i poboljšanje situacije u sva tri sektora.

1.7. IPA Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo (2014-2020)

U okviru pripremnih aktivnosti za pokretanje drugog Poziva za dostavljanje predloga, Zajednički tehnički sekretarijat, u saradnji sa Operativnim strukturama Crne Gore i Kosova (Kancelarije za evropske integracije Crne Gore, Ministarstva finansija Crne Gore – Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava pomoći EU (CFCU) i Ministarstva za lokalnu upravu Republike Kosova), organizovao je trodnevnu radionicu (30. oktobar – 1. novembar 2018.g.) na temu „Upravljanje projektnim ciklusom“, kao dio IPA Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo (2014-2020). Predstavnici Sektora pohađali su u Beranama radionicu, kao i Info dan za traženje partnera (2. novembar 2018. godine), koji je uslijedio odmah nakon radionice. Cilj obuke bio je razvoj kapaciteta potencijalnih aplikanata za pripremu projektnih predloga, dok je Info dan poslužio za susrete među potencijalnim partnerima, razmjenu projektnih ideja, umrežavanje i kreiranje partnerstava za prijavljivanje na Poziv.

2.22.2. Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu

U Odsjeku za finansijsko upravljanje i kontrolu, u periodu od 1.1.2018. godine do 31.12.2018. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

1. Praćenje i izvještavanje o sprovođenju Plana integriteta (Zakon o državnim službenicima i namještenicima Sl. list CG br. 39/11, 50/11 i 66/12)

Plan integriteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je usvojen 15.4.2016. godine, a zasniva se na identifikaciji mogućih rizičnih oblasti i rizičnih radnih mjesta kao i utvrđivanje vrste rizika koje mogu narušiti integritet Zavoda. Obaveza Odsjeka je redovno praćenje

sprovođenja predloženih mjera i njihovog učinka putem podnošenja Izvještaja o sprovođenju Plana integriteta i njegovog dostavljanja Agenciji za antikorupciju. Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta je dostavljen Agenciji za antikorupciju 1.6.2018. godine.

2. Izrada Plana integriteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za naredni dvogodišnji period

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima propisano je da državni organ donosi Plan integriteta koji sadrži mjere kojima se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije, u skladu sa smjernicama organa uprave nadležnog za antikorupcijske poslove.

Imajući u vidu da je prethodni Plan usvojen 2016. godine, Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore započeo je izradu Plana integriteta za naredni period od dvije godine.

Dana 05.12.2018. godine započela je izrada Plana integriteta za naredni period od dvije godine i tim povodom оформljena je Radna grupa. Tim povodom izvršen je veći broj pripremnih aktivnosti kako bi se uspješno rukovodilo procesom izrade plana i drugim aktivnostima od značaja za Odsjek:

- Izmjena i dopuna postojećeg Upitnika za izradu Plana integriteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sa naglaskom na uvažavanje preporuka Agencije za sprječavanje korupcije;
- Priprema prezentacije i metodologije izrade Plana integriteta;
- Priprema radnih zadataka za članove Radnu grupu za izradu Plana integriteta.

3. Kontinuirano praćenje postojećih procedura objedinjenih u Knjizi procedura Centralne službe ZZZCG

Zakon o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnik o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole definisali su obavezu Zavoda da uspostavi sistem finansijskog upravljanja i kontrole. Iz tog razloga je urađena Knjiga procedura Centralne službe koja dodatno povećava djelotvornost rada, umanjuje rizike i doprinosi postizanju ključnih ciljeva. Ona pruža jasne smjernice za djelovanje, obezbjeđuje jasnu podjelu dužnosti i odgovornosti i propisuje jasne rokove. S tim u vezi Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu u saradnji sa Odsjekom za Internu reviziju kontinuirano prati sprovođenje i primjenu postojećih procedura i daje preporuke (kroz Izvještaje internih revizija) za njihove izmjene i prilagođavanje procesima rada u Zavodu. U izvještajnom periodu su započete izmijenjene i dopune dvije procedure Sektora za poslove zapošljavanje: «Sprovođenje aktivne mjere Obrazovanje i osposobljavanje odraslih» i »Sprovođenje aktivne mjere Javni rad«.

4. Izrada Knjige procedura područnih jedinica i pripadajućih biroa

U skladu sa Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura, donijetom od strane Ministarstva finansija Crne Gore, tim koji čine zaposleni Sektora za izradu projekata EU i finansijsko upravljanje i kontrolu izradili su Knjigu procedura PJ i pripadajućih Biroa. Knjiga sadrži 27 procedura.

5. Kontinuirano praćenje postojećih procedura objedinjenih u Knjizi procedura Područnih jedinica sa pripadajućim biroima rada

Prema Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilniku o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola, Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u obavezi da razvija i sprovodi sistem finansijskog upravljanja i kontrole. Kako se veliki broj poslova Zavoda za zapošljavanje nije mogao regulisati zakonskim propisima i podzakonskom regulativom, u junu 2018. godine usvojena je Knjiga procedura Područnih jedinica sa pripadajućim biroima. Knjigom procedura Područnih jedinica sa pripadajućim biroima pojačano je delegiranje odgovornosti, odnosno jasnije su definisane dužnosti i odgovornosti koje se delegiraju zaposlenima sa ciljem potpune informisanosti zaposlenih o zahtjevima njihovih radnih mjesta. Kako su pojedine procedure zasnovane na zakonskoj i podzakonskoj regulativi, Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu kontinuirano prati sprovođenje i primjenu postojećih procedura i daje preporuke kako bi se inicirale izmjene i dopune procedura radi usaglašavanja.

Nakon usvajanja, Knjiga procedura se primjenjuje u svim Područnim jedinicama sa pripadajućim biroima rada, što je omogućilo jednoobrazan rad u svim oblastima. Kako bi se u narednom periodu obezbijedila potpuna jednoobraznost, pravilnost i efikasnost pri izvršavanju poslova, Odsjek za FMC kontinuirano, na zahtjev službenika Područnih jedinica i pripadajućih biroa rada, pruža detaljna pisana i/ili usmena pojašnjenja procedura rada. Tokom komunikacije službenici se redovno upućuju na mogućnost iniciranja izmjena i dopuna procedura rada. Od usvajanja Knjige procedura za Područne jedinice sa pripadajućim biroima rada u ovom dijelu bilo je više pisanih i usmenih zahtjeva od strane službenika iz Područnih jedinica i pripadajućih biroa. Svi zahtjevi su uspješno realizovani, što je omogućilo očuvanje zakonitosti i efikasnosti rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

6. Popunjavanje Upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti Plana integriteta za potrebe Agencije za sprječavanje korupcije

Zakonom o sprječavanju korupcije ("Sl. list Crne Gore", br. 53/2014) u članu 76 predviđeno je da organi vlasti svake druge godine procjenjuju efikasnost i efektivnost Plana integriteta. U tom cilju Agencija za sprječavanje korupcije dostavila je Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti Plana integriteta. Ispunjavanje Upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti Plana integriteta obavlja se predviđenom dinamikom i u skladu sa interno postavljenim rokovima. U ispunjavanju Upitnika, Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu uključio je rukovodioce svih sektora Zavoda za zapošljavanje kako bi se obezbijedila tačnosti i preciznost relevantnih podataka. Preko 90% pitanja iz Upitnika je

odgovoreno, a u narednom periodu biće završen kako bi blagovremeno bio prosljeđen Agenciji za sprječavanje korupcije Crne Gore.

7. Redovne aktivnosti iz oblasti privatizacije

Što se tiče aktivnosti iz oblasti privatizacije, koje su takođe u djelokrugu Odsjeka, obavlja se redovna komunikacija sa preduzećima u kojima je Zavod jedan od akcionara a to su: AD «Ulcinjska rivijera» Ulcinj, AD »Marina« Bar, AD »Barska plovidba« Bar, 13 jul »Plantaže« AD Podgorica, AD »Montepranzo Bokaproduct« Tivat, AD »Luka Kotor« Kotor, AD »Budvanska rivijera« Budva, AD »Mašinopromet-rezervni djelovi« Podgorica. Održane su Skupštine akcionara i izabrani predstavnici u odborima direktora u onim društvima gdje je Zavod imao to pravo u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

2.23. Plan, analiza i statistika

2.23.1. Plan i analiza

Odsjek za plan i analizu, uz aktivno učešće odsjeka za statistiku, realizuje aktivnosti i poslove koji se odnose na: analizu stanja i trendova na tržištu rada, mogućnosti i razvoj zapošljavanja, praćenje i analize uticaja makro ekonomskih i demografskih kretanja na tržište rada, pripremu informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Zavoda, pripremu informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Sektora, pripremu informacija za potrebe sredstava javnog informisanja i dr.

Sektor je u 2018. godini, u saradnji sa ostalim organizacionim jedinicama Zavoda, pripremio polugodišnji Izvještaj o radu, kao I kvartalne izvještaje o stanju i kretanjima na tržištu rada.

U prvom kvartalu 2018. godine pripremljen je Program rada Zavoda za 2018. godinu. Programom rada utvrđene su mjere i aktivnosti iz Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja koje u 2018. godini sprovodi Zavod.

U 2018. godini urađena je Analiza ponude, tražnje i zapošljavanja na tržištu rada u Crnoj Gori u 2017. godini. Ova Analiza urađena je na osnovu zahtjeva Ministarstva prosvjete, kao jedne od analitičko-faktografskih osnova za predstojeće dimenzioniranje upisnih kvota za školsku/studijsku 2018/2019. godinu. Analizom se sagledava obim i struktura ponude, prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih raznih profila obrazovanja iz školskog sistema i sa tržišta rada, obim i struktura tražnje i obim i struktura zapošljavanja.

Analiziranje odnosa ponude, tražnje i zapošljavanja rađeno je na makro, regionalnom i mikro nivou, kao i na nivou kvalifikacija, grupa zanimanja i zanimanja. Pored toga u više navrata su rađene analize stanja i kretanja na tržištu rada u cilju cjelovitog sagledavanja tržišta rada i praćenja trendova. Urađena je Analiza stanja i kretanja na tržištu rada za potrebe PER-a, tokom septembra i oktobra pripremljen je analitički materijal, kao osnove utvrđivanja kvota za rad i zapošljavanje stranaca u 2018. godini, kao i analiza

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori. U kontinuitetu je praćeno stanje i kretanja na tržištu rada kao i projekcije trendova. Uz aktivno učešće ostalih organizacionih jedinica Zavoda i Ministarstva rada i socijalnog staranja pripremljen je material za Akcioni plan razvoja i zapošljavanja ljudskih resursa za 2019. godinu.

2.23.2. Statistika

Odsjek za statistiku je tokom 2018. godine realizovao aktivnosti i poslove koji se odnose na:

- pripremu sadržaja statističkih izvještaja na osnovu evidencija;
- koncipiranje izvještaja (nedjeljni, mjesečni, kvartalni, polugodišnji, godišnji itd.) koji se odnose na tržište rada;
- pripremu metodologija i uputstava za uvođenje novih ili inoviranje postojećih izvještaja;
- usaglašavanje statističkih izvještaja na osnovu kojih se utvrđuju pojedini indikatori na tržištu rada, sa izvještajima Eurostata, MOR-a;
- ostvarivanje saradnje sa institucijama koje se bave statističkim izvještavanjem, kao i sa institucijama koje uređuju oblast statistike;
- praćenje propisa koji se odnose na oblast statistike tržišta rada;
- pripremaju se izvještaji za potrebe Odsjeka za plan i analizu u cilju pripreme informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Zavoda, iz djelokruga rada sektora i za sredstva javnog informisanja.

Takođe, Odsjek za statistiku priprema podatke za izradu statističkog biltena Centara javnih službi za zapošljavanje Jugoistočne Evrope.

Redovna aktivnost Odsjeka za statistiku je priprema metodologija i uputstava za vođenje evidencije o licima koja traže zaposlenje, kao i organizacija i koordiniranje rada na poslovima evidencije lica koja traže zaposlenje.

PRILOG**Nezaposleni
– po opštinama i polu –***(Tab. 13.)*

	Opština	31.12.2017.			31.12.2018.			Nominala razlika			Index		
		Σ	Žene	Muš	Σ	Žene	Muš	Σ (5-2)	Žene (6-3)	Muš (7-4)	Σ (5:2)	Žene (6:3)	Muš (7:4)
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Andrijevića	1044	548	496	877	458	419	-167	-90	-77	84.00	83.58	84.48
2	Berane	6444	3632	2812	4519	2518	2001	-1925	-1114	-811	70.13	69.33	71.16
3	Petnjica	-	-	-	987	553	434	-	-	-	-	-	-
4	BE+PT	644	3632	2812	6383	3529	2854	5739	-103	42	991.15	97.16	101.49
5	Budva	1021	672	349	801	504	297	-220	-168	-52	78.45	75.00	85.10
6	Bijelo Polje	5026	2776	2250	3992	2315	1677	-1034	-461	-573	79.43	83.39	74.53
7	Bar	2863	1832	1031	2270	1418	852	-593	-414	-179	79.29	77.40	82.64
8	Cetinje	1347	739	608	1074	576	498	-273	-163	-110	79.73	77.94	81.91
9	Danilovgrad	1457	895	562	982	607	375	-475	-288	-187	67.40	67.82	66.73
10	H. Novi	1323	765	558	842	508	334	-481	-257	-224	63.64	66.41	59.86
11	Kolašin	819	409	410	801	410	391	-18	1	-19	97.80	100.24	95.37
12	Kotor	650	378	272	532	298	234	-118	-80	-38	81.85	78.84	86.03
13	Mojkovac	878	494	384	618	353	265	-260	-141	-119	70.39	71.46	69.01
14	Nikšić	5254	3267	1987	4202	2628	1574	-1052	-639	-413	79.98	80.44	79.21
15	Podgorica	11732	7241	4491	7304	4418	2886	-4428	-2823	-1605	62.26	61.01	64.26
16	Tuzi	-	-	-	914	517	397	-	-	-	-	-	-
17	Golubovci	-	-	-	676	401	275	-	-	-	-	-	-
18	PG+TZ+GO	11732	7241	4491	8894	5336	3558	-2838	-1905	-933	75.81	73.69	79.23
19	Plav	2201	1222	979	1727	947	780	-474	-275	-199	78.46	77.50	79.67
20	Gusinje	-	-	-	600	329	271	-	-	-	-	-	-
21	PL+GS	2201	1222	979	2327	1276	1051	126	54	72	105.72	104.42	107.35
22	Pljevlja	2649	1512	1137	2274	1310	964	-375	-202	-173	85.84	86.64	84.78
23	Plužine	214	111	103	177	89	88	-37	-22	-15	82.71	80.18	85.44
24	Rožaje	3720	2091	1629	3153	1612	1541	-567	-479	-88	84.76	77.09	94.60
25	Šavnik	116	46	70	86	36	50	-30	-10	-20	74.14	78.26	71.43
26	Tivat	784	457	327	576	350	226	-208	-107	-101	73.47	76.59	69.11
27	Ulcinj	1514	852	662	1281	738	543	-233	-114	-119	84.61	86.62	82.02
28	Žabljak	206	96	110	113	51	62	-93	-45	-48	54.85	53.13	56.36
29	Crna Gora	51262	30035	21227	41378	23944	17434	-9884	-6091	-3793	80.72	79.72	82.13

Nezaposleni po biroima rada i stepenima stručne spreme (Tab. 14.)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
1	Podgorica	7304	4418	2024	1140	267	171	975	511	1799	1181	49	10	90	63	2	1	2040	1306	55	33	3	2
2	Golubovci	676	401	162	99	34	14	147	77	238	154	8	0	3	3	0	0	82	53	2	1	0	0
3	Tuzi	914	517	456	258	17	7	95	40	208	121	1	0	3	1	0	0	129	85	5	5	0	0
4	Cetinje	1074	576	313	147	40	24	150	65	335	198	2	1	10	4	0	0	217	134	7	3	0	0
5	Danilovgrad	982	607	244	151	33	25	226	116	330	221	3	0	7	4	0	0	133	85	6	5	0	0
6	Kolašin	801	410	270	149	28	23	169	68	215	106	7	1	11	3	0	0	99	60	2	0	0	0
7	PJ PODGORICA	11751	6929	3469	1944	419	264	1762	877	3125	1981	70	12	124	78	2	1	2700	1723	77	47	3	2
8	Berane	4519	2518	1423	828	138	99	998	517	1467	813	4	2	67	30	0	0	418	227	4	2	0	0
9	Petnjica	987	553	700	440	29	14	119	27	115	58	2	1	2	0	0	0	20	13	0	0	0	0
10	Andrijevica	877	458	338	192	14	4	216	92	245	136	0	0	4	2	0	0	59	32	1	0	0	0
11	Plav	1727	947	869	564	14	3	275	99	405	208	8	2	13	5	0	0	135	65	7	1	1	0
12	Gusinje	600	329	312	208	1	0	84	29	132	70	1	0	4	1	0	0	62	19	4	2	0	0
13	Rožaje	3153	1612	1737	1057	27	5	644	212	341	163	2	0	25	12	1	0	362	156	13	6	1	1
14	PJ BERANE	11863	6417	5379	3289	223	125	2336	976	2705	1448	17	5	115	50	1	0	1056	512	29	11	2	1
15	Herceg Novi	842	508	83	46	56	23	165	84	228	162	5	1	37	19	0	0	253	163	15	10	0	0
16	Kotor	532	298	47	23	21	12	95	34	109	55	2	1	34	12	0	0	217	157	6	4	1	0
17	Tivat	576	350	91	47	27	14	99	47	158	105	10	0	16	10	1	1	166	123	7	3	1	0
18	PJ H. NOVI	1950	1156	221	116	104	49	359	165	495	322	17	2	87	41	1	1	636	443	28	17	2	0
19	Nikšić	4202	2628	500	302	165	107	883	461	1313	875	12	1	66	50	1	1	1210	792	49	37	3	2
20	Šavnik	86	36	12	8	4	2	17	3	29	9	0	0	0	0	0	0	23	13	1	1	0	0
21	Plužine	177	89	27	11	1	0	53	24	62	36	2	0	3	2	0	0	29	16	0	0	0	0
22	PJ NIKŠIĆ	4465	2753	539	321	170	109	953	488	1404	920	14	1	69	52	1	1	1262	821	50	38	3	2
23	Pljevlja	2274	1310	486	274	89	52	546	258	748	492	11	1	34	18	2	0	346	205	12	10	0	0
24	Žabljak	113	51	11	4	2	2	15	3	49	25	1	0	1	0	0	0	34	17	0	0	0	0
25	PJ PLJEVLJA	2387	1361	497	278	91	54	561	261	797	517	12	1	35	18	2	0	380	222	12	10	0	0
26	Bijelo Polje	3992	2315	1195	715	172	107	945	473	1002	638	24	3	52	20	0	0	586	349	15	10	1	0
27	Mojkovac	618	353	162	101	26	17	206	91	137	94	0	0	6	0	0	0	79	50	2	0	0	0
28	PJ B. POLJE	4610	2668	1357	816	198	124	1151	564	1139	732	24	3	58	20	0	0	665	399	17	10	1	0
29	Bar	2270	1418	577	357	86	51	387	189	602	411	12	1	56	35	0	0	529	361	21	13	0	0
30	Budva	801	504	118	72	26	19	127	81	253	163	3	1	30	18	0	0	233	144	10	6	1	0
31	Ulcinj	1281	738	406	249	42	19	223	96	240	158	9	2	18	8	0	0	301	183	39	22	3	1
32	PJ BAR	4352	2660	1101	678	154	89	737	366	1095	732	24	4	104	61	0	0	1063	688	70	41	4	1
33	UKUPNO CG	41378	23944	12563	7442	1359	814	7859	3697	10760	6652	178	28	592	320	7	3	7762	4808	283	174	15	6

Nezaposleni

- po opštinama, stepenima stručne spreme i polu -

(Tab. 15.)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	III ž	IV	IV ž	V	V ž	VI-1	VI-1ž	VI-2	VI-2ž	VII-1	VII-1ž	VII-2	VII-2ž	VIII	VIIIž
Andrijevića	877	458	338	192	14	4	216	92	245	136	0	0	4	2	0	0	59	32	1	0	0	0
Berane	4519	2518	1423	828	138	99	998	517	1467	813	4	2	67	30	0	0	418	227	4	2	0	0
Budva	801	504	118	72	26	19	127	81	253	163	3	1	30	18	0	0	233	144	10	6	1	0
Bijelo Polje	3992	2315	1195	715	172	107	945	473	1002	638	24	3	52	20	0	0	586	349	15	10	1	0
Bar	2270	1418	577	357	86	51	387	189	602	411	12	1	56	35	0	0	529	361	21	13	0	0
Cetinje	1074	576	313	147	40	24	150	65	335	198	2	1	10	4	0	0	217	134	7	3	0	0
Danilovgrad	982	607	244	151	33	25	226	116	330	221	3	0	7	4	0	0	133	85	6	5	0	0
Golubovci	676	401	162	99	34	14	147	77	238	154	8	0	3	3	0	0	82	53	2	1	0	0
Gusinje	600	329	312	208	1	0	84	29	132	70	1	0	4	1	0	0	62	19	4	2	0	0
H. Novi	842	508	83	46	56	23	165	84	228	162	5	1	37	19	0	0	253	163	15	10	0	0
Kolašin	801	410	270	149	28	23	169	68	215	106	7	1	11	3	0	0	99	60	2	0	0	0
Kotor	532	298	47	23	21	12	95	34	109	55	2	1	34	12	0	0	217	157	6	4	1	0
Mojkovac	618	353	162	101	26	17	206	91	137	94	0	0	6	0	0	0	79	50	2	0	0	0
Nikšić	4202	2628	500	302	165	107	883	461	1313	875	12	1	66	50	1	1	1210	792	49	37	3	2
Podgorica	7304	4418	2024	1140	267	171	975	511	1799	1181	49	10	90	63	2	1	2040	1306	55	33	3	2
Plav	1727	947	869	564	14	3	275	99	405	208	8	2	13	5	0	0	135	65	7	1	1	0
Petnjica	987	553	700	440	29	14	119	27	115	58	2	1	2	0	0	0	20	13	0	0	0	0
Pljevlja	2274	1310	486	274	89	52	546	258	748	492	11	1	34	18	2	0	346	205	12	10	0	0
Plužine	177	89	27	11	1	0	53	24	62	36	2	0	3	2	0	0	29	16	0	0	0	0
Rožaje	3153	1612	1737	1057	27	5	644	212	341	163	2	0	25	12	1	0	362	156	13	6	1	1
Šavnik	86	36	12	8	4	2	17	3	29	9	0	0	0	0	0	0	23	13	1	1	0	0
Tivat	576	350	91	47	27	14	99	47	158	105	10	0	16	10	1	1	166	123	7	3	1	0
Tuzi	914	517	456	258	17	7	95	40	208	121	1	0	3	1	0	0	129	85	5	5	0	0
Ulcinj	1281	738	406	249	42	19	223	96	240	158	9	2	18	8	0	0	301	183	39	22	3	1
Žabljak	113	51	11	4	2	2	15	3	49	25	1	0	1	0	0	0	34	17	0	0	0	0
UKUPNO	41378	23944	12563	7442	1359	814	7859	3697	10760	6652	178	28	592	320	7	3	7762	4808	283	174	15	6

Nezaposleni po opštinama, nivoima i podnivoima obrazovanja¹ i polu (Tab. 16.)

		Nivo	I										II		III		IV			
		Podnivo															IV-1		IV-2	
Biro rada	Ukupno	žena	111	111ž	112	112ž	113	113ž	114	114ž	121	121ž	201	201ž	301	301ž	411	411ž	421	421ž
Andrijevića	877	458	14	13	2	1	7	3	9	3	306	172	14	4	216	92	245	136	0	0
Berane	4519	2518	182	119	5	3	28	18	13	6	1195	682	138	99	998	517	1467	813	3	1
Budva	801	504	41	28	0	0	1	0	1	1	75	43	26	19	127	81	253	163	3	1
Bijelo Polje	3992	2315	125	72	10	3	56	42	40	20	964	578	172	107	945	473	1002	638	17	2
Bar	2270	1418	101	55	6	5	33	29	28	20	409	248	86	51	387	189	602	411	10	1
Cetinje	1074	576	6	5	0	0	11	3	5	1	291	138	40	24	150	65	335	198	2	1
Danilovgrad	982	607	26	18	1	1	2	2	3	3	212	127	33	25	226	116	330	221	2	0
Golubovci	676	401	18	11	0	0	3	1	3	2	138	85	34	14	147	77	238	154	6	0
Gusinje	600	329	52	38	3	2	21	14	6	3	230	151	1	0	84	29	132	70	1	0
H. Novi	842	508	14	9	0	0	3	2	3	1	63	34	56	23	165	84	228	162	5	1
Kolašin	801	410	2	2	1	0	6	2	6	4	255	141	28	23	169	68	215	106	6	1
Kotor	532	298	14	7	1	1	4	1	2	0	26	14	21	12	95	34	109	55	1	0
Mojkovac	618	353	16	14	0	0	5	3	2	2	139	82	26	17	206	91	137	94	0	0
Nikšić	4202	2628	54	33	3	0	7	6	3	2	433	261	165	107	883	461	1313	875	8	0
Podgorica	7304	4418	503	294	50	15	99	66	87	48	1285	717	267	171	975	511	1799	1181	36	6
Plav	1727	947	140	109	15	7	108	82	69	43	537	323	14	3	275	99	405	208	6	2
Petnjica	987	553	86	58	6	6	40	33	11	6	557	337	29	14	119	27	115	58	1	1
Pljevlja	2274	1310	38	27	3	2	20	12	11	8	414	225	89	52	546	258	748	492	8	0
Plužine	177	89	8	5	0	0	0	0	0	0	19	6	1	0	53	24	62	36	2	0
Rožaje	3153	1612	163	134	13	5	225	202	58	40	1278	676	27	5	644	212	341	163	2	0
Šavnik	86	36	0	0	0	0	1	1	1	1	10	6	4	2	17	3	29	9	0	0
Tivat	576	350	19	12	4	1	8	4	15	8	45	22	27	14	99	47	158	105	10	0
Tuzi	914	517	65	38	5	2	26	21	26	14	334	183	17	7	95	40	208	121	1	0
Ulcinj	1281	738	43	26	11	8	41	26	43	20	268	169	42	19	223	96	240	158	5	1
Žabljak	113	51	0	0	0	0	0	0	0	0	11	4	2	2	15	3	49	25	1	0
UKUPNO	41378	23944	1730	1127	139	62	755	573	445	256	9494	5424	1359	814	7859	3697	10760	6652	136	18

¹ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija: 111 Podnivo I1 - Bez školske spreme, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 - Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 -Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magisti), 801 Nivo VIII

Nivo	V						VI		VII										VIII	
Podnivo									VII-1						VII-2					
Biro rada	501	501ž	502	502ž	503	503ž	601	601ž	711	711ž	712	712ž	713	713ž	721	721ž	722	722ž	801	801ž
Andrijevića	4	2	0	0	0	0	25	13	9	4	14	6	11	9	0	0	1	0	0	0
Berane	67	30	0	0	1	1	143	68	45	28	144	76	85	54	0	0	4	2	0	0
Budva	30	18	0	0	0	0	67	34	14	10	108	68	44	32	5	3	5	3	1	0
Bijelo Polje	52	20	0	0	7	1	214	126	73	44	148	73	150	105	9	8	6	2	1	0
Bar	56	35	0	0	2	0	265	182	32	22	122	74	110	83	8	5	13	8	0	0
Cetinje	10	4	0	0	0	0	97	52	18	6	36	25	66	51	3	2	4	1	0	0
Danilovgrad	7	4	0	0	1	0	56	34	5	4	34	19	38	28	3	2	3	3	0	0
Golubovci	3	3	0	0	2	0	39	26	6	3	17	10	20	14	2	1	0	0	0	0
Gusinje	4	1	0	0	0	0	27	9	2	1	29	7	4	2	3	1	1	1	0	0
H. Novi	37	19	0	0	0	0	128	80	10	9	86	54	29	20	13	9	2	1	0	0
Kolašin	11	3	0	0	1	0	47	23	9	7	21	13	22	17	1	0	1	0	0	0
Kotor	34	12	0	0	1	1	109	76	11	9	58	38	38	33	3	1	3	3	1	0
Mojkovac	6	0	0	0	0	0	22	15	11	7	22	11	24	17	0	0	2	0	0	0
Nikšić	66	50	1	1	4	1	354	191	104	78	336	222	416	301	31	22	18	15	3	2
Podgorica	90	63	2	1	13	4	892	535	203	138	507	330	438	303	46	28	9	5	3	2
Plav	13	5	0	0	2	0	57	26	16	10	44	17	18	12	5	0	2	1	1	0
Petnjica	2	0	0	0	1	0	5	4	7	6	6	2	2	1	0	0	0	0	0	0
Pljevlja	34	18	2	0	3	1	130	77	39	28	95	53	81	46	8	7	4	3	0	0
Plužine	3	2	0	0	0	0	12	5	1	1	4	3	12	7	0	0	0	0	0	0
Rožaje	25	12	1	0	0	0	109	47	28	10	184	76	41	23	5	3	8	3	1	1
Šavnik	0	0	0	0	0	0	9	4	2	1	2	1	10	7	1	1	0	0	0	0
Tivat	16	10	1	1	0	0	73	49	8	6	50	38	35	30	3	1	4	2	1	0
Tuzi	3	1	0	0	0	0	69	45	19	13	16	10	25	17	0	0	5	5	0	0
Ulcinj	18	8	0	0	4	1	191	109	18	15	58	34	34	25	7	4	32	18	3	1
Žabljak	1	0	0	0	0	0	19	12	2	0	8	3	5	2	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	592	320	7	3	42	10	3159	1842	692	460	2149	1263	1758	1239	156	98	127	76	15	6

Nezaposleni prema opštinama, polu i dužini traženja zaposlenja

(Tab. 17.)

Rb	Opština	Dužina traženja zaposlenja															
		Ukupno	ž	Do6m	ž	Preko 6do9m	ž	Preko 9do12m	ž	Preko 1do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do8g	ž	Preko8g	ž
1	Andrijevisa	877	458	124	67	21	8	39	16	542	308	57	26	53	20	41	13
2	Bar	2270	1418	817	544	130	83	169	107	758	496	294	158	45	17	57	13
3	Berane	4519	2518	871	472	141	67	151	72	2805	1702	304	137	107	35	140	33
4	B. Polje	3992	2315	1109	627	200	122	264	161	1628	1079	338	167	166	81	287	78
5	Budva	801	504	344	207	38	23	37	27	287	199	49	31	16	10	30	7
6	Cetinje	1074	576	341	196	55	35	36	17	303	201	109	57	54	27	176	43
7	Danilovgrad	982	607	351	210	40	22	47	27	338	241	115	71	35	12	56	24
8	Golubocvi	676	401	167	98	42	24	32	17	309	220	73	32	10	4	43	6
9	Gusinje	600	329	161	74	60	33	49	33	277	169	37	15	7	3	9	2
10	H. Novi	842	508	437	295	34	23	32	22	216	128	53	21	24	14	46	5
11	Kolašin	801	410	245	110	38	18	74	39	290	173	50	26	38	21	66	23
12	Kotor	532	298	311	192	27	18	24	10	85	47	22	10	11	7	52	14
13	Mojkovac	618	353	126	76	34	20	37	22	286	187	34	16	25	8	76	24
14	Nikšić	4202	2628	1263	734	206	133	250	146	1550	1098	530	314	227	138	176	65
15	Petnjica	987	553	170	91	51	37	34	17	649	383	63	22	3	1	17	2
16	Plav	1727	947	323	159	125	58	106	70	982	612	126	40	14	3	51	5
17	Pljevlja	2274	1310	730	394	151	95	166	115	613	433	278	147	83	41	253	85
18	Plužine	177	89	53	23	13	9	15	7	74	38	17	8	2	1	3	3
19	Podgorica	7304	4418	2808	1647	403	258	415	255	2479	1719	529	300	186	89	484	150
20	Rožaje	3153	1612	716	389	203	126	159	92	1628	873	321	98	36	19	90	15
21	Šavnik	86	36	28	13	7	5	9	4	29	11	5	1	5	1	3	1
22	Tivat	576	350	235	144	22	18	27	17	182	128	49	24	22	10	39	9
23	Tuzi	914	517	244	141	46	29	61	36	435	275	87	32	10	2	31	2
24	Ulcinj	1281	738	514	300	78	41	70	53	368	235	122	66	55	27	74	16
25	Žabljak	113	51	40	16	7	3	5	3	28	19	9	4	9	4	15	2
26	Ukupno	41378	23944	12528	7219	2172	1308	2308	1385	17141	10974	3671	1823	1243	595	2315	640

Nezaposleni

- prema dužini traženja zaposlenja, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 18.)

Vrijeme	Ukupno	Žene	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
Do 6 mjeseci	12528	7219	2277	1327	207	137	1632	772	3063	1801	59	15	152	82	3	0	4988	2996	142	88	5	1
Preko 6 do 9 mjeseci	2172	1308	664	416	63	38	394	190	653	409	4	0	31	17	1	0	339	223	22	14	1	1
Preko 9 do 12 mjes	2308	1385	728	439	60	39	442	236	673	421	5	0	32	15	0	0	348	224	19	11	1	0
Preko 1 do 3 godine	17141	10974	7010	4571	607	446	3535	1939	4436	3018	41	9	224	134	1	1	1221	816	62	37	4	3
Preko 3 do 5 godina	3671	1823	1125	505	113	47	863	320	974	579	15	0	67	36	2	2	491	320	21	14	0	0
Preko 5 do 8 godina	1243	595	200	80	41	16	294	100	362	190	11	2	39	21	0	0	277	177	15	8	4	1
Preko 8 godina	2315	640	559	104	268	91	699	140	599	234	43	2	47	15	0	0	98	52	2	2	0	0
UKUPNO	41378	23944	12563	7442	1359	814	7859	3697	10760	6652	178	28	592	320	7	3	7762	4808	283	174	15	6

Nezaposleni

- prema godinama starosti i dužini traženja zaposlenja –

(Tab. 19.)

Godine starosti	Ukupno	UkupnoZ	do6m	Ž	6do9m	Ž	9do12m	Ž	1do3g	Ž	3do5g	Ž	5do8g	Ž	preko8g	Ž
Do 18 godina	118	56	69	33	10	7	5	2	34	14	0	0	0	0	0	0
Preko 18 do 25 godina	5244	2990	3591	2037	266	149	220	129	984	577	166	88	17	10	0	0
Preko 25 do 30 godina	5074	3023	2547	1423	331	209	298	185	1317	869	405	252	139	69	37	16
Preko 30 do 40 godina	9062	5543	2684	1558	517	324	598	377	3573	2360	1165	646	324	189	201	89
Preko 40 do 50 godina	9182	5576	1911	1199	477	297	565	346	4592	3003	1024	456	296	142	317	133
Preko 50 godina	12698	6756	1726	969	571	322	622	346	6641	4151	911	381	467	185	1760	402
Ukupno	41378	23944	12528	7219	2172	1308	2308	1385	17141	10974	3671	1823	1243	595	2315	640

Nezaposleni

– prema opštinama i godinama starosti –

(Tab. 20.)

Rb	Opština	Godine starosti													
		Ukupno	ž	Do18g	ž	Preko18 do25g	ž	Preko25 do30g	ž	Preko30 do40g	ž	Preko40 do50g	ž	Preko 50g	ž
1	Andrijevisa	877	458	1	0	61	34	75	38	144	84	216	120	380	182
2	Berane	4519	2518	11	5	416	199	389	224	791	442	1073	660	1839	988
3	Budva	801	504	4	3	79	44	110	69	179	120	166	115	263	153
4	Bijelo Polje	3992	2315	3	1	522	302	406	258	803	494	936	604	1322	656
5	Bar	2270	1418	1	1	265	167	316	208	560	378	462	287	666	377
6	Cetinje	1074	576	0	0	119	74	129	75	246	145	180	99	400	183
7	Danilovgrad	982	607	3	2	125	68	139	90	236	150	208	131	271	166
8	Golubovci	676	401	0	0	140	71	85	55	137	98	129	85	185	92
9	Gusinje	600	329	2	2	69	38	75	32	121	54	146	95	187	108
10	H. Novi	842	508	1	1	129	79	104	71	177	123	144	90	287	144
11	Kolašin	801	410	1	0	90	46	74	43	158	80	187	96	291	145
12	Kotor	532	298	0	0	95	67	93	58	119	67	83	49	142	57
13	Mojkovac	618	353	0	0	65	37	42	25	104	65	127	71	280	155
14	Nikšić	4202	2628	9	5	548	313	613	379	1108	743	1009	674	915	514
15	Podgorica	7304	4418	53	19	1222	728	1108	666	1757	1142	1530	986	1634	877
16	Plav	1727	947	6	4	219	124	205	108	368	195	369	212	560	304
17	Petnjica	987	553	1	1	83	53	68	41	181	100	270	141	384	217
18	Pljevlja	2274	1310	1	1	266	133	257	136	506	295	497	309	747	436
19	Plužine	177	89	1	0	27	15	28	14	30	15	38	26	53	19
20	Rožaje	3153	1612	9	7	257	130	287	126	630	290	857	405	1113	654
21	Šavnik	86	36	1	1	26	10	17	9	13	8	9	4	20	4
22	Tivat	576	350	4	1	73	45	94	63	138	97	95	59	172	85
23	Tuzi	914	517	1	0	154	98	114	77	223	148	209	110	213	84
24	Ulcinj	1281	738	5	2	180	109	231	152	312	199	219	139	334	137
25	Žabljak	113	51	0	0	14	6	15	6	21	11	23	9	40	19
26	UKUPNO	41378	23944	118	56	5244	2990	5074	3023	9062	5543	9182	5576	12698	6756

Nezaposleni
- prema godinama starosti, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 21.)

SSS	Ukupno	Žene	<18	Ž	18-25	Ž	25-30	Ž	30-35	Ž	35-40	Ž	40-45	Ž	45-50	Ž	50-55	Ž	55-60	Ž	>60	Ž
I	12563	7442	116	55	703	449	678	435	1023	619	1499	883	1792	1094	1695	1001	1750	1015	1759	940	1548	951
II	1359	814	0	0	44	14	32	13	74	41	151	89	195	125	230	141	265	172	232	146	136	73
III	7859	3697	2	1	427	185	490	241	823	405	1109	592	1025	520	1152	590	1224	618	984	405	623	140
IV	10760	6652	0	0	1711	865	1301	811	1037	686	1020	712	1149	790	1176	812	1391	910	1478	860	497	206
V	178	28	0	0	40	11	9	2	3	1	8	2	6	2	17	0	23	5	35	4	37	1
VI-1	592	320	0	0	3	2	3	1	42	24	80	57	77	52	69	46	107	59	131	57	80	22
VI-2	7	3	0	0	0	0	2	0	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0
VII-1	7762	4808	0	0	2276	1436	2447	1448	1392	903	693	459	372	255	203	139	142	73	154	81	83	14
VII-2	283	174	0	0	40	28	111	71	78	49	23	16	10	5	7	1	6	1	6	2	2	1
VIII	15	6	0	0	0	0	1	1	3	3	1	0	3	0	3	2	1	0	2	0	1	0
Σ	41378	23944	118	56	5244	2990	5074	3023	4475	2731	4587	2812	4629	2843	4553	2733	4909	2853	4781	2495	3008	1408

Nezaposleni

– prema dužini radnog staža, polu i stepenima stručne spreme –

(Tab. 22.)

SSS	Σ	Ž	Bez staža	Ž	Sa stažom	Ž	Do 1	Ž	Preko 1 do 2	Ž	Preko 2 do 3	Ž	Preko 3 do 5	Ž	Preko 5 do 10	Ž	Preko 10 do 20	Ž	Preko 20 do 30	Ž	Preko 30	Ž
I	12563	7442	7527	5223	5036	2219	1297	705	530	256	326	160	463	224	713	341	806	298	770	209	131	26
II	1359	814	474	292	885	522	201	141	90	56	68	50	88	59	141	81	154	79	120	45	23	11
III	7859	3697	2259	1205	5600	2492	1025	528	535	269	395	211	599	321	925	461	997	377	891	257	233	68
IV	10760	6652	3156	1933	7604	4719	1669	1023	858	558	513	370	821	578	1196	817	1314	815	963	428	270	130
V	178	28	42	10	136	18	17	4	6	2	4	1	2	1	9	2	16	1	65	7	17	0
VI-1	592	320	77	48	515	272	48	29	50	28	36	23	51	35	87	51	114	58	90	37	39	11
VI-2	7	3	1	0	6	3	1	0	3	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0
VII-1	7762	4808	3481	2027	4281	2781	1666	1077	780	517	407	283	472	329	488	331	289	178	128	51	51	15
VII-2	283	174	107	62	176	112	64	45	31	17	25	19	21	14	19	11	11	4	3	0	2	2
VIII	15	6	4	3	11	3	2	0	0	0	1	1	0	0	1	1	6	1	0	0	1	0
Σ	41378	23944	17128	10803	24250	13141	5990	3552	2883	1704	1775	1118	2518	1562	3579	2096	3707	1811	3031	1035	767	263

Nezaposleni prema opštinama, polu i dužini radnog staža

(Tab. 23.)

BIRO RADA	Ukupno	ž	Bez staža	ž	Sa stažom	ž	Dužina radnog staža															
							Do 1 g	ž	Preko 1do2g	ž	Preko 2do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do10g	ž	Preko 10do20g	ž	Preko 20do30g	ž	Preko 30g	ž
Andrijevića	877	458	386	250	491	208	129	59	61	34	28	20	48	23	82	34	87	26	50	11	6	1
Berane	4519	2518	2083	1366	2436	1152	582	323	287	146	188	109	268	153	401	188	457	172	223	58	30	3
Budva	801	504	168	107	633	397	111	71	58	36	43	31	67	50	94	60	119	75	94	52	47	22
Bijelo Polje	3991	2314	1602	1079	2389	1235	538	310	284	163	185	111	264	145	371	220	349	163	345	115	53	8
Bar	2270	1418	642	401	1628	1017	426	283	210	143	116	82	172	130	238	161	177	104	166	68	123	46
Cetinje	1074	576	214	121	860	455	129	72	58	35	47	33	63	37	111	67	136	74	288	126	28	11
Danilovgrad	982	607	311	222	671	385	164	105	79	50	44	30	71	42	136	73	106	58	56	23	15	4
Golubovci	676	401	294	184	382	217	105	72	53	37	22	13	40	26	55	35	45	21	54	12	8	1
Gusinje	599	328	451	262	148	66	53	18	23	14	10	6	9	3	20	14	16	7	15	4	2	0
H. Novi	842	508	152	85	690	423	122	83	70	50	43	29	62	41	93	65	105	67	114	48	81	40
Kolašin	801	410	284	175	517	235	84	44	41	19	33	15	50	27	80	45	121	53	86	27	22	5
Kotor	532	298	216	131	316	167	49	27	28	20	23	14	24	14	51	31	44	24	75	30	22	7
Mojkovac	618	353	202	139	416	214	75	40	53	32	31	17	43	25	74	44	93	42	37	7	10	7
Nikšić	4202	2628	1189	798	3013	1830	779	507	393	254	252	177	334	217	443	281	408	228	325	131	79	35
Podgorica	7305	4419	3158	1934	4147	2485	1082	672	468	299	308	210	440	304	604	402	633	398	503	160	109	40
Plav	1728	948	1235	738	493	210	134	65	61	32	28	12	44	22	79	43	76	28	62	8	9	0
Petnjica	987	553	730	470	257	83	71	23	48	15	17	7	33	10	38	18	37	8	12	2	1	0
Pljevlja	2274	1310	643	433	1631	877	461	270	230	147	136	82	200	133	208	115	255	96	124	31	17	3
Plužine	177	89	42	22	135	67	21	11	20	11	12	9	6	3	16	6	16	7	37	15	7	5
Rožaje	3153	1612	1953	1164	1200	448	319	135	144	50	80	34	110	51	152	59	239	67	142	50	14	2
Šavnik	86	36	32	9	54	27	24	18	4	3	0	0	8	3	2	0	9	2	7	1	0	0
Tivat	576	350	116	73	460	277	102	65	55	36	39	29	47	30	74	50	55	37	73	25	15	5
Tuzi	914	517	640	397	274	120	83	42	40	18	21	9	29	19	47	18	29	11	23	3	2	0
Ulcinj	1281	738	359	235	922	503	326	227	106	55	66	37	82	54	97	60	79	33	103	22	63	15
Žabljak	113	51	26	8	87	43	21	10	9	5	3	2	4	0	13	7	16	10	17	6	4	3
UKUPNO	41378	23944	17128	10803	24250	13141	5990	3552	2883	1704	1775	1118	2518	1562	3579	2096	3707	1811	3031	1035	767	263

Nezaposleni prema grupama zanimanja i stepenima obrazovanja

(Tab. 24.)

Grupa zanimanja	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	Ž
01 Proizvođači bilja	468	252	2	0	7	3	43	24	230	120	0	0	7	3	0	0	178	102	1	0	0	0
02 Stočari i živinari	71	40	0	0	0	0	2	2	31	17	0	0	1	0	0	0	37	21	0	0	0	0
04 Veterinari	89	41	0	0	0	0	0	0	88	41	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
05 Prerađivači hrane i pića	345	228	0	0	28	8	96	58	175	128	0	0	6	4	0	0	37	29	3	1	0	0
09 Šumari	151	40	3	2	0	0	12	0	120	33	0	0	2	2	0	0	14	3	0	0	0	0
10 Prerađivači i obrađivači drveta	371	145	0	0	34	11	190	54	145	80	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
13 Geolozi	14	9	0	0	0	0	0	0	7	5	0	0	0	0	0	0	7	4	0	0	0	0
14 Zanimanja eksploatacije nafte i zemnog gasa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
15 Rudari i oplemenjivači ruda	85	33	0	0	3	0	29	1	50	32	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
16 Metalurzi	136	71	0	0	1	0	55	27	54	34	0	0	8	1	0	0	17	9	1	0	0	0
18 Obradivači metala	964	105	0	0	66	1	755	76	53	13	31	0	20	2	0	0	38	13	1	0	0	0
19 Monteri i instalateri u mašinstvu	191	3	0	0	17	0	165	0	3	3	3	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
20 Mašinski konstruktori i projektanti	493	165	0	0	0	0	4	2	454	156	0	0	8	1	0	0	25	5	2	1	0	0
21 Mašinski tehnolozi	324	88	0	0	0	0	0	0	311	85	3	1	4	1	0	0	6	1	0	0	0	0
22 Mehaničari i mašinisti	1342	72	0	0	72	0	1071	47	177	24	22	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24 Elektroenergetičari	680	96	1	0	5	0	251	6	335	64	9	0	2	1	0	0	76	25	1	0	0	0
25 Elektromehaničari	504	39	0	0	7	1	380	14	105	24	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26 Elektroničari	185	48	0	0	1	0	18	1	141	40	5	0	2	0	0	0	17	7	0	0	1	0
27 Zanimanja telekomunikacija	145	62	0	0	0	0	13	4	118	54	6	1	6	3	0	0	2	0	0	0	0	0
28 Zanimanja računarske tehnike	432	159	0	0	0	0	0	0	238	105	0	0	12	5	0	0	182	49	0	0	0	0
31 Hemičari	482	424	0	0	2	2	54	51	385	335	0	0	3	3	0	0	36	31	2	2	0	0
32 Gumari i plastičari	6	5	0	0	1	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33 Proizvođači keramike i građevinskog materijala	4	2	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
34 Staklari	4	2	0	0	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35 Papirničari	36	28	0	0	0	0	4	2	32	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36 Grafičari	93	59	0	0	3	1	18	11	63	40	2	2	1	0	0	0	6	5	0	0	0	0
39 Tekstilci	213	193	0	0	4	4	120	108	82	75	2	2	3	2	0	0	2	2	0	0	0	0

40 Proizvođači odjeće	983	915	0	0	292	267	577	542	111	104	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
41 Kožari i krznari	89	54	0	0	0	0	60	35	24	17	0	0	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Obućari i kožni galanteristi	231	146	2	0	38	1	176	135	13	8	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
45 Komunalci	7	7	6	6	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46 Tapetari	12	4	0	0	2	0	9	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47 Farbari i lakireri	31	0	0	0	8	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50 Geodeti	58	33	0	0	0	0	0	0	53	30	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	0	0
51 Arhitekti i urbanisti	203	104	0	0	0	0	0	0	64	29	0	0	0	0	0	0	128	69	11	6	0	0
52 Građevinari	503	175	0	0	62	0	126	28	189	91	2	0	7	3	0	0	117	53	0	0	0	0
53 Zanimanja završnih građevinskih radova	44	1	0	0	5	0	39	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56 Zanimanja drumskog saobraćaja	664	113	3	0	47	0	117	5	343	79	6	1	4	0	0	0	142	28	2	0	0	0
57 Željezničari	39	6	0	0	3	1	3	0	30	3	0	0	1	1	0	0	2	1	0	0	0	0
58 Brodari	364	132	0	0	1	0	0	0	79	6	0	0	37	3	2	2	240	120	5	1	0	0
59 Vazduhoplovci	3	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
60 Zanimanja PTT saobraćaja	117	80	0	0	0	0	30	24	81	56	2	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0
61 Zanimanja pretovarnih usluga, unutrašnjeg transporta i prevoza žičarama	32	11	0	0	2	0	5	1	23	9	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
64 Trgovci	2662	2087	0	0	104	73	1605	1292	883	686	7	2	30	16	0	0	32	17	1	1	0	0
65 Zanimanja ugostiteljstva i turizma	2725	1613	1	0	143	82	1169	562	994	672	8	2	64	42	2	0	336	248	8	5	0	0
66 Menadžeri i organizatori	910	519	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	12	0	0	826	472	57	35	2	0
67 Ekonomisti	2558	1763	0	0	0	0	2	2	1244	990	3	3	141	81	0	0	1123	660	41	26	4	1
68 Pravnici	1133	727	0	0	0	0	0	0	167	122	0	0	32	16	0	0	918	580	16	9	0	0
69 Informatičari i statističari	97	48	0	0	0	0	0	0	41	33	0	0	8	5	0	0	47	10	1	0	0	0
70 Kadrovska zanimanja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
71 Administratori	499	462	0	0	249	245	163	157	87	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72 Zanimanja odbrane, bezbjednosti i zaštite	380	182	0	0	23	0	0	0	13	2	42	10	2	1	0	0	297	167	3	2	0	0
75 Vaspitači i nastavnici društveno-humanističke oblasti	1282	1032	0	0	0	0	0	0	123	95	0	0	81	67	0	0	1058	854	19	15	1	1
76 Nastavnici prirodno-matematičke struke	84	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	10	0	0	66	32	3	3	0	0

77 Nastavnici tehničko-tehnološke struke	10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	2	0	0	0	2	1	0	0	0	0
82 Društveno-humanistička zanimanja	1832	1262	0	0	0	0	0	0	1209	800	0	0	0	0	0	0	568	420	51	41	4	1
83 Prirodno-matematička zanimanja	612	397	0	0	0	0	0	0	360	238	0	0	0	0	0	0	231	145	18	11	3	3
85 Likovni umjetnici i dizajneri	156	103	0	0	0	0	0	0	30	23	0	0	0	0	0	0	125	80	1	0	0	0
86 Scenski umjetnici, muzičari i književnici	99	71	0	0	0	0	0	0	45	33	0	0	0	0	0	0	53	37	1	1	0	0
87 Zanimanja javnog informisanja	104	81	0	0	0	0	0	0	34	32	0	0	0	0	0	0	68	48	2	1	0	0
88 Ostala zanimanja kulture, umjetnosti i informisanja	451	383	0	0	0	0	0	0	270	230	0	0	0	0	0	0	181	153	0	0	0	0
90 Medicinari	835	652	0	0	0	0	0	0	539	431	0	0	21	19	1	0	268	198	6	4	0	0
91 Stomatolozi	144	92	0	0	0	0	0	0	81	55	0	0	2	2	0	0	59	35	2	0	0	0
92 Farmaceuti	164	145	1	1	0	0	0	0	132	117	0	0	0	0	0	0	25	22	6	5	0	0
93 Zanimanja socijalne zaštite	28	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	0	0	20	16	1	1	0	0
94 Zanimanja fizičke kulture	90	23	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	6	2	0	0	69	15	10	2	0	0
95 Sportisti	62	9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	8	0	1	1	48	8	4	0	0	0
96 Zanimanja ličnih usluga	609	543	0	0	126	113	464	413	16	15	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98 Vjerska zanimanja	21	10	0	0	0	0	0	0	8	5	0	0	0	0	0	0	12	5	1	0	0	0
99 Neraspoređeni	12621	7478	12544	7433	0	0	4	2	67	41	1	0	3	1	0	0	0	0	2	1	0	0
UKUPNO:	41378	23944	12563	7442	1359	814	7859	3697	10760	6652	178	28	592	320	7	3	7762	4808	283	174	15	6

Lica sa invaliditetom - Po opštinama i stepenima stručne spreme (Tab. 25.)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
1	Podgorica	524	262	145	75	112	53	129	59	114	68	7	1	2	0	0	0	15	6	0	0	0	0
2	Golubovci	62	25	13	8	14	4	21	5	14	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Tuzi	49	18	24	8	4	1	12	5	7	3	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
4	Cetinje	52	26	28	12	6	2	7	4	9	6	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
5	Danilovgrad	79	50	23	13	10	8	24	12	22	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Kolašin	47	25	17	7	6	4	11	4	11	9	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	PJ PODGORICA	813	406	250	123	152	72	204	89	177	111	8	2	3	0	0	0	19	9	0	0	0	0
8	Berane	2179	1161	846	474	90	59	539	253	630	346	1	0	35	15	0	0	38	14	0	0	0	0
9	Petnjica	378	222	316	201	14	7	33	7	15	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Andrijevica	450	231	226	135	10	2	98	36	109	56	0	0	3	1	0	0	4	1	0	0	0	0
11	Plav	419	238	248	167	7	1	70	27	84	39	3	1	2	0	0	0	5	3	0	0	0	0
12	Gusinje	83	51	61	42	1	0	8	3	10	6	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
13	Rožaje	1103	689	739	533	22	4	229	89	97	56	1	0	8	5	0	0	7	2	0	0	0	0
14	PJ BERANE	4612	2592	2436	1552	144	73	977	415	945	510	5	1	49	21	0	0	56	20	0	0	0	0
15	Herceg Novi	137	58	22	10	26	7	44	15	32	22	0	0	5	2	0	0	8	2	0	0	0	0
16	Kotor	59	22	12	4	8	2	20	9	12	4	0	0	5	1	0	0	2	2	0	0	0	0
17	Tivat	66	34	19	10	8	4	11	5	21	9	0	0	2	2	0	0	5	4	0	0	0	0
18	PJ H. NOVI	262	114	53	24	42	13	75	29	65	35	0	0	12	5	0	0	15	8	0	0	0	0
19	Nikšić	432	260	99	63	48	27	129	68	127	86	2	0	2	0	0	0	23	14	2	2	0	0
20	Šavnik	13	2	3	1	1	0	6	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Plužine	28	11	10	3	1	0	9	5	7	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	PJ NIKŠIĆ	473	273	112	67	50	27	144	73	137	90	3	0	2	0	0	0	23	14	2	2	0	0
23	Pljevlja	609	336	243	121	56	26	161	91	135	92	4	0	3	1	0	0	7	5	0	0	0	0
24	Žabljak	20	10	8	4	1	1	3	0	8	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	PJ PLJEVLJA	629	346	251	125	57	27	164	91	143	97	4	0	3	1	0	0	7	5	0	0	0	0
26	Bijelo Polje	711	361	308	171	77	37	182	76	125	71	5	1	8	3	0	0	6	2	0	0	0	0
27	Mojkovac	228	110	82	45	15	7	88	32	40	25	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0
28	PJ B. POLJE	939	471	390	216	92	44	270	108	165	96	5	1	8	3	0	0	9	3	0	0	0	0
29	Bar	364	211	141	87	29	15	81	40	92	57	1	0	8	3	0	0	12	9	0	0	0	0
30	Budva	78	49	21	9	8	6	25	17	20	15	0	0	2	1	0	0	2	1	0	0	0	0
31	Ulcinj	52	15	20	5	9	4	12	3	9	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
32	PJ BAR	494	275	182	101	46	25	118	60	121	75	1	0	10	4	0	0	16	10	0	0	0	0
33	UKUPNO CG	8222	4477	3674	2208	583	281	1952	865	1753	1014	26	4	87	34	0	0	145	69	2	2	0	0

Lica sa invaliditetom – prema vrstama statusa² (Tab. 26)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	21	21Ž	22	22Ž	23	23Ž	25V	25Ž	26	26Ž	61	61Ž	62	62Ž	63	63Ž	64	64Ž
1	Podgorica	530	265	4	0	2	0	116	47	2	1	179	78	0	0	10	6	7	4	210	129
2	Golubovci	62	25	0	0	0	0	12	3	0	0	18	5	0	0	0	0	1	0	31	17
3	Tuzi	49	18	0	0	0	0	3	1	1	0	13	3	0	0	2	1	0	0	30	13
4	Cetinje	53	27	1	0	0	0	12	8	0	0	11	3	0	0	1	1	0	0	28	15
5	Danilovgrad	79	50	0	0	0	0	25	18	0	0	14	9	0	0	0	0	2	0	38	23
6	Kolašin	47	25	0	0	0	0	21	12	0	0	6	5	0	0	0	0	0	0	20	8
7	PJ PODGORICA	820	410	5	0	2	0	189	89	3	1	241	103	0	0	13	8	10	4	357	205
8	Berane	2179	1161	0	0	0	0	90	22	0	0	45	18	0	0	2	1	8	5	2034	1115
9	Petnjica	378	222	0	0	0	0	9	2	0	0	7	1	0	0	0	0	0	0	362	219
10	Andrijevica	450	231	0	0	1	0	6	1	0	0	7	2	0	0	0	0	0	0	436	228
11	Plav	419	238	0	0	0	0	2	1	0	0	15	2	0	0	0	0	2	2	400	233
12	Gusinje	83	51	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	81	50
13	Rožaje	1104	689	1	0	0	0	41	5	1	0	33	9	0	0	0	0	1	1	1027	674
14	PJ BERANE	4613	2592	1	0	1	0	148	31	1	0	108	33	0	0	2	1	12	8	4340	2519
15	Herceg Novi	137	58	0	0	0	0	16	2	0	0	14	4	0	0	1	0	0	0	106	52
16	Kotor	60	22	0	0	0	0	9	3	0	0	13	7	0	0	0	0	1	0	37	12
17	Tivat	71	35	1	0	0	0	5	0	0	0	7	1	0	0	0	0	0	0	58	34
18	PJ H. NOVI	268	115	1	0	0	0	30	5	0	0	34	12	0	0	1	0	1	0	201	98
19	Nikšić	432	260	2	0	2	0	71	22	0	0	30	18	0	0	9	4	10	4	308	212
20	Šavnik	13	2	0	0	0	0	4	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	6	2
21	Plužine	29	12	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	26	10
22	PJ NIKŠIĆ	474	274	2	0	2	0	77	23	0	0	33	18	0	0	9	4	11	5	340	224
23	Pljevlja	621	343	0	0	1	0	147	36	0	0	39	18	0	0	0	0	0	0	434	289
24	Žabljak	20	10	0	0	0	0	4	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	14	9
25	PJ PLJEVLJA	641	353	0	0	1	0	151	36	0	0	41	19	0	0	0	0	0	0	448	298
26	Bijelo Polje	715	362	1	0	0	0	74	39	0	0	66	30	0	0	0	0	2	1	572	292
27	Mojkovac	236	114	0	0	1	0	63	19	1	1	9	5	0	0	1	0	3	2	158	87
28	PJ B. POLJE	951	476	1	0	1	0	137	58	1	1	75	35	0	0	1	0	5	3	730	379
29	Bar	365	212	2	1	1	0	27	10	1	0	31	9	0	0	5	1	1	1	297	190
30	Budva	78	49	1	0	0	0	2	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	72	47
31	Ulcinj	52	15	0	0	0	0	4	1	1	0	14	4	0	0	0	0	0	0	33	10
32	PJ BAR	495	276	3	1	1	0	33	11	2	0	48	15	0	0	5	1	1	1	402	247
33	UKUPNO CG	8262	4496	13	1	8	0	765	253	7	2	580	235	0	0	31	14	40	21	6818	3970

² Lica sa invaliditetom po vrstama invaliditeta 21 - RVI ratni vojni invalid, 22 - MVI mimodopski vojni invalid, 23 - Invalid rada II i III kategorije (IR), 25 - CIR civilni invalid rata, 26 - KO kategorisana omladina, 61 - Korisnik djelične invalidske penzije (KDIP), 62 - Lice sa posebnim obrazovnim potrebama – inkluzivno obrazovanje, 63 - Lice sa posebnim obrazovnim potrebama – specijalizovane škole, 64 - Lice sa invaliditetom po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda. Pojedina lica su kategorisana po dva osnova – vrste invaliditeta i u tabeli su prikazani oba puta

Lica sa invaliditetom po rješenju komisija za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda – prema stepenu invalidnosti (Tab. 27)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	20-49% Laki invaliditet	Ž	50-79% Umjereni invaliditet	Ž	80-100% Teški invaliditet	Ž
1	Podgorica	210	129	102	65	81	49	27	15
2	Golubovci	31	17	13	8	9	6	9	3
3	Tuzi	30	13	14	6	6	2	10	5
4	Cetinje	28	15	18	11	8	3	2	1
5	Danilovgrad	38	23	18	11	14	9	6	3
6	Kolašin	20	8	15	8	4	0	1	0
7	PJ PODGORICA	357	205	180	109	122	69	55	27
8	Berane	2034	1115	1492	807	408	220	134	88
9	Petnjica	362	219	283	169	54	38	25	12
10	Andrijevisa	436	228	306	154	98	58	32	16
11	Plav	400	233	256	148	104	60	40	25
12	Gusinja	81	50	55	37	17	9	9	4
13	Rožaje	1027	674	689	480	235	146	103	48
14	PJ BERANE	4340	2519	3081	1795	916	531	343	193
15	Herceg Novi	106	52	60	36	40	12	6	4
16	Kotor	37	12	18	6	15	5	4	1
17	Tivat	58	34	29	21	28	12	1	1
18	PJ H. NOVI	201	98	107	63	83	29	11	6
19	Nikšić	308	212	88	68	214	140	6	4
20	Šavnik	6	2	2	1	4	1	0	0
21	Plužine	26	10	8	4	18	6	0	0
22	PJ NIKŠIĆ	340	224	98	73	236	147	6	4
23	Pljevlja	434	289	231	165	141	87	62	37
24	Žabljak	14	9	10	7	3	1	1	1
25	PJ PLJEVLJA	448	298	241	172	144	88	63	38
26	Bijelo Polje	572	292	339	186	202	95	31	11
27	Mojkovac	158	87	84	45	56	34	18	8
28	PJ B. POLJE	730	379	423	231	258	129	49	19
29	Bar	297	190	164	101	99	72	34	17
30	Budva	72	47	38	27	24	13	10	7
31	Ulcinj	33	10	14	5	14	5	5	0
32	PJ BAR	402	247	216	133	137	90	49	24
33	UKUPNO CG	6818	3970	4346	2576	1896	1083	576	311

Lica sa invaliditetom po godinama starosti (Tab. 28)

Rb	Opština	Godine starosti													
		Ukupno	ž	Do18g	ž	Preko18 do25g	ž	Preko25 do30g	ž	Preko30 do40g	ž	Preko40 do50g	ž	Preko 50g	ž
1	Andrijevića	450	231	0	0	7	4	10	2	38	19	113	63	282	143
2	Berane	2179	1161	1	0	51	26	50	24	209	99	531	295	1337	717
3	Budva	78	49	0	0	1	1	2	2	8	5	25	19	42	22
4	Bijelo Polje	711	361	1	0	15	7	17	7	68	36	164	101	446	210
5	Bar	364	211	0	0	17	8	18	4	47	19	94	61	188	119
6	Cetinje	52	26	0	0	2	1	4	2	6	3	11	5	29	15
7	Danilovgrad	79	50	0	0	5	2	5	3	12	8	10	7	47	30
8	Golubovci	62	25	0	0	7	0	6	2	11	6	14	7	24	10
9	Gusinje	83	51	0	0	3	1	3	1	4	2	19	15	54	32
10	H. Novi	137	58	0	0	8	2	6	2	25	9	35	14	63	31
11	Kolašin	47	25	0	0	0	0	0	0	2	1	11	3	34	21
12	Kotor	59	22	0	0	4	1	6	3	14	1	16	9	19	8
13	Mojkovac	228	110	0	0	7	3	8	6	19	10	45	18	149	73
14	Nikšić	432	260	0	0	17	8	20	8	60	36	129	88	206	120
15	Podgorica	524	262	1	0	40	18	33	17	93	46	117	61	240	120
16	Plav	419	238	0	0	10	4	10	5	44	19	87	48	268	162
17	Petnjica	378	222	0	0	2	1	7	3	23	14	89	58	257	146
18	Pljevlja	609	336	0	0	8	5	15	4	62	33	128	80	396	214
19	Plužine	28	11	0	0	1	1	2	1	1	1	6	4	18	4
20	Rožaje	1103	689	0	0	19	8	29	11	117	68	249	151	689	451
21	Šavnik	13	2	0	0	2	1	1	0	1	0	1	0	8	1
22	Tivat	66	34	0	0	5	1	9	4	4	2	11	6	37	21
23	Tuzi	49	18	0	0	6	3	2	0	7	2	10	4	24	9
24	Ulcinj	52	15	0	0	3	0	4	0	12	5	10	3	23	7
25	Žabljak	20	10	0	0	0	0	1	0	1	1	8	6	10	3
26	UKUPNO	8222	4477	3	0	240	106	268	111	888	445	1933	1126	4890	2689

Novoprijavljeni po opštinama, polu i stepenima obrazovanja³

– za period 1. januar – 31. decembar 2018. godine –

(Tab. 29.)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	II lž	IV	IV ž	V	Vž	VI-1	VI-1 ž	VI-2	VI-2 ž	VII-1	VII-1 ž	VII-2	VII-2 ž	VIII	VIII ž
Andrijevića	286	142	76	37	3	2	58	27	90	44	0	0	2	0	0	0	56	32	1	0	0	0
Berane	2155	1093	555	317	23	17	319	138	757	345	4	3	32	11	0	0	461	260	4	2	0	0
Budva	769	489	79	49	13	9	103	67	281	179	4	1	24	14	1	1	253	162	11	7	0	0
Bijelo Polje	2743	1564	557	312	63	46	498	241	846	489	15	3	22	9	0	0	720	448	21	16	1	0
Bar	1994	1254	414	257	54	37	282	151	549	345	6	2	47	33	0	0	622	417	20	12	0	0
Cetinje	723	414	137	68	20	15	77	40	227	129	0	0	5	3	0	0	249	156	8	3	0	0
Danilovgrad	877	497	169	98	12	9	178	88	313	175	4	0	6	4	0	0	189	118	6	5	0	0
Golubovci	994	575	247	141	39	18	208	110	372	223	8	0	6	5	0	0	111	76	3	2	0	0
Gusinje	719	398	360	239	3	0	99	36	161	89	1	0	7	2	0	0	82	30	6	2	0	0
H. Novi	868	552	79	44	44	28	146	78	215	149	2	0	40	27	0	0	329	217	13	9	0	0
Kolašin	570	264	144	66	13	9	119	40	156	67	7	0	10	3	0	0	120	78	1	1	0	0
Kotor	665	425	55	34	11	9	82	35	185	108	1	1	26	10	0	0	297	222	7	6	1	0
Mojkovac	404	219	50	27	6	5	114	45	106	56	2	1	6	2	0	0	116	81	4	2	0	0
Nikšić	3097	1804	334	190	54	30	537	254	949	547	13	1	42	30	0	0	1120	717	47	35	1	0
Podgorica	7970	4716	1650	871	129	94	862	458	2423	1435	28	6	105	73	2	0	2688	1724	79	52	4	3
Plav	1081	587	420	271	8	3	165	61	300	159	2	1	9	6	0	0	169	83	7	3	1	0
Petnjica	1144	623	775	485	30	14	145	31	155	72	2	1	2	0	0	0	35	20	0	0	0	0
Pljevlja	1847	1026	291	173	38	26	375	156	639	369	5	1	31	16	2	0	450	274	16	11	0	0
Plužine	135	68	18	14	2	1	33	10	47	23	0	0	1	0	0	0	34	20	0	0	0	0
Rožaje	2106	1107	903	557	4	0	321	131	408	201	5	1	19	9	1	0	427	199	17	8	1	1
Šavnik	76	34	9	4	2	2	12	3	33	13	0	0	1	0	0	0	19	12	0	0	0	0
Tivat	618	365	108	57	18	11	81	38	202	116	4	0	10	6	1	0	185	133	8	4	1	0
Tuzi	1180	666	555	316	21	9	124	50	292	165	2	0	3	1	0	0	174	117	9	8	0	0
Ulcinj	885	506	231	146	14	5	128	55	159	101	3	1	11	5	0	0	303	172	36	21	0	0
Žabljak	128	46	17	4	0	0	15	1	52	20	2	0	4	3	0	0	38	18	0	0	0	0
UKUPNO	34034	19434	8233	4777	624	399	5081	2344	9917	5619	120	23	471	272	7	1	9247	5786	324	209	10	4

³ Izvještaj prikazuje sva novoprijavljena lica, pa i ona kada nezaposleno lice prelazi iz jednog u drugi biro rada

Novoprijavljeni

- prema stepenima stručne spreme – (Tab.30.)

	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	ž
Prvi put, nema zapošljavanja	4242	2119	790	416	8	1	230	95	1258	531	27	8	12	6	2	1	1878	1036	36	25	1	0
Prvi put, ima zapošljavanja	1544	827	194	82	6	3	125	47	501	257	10	2	30	12	0	0	671	420	6	4	1	0
Nije prvi put, nema zapošljavanja	9510	5849	4172	2823	151	102	1159	578	1999	1120	12	3	41	25	2	0	1901	1155	71	42	2	1
Nije prvi put, ima zapošljavanja	18738	10639	3077	1456	459	293	3567	1624	6159	3711	71	10	388	229	3	0	4797	3175	211	138	6	3
UKUPNO:	34034	19434	8233	4777	624	399	5081	2344	9917	5619	120	23	471	272	7	1	9247	5786	324	209	10	4

Novoprijavljeni⁴

- prema razlogu prestanka radnog odnosa –

(Tab. 31.)

Razlog prestanka radnog odnosa	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	ž
01 Izrecena mera prestanka radnog odnosa zbog povrede radnih dužnosti i obaveza	46	14	13	3	3	3	11	2	12	2	0	0	0	0	0	0	7	4	0	0	0	0
02 Pismena izjava zaposlenog da želi da raskine radni odnos (otkaz ugovora o radu)	575	315	140	64	16	8	119	55	169	113	3	0	7	3	0	0	115	70	6	2	0	0
03 Zaključivanje sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa	918	537	131	53	27	19	168	81	349	225	5	1	13	10	0	0	213	139	11	9	1	0
04 Dopunski rad kod drugog poslodavca bez saglasnosti poslodavca kod koga je zaposleni u radnom odnosu sa punim radnim vremenom	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴ Izveštaj prikazuje sva novoprijavljena lica, osim lica koja prelaze iz jednog u drugi biro rada

05 Ako zaposleni ne pokaže potrebna znanja i sposobnosti, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06 Ako zaposleni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
07 Ako zaposleni na probnom radu nije postigao odgovarajuće rezultate rada	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
08 Pripravnik nije položio stručni ispit	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
09 Neopravdani izostanak s posla 5 radnih dana uzastopno	5	1	3	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Neopravdani izostanak s posla 7 radnih dana sa prekidima u toku 3 meseca	8	1	5	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
12 Ako su pri zasnivanju radnog odnosa precutani ili dati neistiniti podaci značajni za zasnivanje radnog odnosa	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto na koje je zaposleni raspoređen zbog potreba procesa rada	5	2	1	1	0	0	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
14 Odbijanje raspoređivanja iz jednog u drugo mesto rada, kod istog poslodavca	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
16 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto, pošto je utvrđeno da zaposleni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da zasnjuje radni odnos na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom kod drugog poslodavca (preuzimanje)	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da se radno angažuje na obavljanju poslova koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti	4	3	0	0	0	0	2	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Isplaćena jednokratna novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	43	25	15	8	2	1	11	6	11	9	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0
23 Isplaćena otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	725	362	160	55	22	14	171	64	238	142	9	0	31	16	0	0	90	70	4	1	0	0
28 Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izdržavanja kazne zatvora	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30 Isteka rada na određeno vreme u svojstvu pripravnika	100	49	0	0	0	0	10	3	28	12	0	0	4	2	0	0	56	32	2	0	0	0

31 Stečaj preduzeca	454	228	141	63	17	10	116	54	142	79	1	0	6	3	0	0	30	18	1	1	0	0
32 Likvidacija preduzeca	103	55	14	7	6	4	18	8	41	25	0	0	5	3	0	0	18	8	1	0	0	0
33 Prestanak rada poslodavca	171	93	36	15	6	1	48	21	56	37	0	0	3	3	0	0	22	16	0	0	0	0
34 Ako se zaposleni ne vrati na rad u roku od 30 dana od dana povratka sa rada iz inostranstva, vojske ili po prestanku funkcije	4	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
35 Istek rada na određeno vreme	10399	5949	1782	910	255	166	1960	941	3359	2049	38	7	170	85	4	0	2724	1722	102	67	5	2
36 Istek radnog angažovanja nezaposlenog lica	234	132	41	20	6	3	39	22	76	44	1	0	1	1	0	0	70	42	0	0	0	0
37 Zbog premeštaja braccnog druga u skladu sa posebnim propisima	3	3	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38 Zbog zdravstvenog stanja zaposlenog ili članova njegove porodice	3	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40 Zbog prestanka rada ostvarenog po drugom osnovu	15	10	3	2	0	0	2	2	4	3	0	0	0	0	0	0	6	3	0	0	0	0
42 Ostali razlozi utvrđeni zakonom ili kolektivnim ugovorom	691	367	182	85	18	8	142	66	201	121	2	0	9	6	0	0	132	79	5	2	0	0
UKUPNO 1. sa stažom	14518	8154	2673	1288	380	238	2825	1331	4697	2866	60	8	250	132	4	0	3490	2206	133	83	6	2
UKUPNO 2. bez staža	18614	10740	5186	3253	229	153	2142	960	4958	2601	58	15	215	136	3	1	5634	3497	185	122	4	2
UKUPNO SVEGA=	33132	18894	7859	4541	609	391	4967	2291	9655	5467	118	23	465	268	7	1	9124	5703	318	205	10	4

Novoprijavljeni

– prema starosnim grupama –

(Tab. 32.)

	Starosna grupa	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Do 18 godina	151	149	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2	Žena	85	84	0	1	0	0	0	0	0	0	0
3	Od 18 do 25 godina	7144	1018	16	583	2827	38	5	1	2609	46	1
4	Žena	3805	564	4	239	1306	10	3	0	1646	33	0
5	Preko 25 do 30 godina	6413	681	19	526	1795	16	7	2	3241	125	1
6	Žena	3674	387	11	235	1008	6	2	0	1938	86	1
7	Preko 30 do 35 godina	4481	759	37	756	1059	4	48	0	1722	95	1
8	Žena	2618	433	25	333	620	0	27	0	1118	61	1
9	Preko 35 do 40 godina	3613	966	80	765	881	11	105	1	780	23	1
10	Žena	2163	546	57	369	571	4	69	0	531	15	1
11	Preko 40 do 45 godina	3136	1057	92	691	848	6	79	0	347	14	2
12	Žena	1882	623	68	343	546	1	54	0	239	8	0
13	Preko 45 do 50 godina	2776	1004	111	638	783	10	50	1	171	8	0
14	Žena	1679	591	71	332	529	0	33	1	120	2	0
15	Preko 50 do 55 godina	2535	906	120	556	752	16	74	0	105	5	1
16	Žena	1501	545	69	290	494	2	45	0	55	0	1
17	Preko 55 do 60 godina	1878	762	91	289	554	8	61	0	110	1	2
18	Žena	1007	440	60	106	324	0	25	0	52	0	0
19	Preko 60 godina	1005	557	43	161	156	9	36	2	39	1	1
20	Žena	480	328	26	43	69	0	10	0	4	0	0
21	UKUPNO	33132	7859	609	4967	9655	118	465	7	9124	318	10
22	UKUPNO Žena	18894	4541	391	2291	5467	23	268	1	5703	205	4

Oglašena slobodna radna mjesta
– po opštinama –

(Tab. 33.)

Rb	Opština	1.1 – 31.12.2017. g.		1.1 – 31.12.2018. g.		Nom. razlika (5-3)	Indeks (5:3)
		Broj prijava o SRM	Broj SRM	Broj prijava o SRM	Broj SRM		
	1	2	3	4	5	6	7
1	Andrijevica	53	79	61	96	17	121.52
2	Bar	975	2022	1015	2059	37	101.83
3	Berane	363	572	351	554	-18	96.85
4	Bijelo Polje	609	1018	493	826	-192	81.14
5	Budva	1844	5714	1673	5234	-480	91.60
6	Cetinje	349	486	319	459	-27	94.44
7	Danilovgrad	291	609	284	579	-30	95.07
8	Herceg Novi	2726	5113	2898	4674	-439	91.41
9	Kolašin	190	283	225	341	58	120.49
10	Kotor	1101	1607	1045	1793	186	111.57
11	Mojkovac	108	141	112	181	40	128.37
12	Nikšić	747	1411	700	1122	-289	79.52
13	Plav	164	219	215	321	102	146.58
14	Pljavlja	648	1111	491	961	-150	86.50
15	Plužine	65	68	58	59	-9	86.76
16	Podgorica	4225	6909	3952	6399	-510	92.62
17	Rožaje	323	453	274	397	-56	87.64
18	Šavnik	31	48	31	39	-9	81.25
19	Tivat	1074	1846	993	1928	82	104.44
20	Ulcinj	485	1256	399	966	-290	76.91
21	Žabljak	210	350	217	378	28	108.00
22	Crna Gora	16581	31315	15806	29366	-1949	93.78

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama i stepenima obrazovanja -

(Tab. 34.)

_Opština	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI1	VI2	VII1	VII2	VIII
Andrijevica	96	34	4	4	5	0	3	0	45	1	0
Bar	2059	408	199	567	554	7	87	0	234	3	0
Berane	554	111	0	89	122	1	11	0	219	1	0
Bijelo Polje	826	183	9	198	141	9	41	0	243	2	0
Budva	5234	2527	557	799	859	65	75	0	342	5	5
Cetinje	459	120	1	40	104	0	3	0	183	6	2
Danilovgrad	579	193	31	165	97	0	19	0	73	1	0
Herceg Novi	4674	704	1358	1300	753	36	85	0	402	32	4
Kolašin	341	99	6	54	57	2	44	0	79	0	0
Kotor	1793	344	79	558	389	1	38	0	369	3	12
Mojkovac	181	37	0	9	64	0	5	0	66	0	0
Nikšić	1122	161	9	352	255	3	48	0	270	5	19
Plav	321	72	2	23	49	2	17	0	156	0	0
Pljavija	961	313	2	208	132	11	76	0	218	1	0
Plužine	59	11	0	2	1	0	0	0	45	0	0
Podgorica	6399	1246	63	878	1936	2	87	0	2117	22	48
Rožaje	397	63	3	31	102	1	39	0	158	0	0
Šavnik	39	9	0	0	2	0	11	0	17	0	0
Tivat	1928	416	161	394	643	29	37	0	247	1	0
Ulcinj	966	341	80	197	204	7	16	0	120	0	1
Žabljak	378	143	0	65	111	0	7	0	52	0	0
Crna Gora	29366	7535	2564	5933	6580	176	749	0	5655	83	91

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama i nivoima i podnivoima obrazovanja -

(Tab.35.)

	Nivo	I					II	III	IV		V			VI	VII					VIII
	Podnivo	I-1				I-2			IV-1	IV-2					VII-1			VII-2		
Opština	Ukupno	111	112	113	114	121	201	301	411	421	501	502	503	601	711	712	713	721	722	801
Andrijevisa	96	0	0	0	0	34	4	4	5	0	3	0	0	4	0	41	0	1	0	0
Bar	2059	44	0	32	4	328	199	567	554	7	87	0	0	3	2	221	8	3	0	0
Berane	554	0	0	0	0	111	0	89	122	1	11	0	0	7	0	203	9	1	0	0
Bijelo Polje	826	1	0	0	0	182	9	198	141	9	41	0	0	2	1	233	7	2	0	0
Budva	5234	2341	0	0	0	186	557	799	859	65	75	0	0	4	6	325	7	1	4	5
Cetinje	459	5	0	0	0	115	1	40	104	0	3	0	0	0	0	165	18	4	2	2
Danilovgrad	579	147	0	0	0	46	31	165	97	0	19	0	0	2	3	67	1	1	0	0
Herceg Novi	4674	133	0	0	0	571	1358	1300	753	36	85	0	0	41	4	344	13	30	2	4
Kolašin	341	11	0	0	0	88	6	54	57	2	44	0	0	0	0	76	3	0	0	0
Kotor	1793	36	0	0	0	308	79	558	389	1	38	0	0	1	0	360	8	3	0	12
Mojkovac	181	4	0	0	0	33	0	9	64	0	5	0	0	2	0	58	6	0	0	0
Nikšić	1122	69	0	0	0	92	9	352	255	3	48	0	0	8	4	255	3	5	0	19
Plav	321	67	0	0	0	5	2	23	49	2	17	0	0	6	0	149	1	0	0	0
Pljavla	961	15	0	0	0	298	2	208	132	11	76	0	0	7	0	198	13	1	0	0
Plužine	59	4	0	0	0	7	0	2	1	0	0	0	0	0	0	44	1	0	0	0
Podgorica	6399	16	0	0	0	1230	63	878	1936	2	87	0	0	155	65	1785	112	19	3	48
Rožaje	397	16	0	0	0	47	3	31	102	1	39	0	0	3	4	134	17	0	0	0
Šavnik	39	9	0	0	0	0	0	0	2	0	11	0	0	0	0	17	0	0	0	0
Tivat	1928	239	0	0	0	177	161	394	643	29	37	0	0	2	0	244	1	1	0	0
Ulcinj	966	38	0	0	0	303	80	197	204	7	16	0	0	11	0	93	16	0	0	1
Žabljak	378	0	0	0	0	143	0	65	111	0	7	0	0	0	0	51	1	0	0	0
Crna Gora	29366	3195	0	32	4	4304	2564	5933	6580	176	749	0	0	258	89	5063	245	72	11	91

Oglašena slobodna radna mjesta

– po djelatnostima i vrsti radnog odnosa –

(Tab. 36.)

Djelatnost	Ukupno:	Novotvoreno	Upraznjeno	Neodređeno	Određeno	Pripravnik	Pripravnik volonter	Dopunski rad	Privremeni poslovi	Sezonski poslovi
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	296	70	226	8	71	0	0	0	0	2
B.Rudarstvo	35	3	32	11	22	2	0	0	0	0
C.Prerađivačka industrija	1051	438	613	155	831	0	0	0	0	0
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	44	5	39	2	40	2	0	0	0	0
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	564	187	377	89	384	15	0	0	12	0
F.Građevinarstvo	1789	1054	735	77	1533	19	0	2	0	1
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	3297	1782	1515	229	2386	12	0	5	0	0
H.Saobraćaj i skladištenje	1356	339	1017	88	900	72	0	2	11	2
I.Usluge smještaja i ishrane	6400	3018	3382	170	2303	1	0	22	1	39
J.Informisanje i komunikacije	289	120	169	66	210	6	0	1	1	0
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	474	76	398	64	406	4	0	0	0	0
L.Poslovanje nekretninama	540	138	402	21	323	0	0	1	0	1
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	1054	633	421	124	815	32	0	0	0	0
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3823	3147	676	55	3211	4	0	0	0	5
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	1006	135	871	560	408	38	0	0	0	0
P.Obrazovanje	4070	304	3766	133	3930	3	0	4	0	0
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	1468	196	1272	208	990	14	4	0	0	2
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	618	317	301	49	536	2	0	0	0	0
S.Ostale uslužne djelatnosti	1188	919	269	38	1084	2	0	0	5	0
T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	3	1	2	1	0	0	0	0	0	0
U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
UKUPNO CRNA GORA=	29366	12882	16484	2148	20384	228	4	37	30	64

Zapošljavanje prema opštinama i stepenima stručne spreme
- prema prispjelim podacima Poreske uprave, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 37.)

Opština	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž	Ukupno	Žene
ANDRIJEVICA	19	7	0	0	38	14	42	15	0	0	1	0	0	0	27	18	1	0	0	0	128	54
BAR	146	91	22	16	155	90	307	185	6	2	33	21	0	0	281	199	12	8	1	0	963	612
BERANE	78	42	6	5	129	64	321	164	0	0	9	5	0	0	193	128	3	1	0	0	739	409
BIJELO POLJE	158	73	21	13	229	101	384	242	9	2	22	10	0	0	379	251	9	6	0	0	1211	698
BUDVA	223	122	29	27	321	156	734	414	7	2	27	15	1	0	342	225	15	9	0	0	1699	970
CETINJE	45	21	8	7	23	15	78	50	0	0	5	4	0	0	97	67	5	4	0	0	261	168
DANILOVGRAD	43	24	1	1	67	34	92	46	1	0	8	5	0	0	71	58	2	2	0	0	285	170
GUSINJE	14	8	0	0	8	1	18	9	0	0	1	0	0	0	27	19	1	0	0	0	69	37
HERCEG NOVI	60	37	41	29	152	67	212	129	1	0	37	27	0	0	206	142	11	8	0	0	720	439
KOLAŠIN	47	19	6	4	53	16	105	42	1	0	5	3	0	0	59	42	0	0	0	0	276	126
KOTOR	31	19	5	4	67	28	162	92	3	0	11	5	0	0	178	112	7	6	0	0	464	266
MOJKOVAC	22	16	4	4	60	29	72	41	2	0	4	3	0	0	68	55	2	0	0	0	234	148
NIKŠIĆ	52	30	14	9	187	71	400	225	6	0	29	25	0	0	474	342	14	11	0	0	1176	713
PETNJICA	17	11	0	0	6	1	20	6	0	0	1	1	0	0	25	12	0	0	0	0	69	31
PLAV	18	9	1	0	20	3	74	36	3	3	3	1	0	0	59	32	6	5	0	0	184	89
PLJEVLJA	88	43	15	9	163	48	332	181	2	0	22	16	0	0	198	125	12	8	0	0	832	430
PLUŽINE	5	4	0	0	18	8	24	10	0	0	3	3	0	0	21	14	0	0	0	0	71	39
PODGORICA	369	177	59	43	438	198	1409	791	16	2	89	55	1	0	1622	1159	77	52	0	0	4080	2477
ROŽAJE	94	37	1	0	96	33	150	84	2	2	17	9	1	0	206	120	18	14	0	0	585	299
ŠAVNIK	5	2	0	0	5	1	15	7	0	0	2	0	0	0	14	9	1	1	0	0	42	20
TIVAT	81	34	12	9	94	33	221	110	9	0	20	9	0	0	178	122	4	3	0	0	619	320
ULCINJ	115	67	11	5	90	42	151	93	0	0	10	4	1	0	150	90	18	11	0	0	546	312
ŽABLJAK	9	3	0	0	23	3	46	21	2	0	1	1	0	0	25	11	1	1	0	0	107	40
Ukupno	1739	896	256	185	2442	1056	5369	2993	70	13	360	222	4	0	4900	3352	219	150	1	0	15360	8867

Zapošljavanje prema opštinama i nivoima kvalifikacija
 - prema prispjelim podacima Poreske uprave, lica sa evidencije Zavoda - (Tab. 38.)

		Nivo	I										II		III		IV			
		Podnivo															IV-1		IV-2	
Biro rada	Ukupno	žene	111	111ž	112	112ž	113	113ž	114	114ž	121	121ž	201	201ž	301	301ž	411	411ž	421	421ž
ANDRIJEVICA	128	54	2	2	0	0	0	0	0	0	17	5	0	0	38	14	42	15	0	0
BAR	963	612	25	11	3	2	1	1	5	3	112	74	22	16	155	90	307	185	5	2
BERANE	739	409	6	2	0	0	2	0	1	0	69	40	6	5	129	64	321	164	0	0
BIJELO POLJE	1211	698	18	5	0	0	2	1	7	3	131	64	21	13	229	101	384	242	9	2
BUDVA	1699	970	56	25	1	0	6	2	1	0	159	95	29	27	321	156	734	414	5	2
CETINJE	261	168	3	1	1	1	3	2	3	0	35	17	8	7	23	15	78	50	0	0
DANILOVGRAD	285	170	9	3	0	0	1	1	0	0	33	20	1	1	67	34	92	46	1	0
GUSINJE	69	37	5	2	0	0	0	0	0	0	9	6	0	0	8	1	18	9	0	0
HERCEG NOVI	720	439	10	5	2	2	1	1	0	0	47	29	41	29	152	67	212	129	1	0
KOLAŠIN	276	126	0	0	0	0	2	0	0	0	45	19	6	4	53	16	105	42	1	0
KOTOR	464	266	7	5	0	0	2	1	1	1	21	12	5	4	67	28	162	92	2	0
MOJKOVAC	234	148	4	2	0	0	0	0	2	2	16	12	4	4	60	29	72	41	2	0
NIKŠIĆ	1176	713	2	2	0	0	0	0	1	0	49	28	14	9	187	71	400	225	6	0
PETNJICA	69	31	0	0	0	0	0	0	1	0	16	11	0	0	6	1	20	6	0	0
PLAV	184	89	4	1	0	0	1	1	1	0	12	7	1	0	20	3	74	36	3	3
PLJEVLJA	832	430	11	2	0	0	1	0	2	2	74	39	15	9	163	48	332	181	1	0
PLUŽINE	71	39	3	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	18	8	24	10	0	0
PODGORICA	4080	2477	58	17	5	0	10	7	9	3	287	150	59	43	438	198	1409	791	15	2
ROŽAJE	585	299	12	5	1	0	5	3	2	1	74	28	1	0	96	33	150	84	2	2
ŠAVNIK	42	20	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2	0	0	5	1	15	7	0	0
TIVAT	619	320	22	7	2	1	0	0	2	0	55	26	12	9	94	33	221	110	9	0
ULCINJ	546	312	8	6	2	1	16	9	10	2	79	49	11	5	90	42	151	93	0	0
ŽABLJAK	107	40	0	0	0	0	0	0	0	0	9	3	0	0	23	3	46	21	2	0
UKUPNO	15360	8867	265	105	17	7	53	29	48	17	1356	738	256	185	2442	1056	5369	2993	64	13

Nivo	V						VI		VII										VIII	
Podnivo									VII-1						VII-2					
Biro rada	501	501ž	502	502ž	503	503ž	601	601ž	711	711ž	712	712ž	713	713ž	721	721ž	722	722ž	801	801ž
ANDRIJEVICA	1	0	0	0	0	0	4	1	8	7	8	3	7	7	1	0	0	0	0	0
BAR	33	21	0	0	1	0	86	52	29	19	78	59	88	69	7	4	5	4	1	0
BERANE	9	5	0	0	0	0	30	18	29	22	83	56	51	32	1	0	2	1	0	0
BIJELO POLJE	22	10	0	0	0	0	56	32	79	70	125	72	119	77	4	2	5	4	0	0
BUDVA	27	15	1	0	2	0	92	47	29	20	104	72	117	86	7	3	8	6	0	0
CETINJE	5	4	0	0	0	0	27	19	7	4	22	16	41	28	2	1	3	3	0	0
DANILOVGRAD	8	5	0	0	0	0	14	10	11	9	23	22	23	17	0	0	2	2	0	0
GUSINJE	1	0	0	0	0	0	5	3	2	2	13	8	7	6	0	0	1	0	0	0
HERCEG NOVI	37	27	0	0	0	0	60	41	8	5	95	69	43	27	9	6	2	2	0	0
KOLAŠIN	5	3	0	0	0	0	9	6	2	1	26	19	22	16	0	0	0	0	0	0
KOTOR	11	5	0	0	1	0	45	25	18	13	61	39	54	35	5	4	2	2	0	0
MOJKOVAC	4	3	0	0	0	0	9	6	13	13	17	14	29	22	1	0	1	0	0	0
NIKŠIĆ	29	25	0	0	0	0	58	33	44	38	192	142	180	129	11	8	3	3	0	0
PETNJICA	1	1	0	0	0	0	0	0	5	3	13	6	7	3	0	0	0	0	0	0
PLAV	3	1	0	0	0	0	12	5	8	7	28	14	11	6	3	2	3	3	0	0
PLJEVLJA	22	16	0	0	1	0	31	17	22	18	71	45	74	45	5	3	7	5	0	0
PLUŽINE	3	3	0	0	0	0	4	3	3	2	9	7	5	2	0	0	0	0	0	0
PODGORICA	89	55	1	0	1	0	347	227	196	152	462	326	617	454	47	31	30	21	0	0
ROŽAJE	17	9	1	0	0	0	35	17	17	9	122	76	32	18	8	4	10	10	0	0
ŠAVNIK	2	0	0	0	0	0	0	0	7	4	4	3	3	2	0	0	1	1	0	0
TIVAT	20	9	0	0	0	0	58	36	15	13	56	40	49	33	1	1	3	2	0	0
ULCINJ	10	4	1	0	0	0	74	35	13	10	35	24	28	21	2	1	16	10	0	0
ŽABLJAK	1	1	0	0	0	0	3	1	1	0	6	2	15	8	1	1	0	0	0	0
UKUPNO	360	222	4	0	6	0	1059	634	566	441	1653	1134	1622	1143	115	71	104	79	1	0

Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca

(Tab. 39.)

Djelatnost	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI1	Ž	VI2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž	SUM	Ž
A . Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	23	12	4	2	35	10	30	15	1	0	2	1	0	0	22	8	0	0	0	0	117	48
B . Rudarstvo	3	0	0	0	18	0	17	1	0	0	1	0	0	0	9	3	2	0	0	0	50	4
C . Prerađivačka industrija	152	75	11	9	213	77	333	158	3	0	15	9	0	0	72	39	1	1	0	0	800	368
D . Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	5	0	4	0	0	0	1	0	0	0	7	2	1	0	0	0	18	2
E . Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	134	9	9	5	79	11	117	34	0	0	7	0	1	0	38	17	7	2	0	0	392	78
F . Građevinarstvo	91	22	13	6	106	17	175	34	5	0	13	3	0	0	88	43	1	0	0	0	492	125
G . Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	254	148	48	36	465	275	1144	777	11	3	51	36	0	0	529	390	26	18	0	0	2528	1683
H . Saobraćaj i skladištenje	73	21	9	2	147	24	274	77	7	0	19	8	0	0	115	57	2	2	1	0	647	191
I . Usluge smještaja i ishrane	412	285	51	41	462	223	842	422	5	1	34	14	2	0	353	198	16	8	0	0	2177	1192
J . Informisanje i komunikacije	6	2	1	1	4	1	36	14	0	0	2	1	0	0	82	52	6	1	0	0	137	72
K . Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	1	1	0	0	4	1	17	11	0	0	5	4	0	0	47	28	3	0	0	0	77	45
L . Poslovanje nekretninama	21	7	2	1	14	3	36	17	1	0	1	1	0	0	32	17	1	1	0	0	108	47
M . Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	27	9	1	1	57	14	101	50	3	1	16	8	0	0	229	157	9	6	0	0	443	246
N . Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	196	75	25	17	293	87	658	284	15	2	26	8	0	0	550	307	19	11	0	0	1782	791
O . Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	16	11	2	1	44	18	169	69	3	0	15	6	1	0	395	227	30	17	0	0	675	349
P . Obrazovanje	107	88	22	20	153	109	391	314	8	4	103	86	0	0	1653	1323	58	52	0	0	2495	1996
Q . Zdravstvena i socijalna zaštita	30	26	16	13	61	41	313	265	2	2	15	15	0	0	285	229	16	13	0	0	738	604
R . Umjetnost,zabava i rekreacija	39	13	8	3	83	38	181	83	2	0	8	4	0	0	122	66	9	8	0	0	452	215
S . Ostale uslužne djelatnosti	154	92	33	26	195	104	522	361	4	0	25	17	0	0	269	186	11	9	0	0	1213	795
T . Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	0	0	0	0	4	3	9	7	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	15	12
U . Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	4	4
Ukupno Crna Gora	1739	896	256	185	2442	1056	5369	2993	70	13	360	222	4	0	4900	3352	219	150	1	0	15360	8867

PREGLED BROJA UČESNIKA MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOSŁJAVANJA U 2018. GODINI

(Tab. 40.)

	Biro rada	Obrazovanje i osposobljavanje odraslih	Javni rad	Program "Stop sivoj ekonomiji"	Pilot program "Osnaži me i uspješću"	Ukupno
1	Podgorica	320	254	54	185	813
2	Nikšić	114	84	8	120	326
3	Danilovgrad	43	23	2	30	98
4	Cetinje	34	27	1	12	74
5	Golubovci	31	12	3	0	46
6	Tuzi	6	10	4	0	20
	Ukupno Središnji region	548	410	72	347	1.377
7	Bijelo Polje	140	192	39	96	467
8	Mojkovac	6	65	6	30	107
9	Kolašin	9	35	4	16	64
10	Pljevlja	80	169	4	61	314
11	Žabljak	21	8	1	12	42
12	Plužine	4	2	0	14	20
13	Šavnik	2	7	0	0	9
14	Berane	131	126	5	122	384
15	Andrijevica	13	37	0	15	65
16	Plav	0	42	10	25	77
17	Gusinje	0	31	0	0	31
18	Petnjica	19	10	0	19	48
19	Rožaje	85	60	19	32	196
	Ukupno Sjeverni region	510	784	88	442	1.824
20	Bar	59	47	11	73	190
21	Budva	16	8	1	17	42
22	Ulcinj	15	13	3	18	49
23	Herceg Novi	88	67	2	15	172
24	Kotor	1	7	1	0	9
25	Tivat	58	9	2	13	82
	Ukupno Primorski region	237	151	20	136	544
	UKUPNO UČESNIKA	1.295	1.345	180	925	3.745

**Pregled broja ispata novčanih naknada
po opštinama i mjesecima**

(Tab. 41.)

Rb	Opština	Mjesec, 2018. godine												Prosječan broj korisnika
		Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avugst	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Andrijeвица	363	368	361	370	376	379	381	402	418	419	458	476	398
2	Budva	210	210	219	213	196	182	176	171	183	175	190	194	193
3	Cetinje	319	313	303	285	277	267	262	262	256	252	279	288	280
4	Danilovgrad	105	106	111	114	105	108	120	116	120	114	120	126	114
5	Kolašin	76	79	95	88	92	84	74	78	76	76	80	96	83
6	Kotor	185	189	182	165	158	157	158	177	181	160	161	154	169
7	Mojkovac	161	163	156	157	163	166	170	182	190	168	168	162	167
8	Bar	545	561	587	565	573	586	588	595	582	577	596	580	578
9	Berane	1948	2009	2038	1997	2049	2116	2139	1999	2039	2133	2174	2195	2070
10	Petnjica	-	-	-	-	-	-	-	278	285	315	367	375	135
11	Bijelo Polje	821	837	826	791	781	768	795	851	851	803	895	903	827
12	Herceg Novi	445	404	386	366	344	324	322	330	317	310	339	325	351
13	Nikšić	625	662	659	664	639	624	730	770	774	712	725	733	693
14	Pljevlja	481	510	524	516	489	528	541	592	589	568	597	589	544
15	Podgorica	1185	1172	1149	1130	1114	1133	1230	1096	1124	1043	1043	1023	1120
16	Golubovci	-	-	-	-	-	-	-	105	108	109	111	98	44
17	Tuzi	-	-	-	-	-	-	-	70	70	66	69	73	29
18	Plav	406	414	408	414	422	437	450	395	409	420	429	454	422
19	Gusinje	-	-	-	-	-	-	-	13	77	70	73	87	27
20	Plužine	41	45	42	41	43	37	42	43	44	39	39	40	41
21	Rožaje	826	835	838	832	824	871	907	951	967	1018	1095	1156	927
22	Šavnik	13	10	11	13	13	15	13	13	12	12	12	13	13
23	Tivat	188	171	168	161	159	141	141	154	148	148	157	162	158
24	Ulcinj	170	169	166	168	201	203	193	189	177	179	202	195	184
25	Žabljak	34	28	28	31	33	30	28	30	29	28	26	29	30
26	UKUPNO	9147	9255	9257	9081	9051	9156	9460	9862	10026	9914	10405	1056	9595

Pregled isplata novčanih naknada u 2018. godini

(Tab. 42.)

Rb	Mjesec	Redovna - 40% minimalne zarade		Najniža penzija		Ukupno	
		Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto
	1	4	5	6	7	8	9
1	Januar	8379	1061816.25	768	138153.75	9147	1199970.00
2	Februar	8488	844950.20	767	119164.70	9255	964114.90
3	Mart	8539	825949.16	718	111020.17	9257	936969.33
4	April	8393	80993.59	688	106736.88	9081	916640.47
5	Maj	8388	805596.62	663	102488.32	9051	908084.94
6	Jun	8525	818135.59	631	97428.16	9156	915563.75
7	Jul	8849	851761.10	611	94737.79	9460	946498.89
8	Avgust	9270	897969.19	592	91994.20	9862	989963.39
9	Septembar	9457	874023.57	569	88669.09	10026	962692.66
10	Oktobar	9364	910993.56	550	85316.71	9914	996310.27
11	Novembar	9875	951670.58	530	82601.87	10405	1034272.45
12	Decembar	10007	973530.02	519	81292.66	10526	1054822.68

Stručni tretman nezaposlenih lica

(Tab. 43.)

	Biro rada	Interviju	Informativni razgovor	Plan zapošljavanja	Realizacija plana zapošljavanja	Informativno motivacioni seminari
Rb	1	2	3	4	5	6
1	Andrijevića	249	3	8256	83	0
2	Berane	2020	623	41858	4870	143
3	Budva	698	253	5811	314	0
4	Bijelo Polje	3369	1694	33309	1546	153
5	Bar	2260	1404	17750	2049	6
6	Cetinje	842	135	8134	492	9
7	Danilovgrad	689	467	6215	3455	0
8	Golubovci	508	909	6406	177	3
9	Gusinje	41	12	1149	0	0
10	H. Novi	738	549	6716	541	111
11	Kolašin	211	60	5024	301	0
12	Kotor	478	171	3494	2160	18
13	Mojkovac	396	91	4246	583	0
14	Nikšić	7620	955	28077	4125	0
15	Podgorica	8072	399	49033	1401	64
16	Plav	167	94	17774	12	0
17	Petnjica	163	119	5558	1312	0
18	Pljevlja	1836	758	16216	2571	0
19	Plužine	11	10	1441	147	0
20	Rožaje	9191	1425	63701	26934	13
21	Šavnik	58	1	447	56	0
22	Tivat	450	241	4680	744	0
23	Tuzi	562	486	5890	219	2
24	Ulcinj	820	614	7352	381	0
25	Žabljak	121	44	987	519	0
26	UKUPNO	41570	11517	349524	54992	522

./.